MANGALORE ALMANAC FOR THE YEAR OF CHRIST 1857.

ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ

೧೮೫೭.

ಕಂನಡ ಪಂಚಾಂಗವು.

ಹಿಂದು.

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೭೭೮–೧೭೭೯.

ನಳ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಂತ್ಯ. ಪಿಂಗಳ ಸಂವತ್ಸರದ ಆದಿ.

ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಶಕ ೧೯೧೩–೧೯೧೪.

ಕಲಿ ೪೯೫೭–೪೯೫೮.

ಮಹಮ್ಮದಿ.

ಹಿಜರಿ ೧೨೭೩–೧೨೭೪

ಫಸಲಿ ೧೨೬೬–೧೨೬೭

ಮಂಗಳೂರಿನ ಮಿಶನ್ ಛಾಪಖಾನೆ.

೧೮೮೭ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಹಣಗಳೂ ಹಬ್ಬಗಳೂ.

ಗ್ರಹಣಗಳು.

ECLIPSES.

೧೮೮೭ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣವಿಲ್ಲ, ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಗಳು ಎರಡು.

೧. ಮಾರ್ಚಿ ೨೨ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಂಕಣಗ್ರಹಣ. ಇದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.

೨. ಅಗೋಸ್ತು ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಖಗ್ರಾಸಗ್ರಹಣ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೫ ಘಂಟೆ ೨೨ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿ, ೬ ಘಂಟೆ ೫೦ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವದು.

ಹಬ್ಬಗಳ ಪಟ್ಟಿ.

ಕ್ರೈಸ್ತರ ಹಬ್ಬಗಳು.

CHRISTIAN FESTIVALS.

(ರೋಮನ್‌ರವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಹಬ್ಬಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಶಿಲುಬೆಯ (†) ಈ ಗುರುತು ಮಾಡಿಯದೆ.)

೧ನೇ ಜನವರಿ. ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ.
೬ನೇ " " ಪ್ರಕಟನೆಯ ಹಬ್ಬ.
೨ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ. † ಮರಿಯಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣ.
೨೫ನೇ ಮಾರ್ಚಿ. † ಕ್ರಿಸ್ತನ ತಾಯಿ ಮರಿಯಳಿಗೆ ಶುಭವಾರ್ತೆ.
೩ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಯೆರೂಸಲೇಮಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಆದಿತ್ಯವಾರ.
೮ನೇ " " ಕ್ರಿಸ್ತನು ಶಿಲುಬೆಯಾಗಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಮರಣೆಯ ಹಬ್ಬ.
೧೦ನೇ " " ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮರಣಾಂತರದ ಹಬ್ಬ.
೧೧ನೇ " " ಪಸ್ಕದ ಹಬ್ಬ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉತ್ಥಾನ.
೧೯ನೇ ಮೇ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪರಲೋಕಾರೋಹಣದ ಹಬ್ಬ.
೨೯ನೇ " " ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನು ಇಳಿದುಬಂದ ದಿನ.
೩೦ನೇ " " ಪಂಚಾಶತ್ತಮ ಹಬ್ಬ. ಪರ[illegible] ಹಬ್ಬ.
೫ನೇ ಜೂನ್. ತ್ರಯೈಕ್ಯದ ಹಬ್ಬ.
೧೧ನೇ " " † ಬರ್ನಬನ.
೨೯ನೇ " " † ಪೇತ್ರನ.
೨೫ನೇ ಜುಲಾಯಿ. † ಯಾಕೋಬನ [illegible] ಹಬ್ಬ.
೨೪ನೇ ಅಗೋಸ್ತು. † ಬರ್ತೊಲೊಮಾಯನ [illegible].
೮ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್. † ಮರಿಯಳ ಜನ್ಮದಿನ.
೧೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್. † ಸಾಂತ್ ಲೂಕನ ದಿನ.
೧ನೇ ನವಂಬರ್. † ಸಮಸ್ತ ಪರಿಶುದ್ಧರ ದಿನ.
೨ನೇ " " † ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದಿನ.
೨೭ನೇ " " ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬರೋಣದ ಮೊದಲನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ.
೮ನೇ ಡಿಸಂಬರ್. † ಅಪಾಪೋದ್ಭವದ ಮರಿಯಳ ದಿನ.
೨೫ನೇ " " ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜನ್ಮದಿನ.
೨೮ನೇ " " † ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿಶುಗಳ ದಿನ.

ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು.

MAHOMEDAN HOLIDAYS.

(ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀ ಹಬ್ಬಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರದ (☾) ಈ ಗುರುತು ಮಾಡಿದೆ.)

೯ನೇ, ೧೦ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್. ಷಬೆಬರಾತ್. ತಾ. ೧೪, ೧೫.
೨೫ನೇ " " ರಂಜಾನ್ ತಿಂಗಳ ೧ನೇ ದಿನ.
೨೫ನೇ ಮೇ. ರಂಜಾನ್ ತಿಂಗಳ ೩೦ನೇ ದಿನ.
೨೬ನೇ—೨೮ನೇ, " " ಇದುಲ್‌ಫಿತರ್, ಶವಾಲ್ ೧—೩.
೩೧ನೇ ಜುಲಾಯಿ—೩ನೇ ಅಗೋಸ್ತು. ಇದುಜುಹಾ, ಜಿಲ್‌ಹಜ್ ೯—೧೨.
೨೯ನೇ—೩೦ನೇ ಅಗೋಸ್ತು ಮೊಹರಮ್ ಹಬ್ಬ, ಮೊಹರಮ್ ೮—೧೦.
೧೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್. ಆಖೈರ ಚಾರಶಂಬ, ಸಫರ್ ೨೬.
೩೦ನೇ " " ರಬೀವಲ್ ೧೧.
೨೯ನೇ ನವಂಬರ್. ರಬಿಲಾಖರ್ ೧೧.

ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳು.

HINDOO HOLIDAYS.

(ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳಿಗೆ ನಕ್ಷತ್ರದ (*) ಈ ಗುರುತು ಮಾಡಿದೆ.)

೧೨ನೇ ಜನವರಿ. ಮಕರಸಂಕ್ರಾಂತಿ.
೧ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ. ರಥಸಪ್ತಮಿ.
೨೩ನೇ " " ಶಿವರಾತ್ರಿ.
೧೦ನೇ ಮಾರ್ಚಿ. ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಕಡೇ ದಿನ.
೨೫ನೇ " " ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ.
೩ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್. ರಾಮನವಮಿ.
೧೨ನೇ " " ಸೌರಮಾನ ಯುಗಾದಿ.
೨೫ನೇ " " ಅಕ್ಷಯತೃತೀಯ.
೯ನೇ ಜುಲಾಯಿ. ಪ್ರಥಮೈಕಾದಶಿಯ ದ್ವಾದಶಿ.
೧೬ನೇ " " [illegible].
೨೫ನೇ " " ನಾಗರಪಂಚಮಿ.
೪ನೇ ಅಗೋಸ್ತು. ಉಪಾಕರ್ಮ. ಸಮುದ್ರಪೂಜೆ.
೧೨ನೇ " " ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ.
೨೨ನೇ " " ಗೌರೀತೃತೀಯ.
೨೩ನೇ " " ವಿನಾಯಕಚೌತಿ.
೨೮ನೇ " " ಋಷಿಪಂಚಮಿ.
ಸೆಪ್ಟಂಬರ್. ಅನಂತಚತುರ್ದಶಿ.
೧೬ನೇ " " ಮಹಾಲಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ.
೧೭ನೇ " " ನವರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾರಂಭ.
೨೫ನೇ " " ಶಾರದಾಪೂಜೆ.
೨೬ನೇ " " ಮಹಾನವಮಿ.
೨೭ನೇ " " ವಿಜಯದಶಮಿ.
೧೫ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್. ತುಲಾಸಂಕ್ರಮಣ.
೧೬ನೇ " " ದೀಪಾವಳಿ.
೧೮ನೇ " " ಬಲಿಪಾಡ್ಯ, ಗೋಪೂಜೆ.
೩೦ನೇ " " ತುಳಸೀ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ.
೨೨ನೇ ನವಂಬರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಷಷ್ಠಿ.
೨೮ನೇ " " ಮುಕ್ಕೋಟಿ ದ್ವಾದಶಿ.

೧೮೮೭ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಕಗಳ ಆರಂಭ.

HINDOO AND MAHOMEDAN YEA[RS].

೨೫ ಮಾರ್ಚಿ. ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೦೯ನೇ ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಶಕವರ್ಷದ ಆರಂಭ.
೧೨ ಜುಲಾಯಿ. ೧೨೯೬ನೇ ಫಸಲೀ ಆರಂಭ.
೨೨ ಅಗೋಸ್ತು. ೧೩೦೫ನೇ ಮಹಮ್ಮದಿ ಹಿಜರಿಯ ಆರಂಭ.
೧೫ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್. ಕೊಲ್ಲಂ ೧೦೬೩ನೇ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ.
೨೮ ಅಕ್ಟೋಬರ್. ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ೧೯೪೪ನೇ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ.

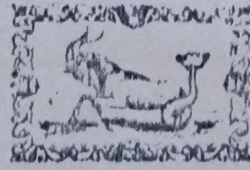

ಬ್ರಿಟ್ನದ ರಾಣಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಶ್ರೀಮಂತರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದದ್ದು.

QUEEN VICTORIA ARRIVING AT THE HOUSE OF LORDS.

ಜನವರಿ. ೩೧ ದಿವಸಗಳು.

JANUARY.

⊙ ಪುಷ್ಯ ಪೂರ್ಣಿಮೆ.........೧೦ ಜನವರಿ.

● ಪುಷ್ಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ........೨೫ ಜನವರಿ.

ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆಕಾಶವೂ ಭೂಮಿಯೂ ಗತಿಸಿ ಹೋಗುವ ಪರ್ಯಂತರ ದೇವರ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಸೊನ್ನೆಯಾದರೂ ಒಂದು ಗುರುತಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಆಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೂ, ಗತಿಸಿ ಹೋಗದು. ಮತ್ತಾ. ೫, ೧೮.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದೀಯ.	
ತಾರೀಖು.	ವಾರ.	ಮಾಸ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ತಿಂಗಳು.	ತಾರೀಖು.	ತಿಂಗಳು.	ತಾರೀಖು.
೧	ಗು		೫	೧೧		೧೯		೪
೨	ಶು		೬	೬ II		೨೦		೫
೩	ಶ		೭	೧ I		೨೧		೬
೪	ಆ	ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ	೯	೪೯ II		೨೨		೭
೫	ಸೋ		೧೦	೪೩ III		೨೩		೮
೬	ಮಂ		೧೧	೩೯ II	ಧನು	೨೪		೯
೭	ಬು		೧೨	೩೩ I		೨೫		೧೦
೮	ಗು		೧೩	೨೮ III		೨೬		೧೧
೯	ಶು		೧೪	೨೪ III		೨೭		೧೨
೧೦	ಶ		⊙	೨೨		೨೮		೧೩
೧೧	ಆ		೧	೨೦ I		೨೯		೧೪
೧೨	ಸೋ		೨	೧೯ II		೧	[illegible]	೧೫
೧೩	ಮಂ		೩	೨೦ I		೨		೧೬
೧೪	ಬು		೪	೨೨ I		೩		೧೭
೧೫	ಗು		೫	೨೫ II		೪		೧೮
೧೬	ಶು		೬	೨೯ III		೫		೧೯
೧೭	ಶ		೭	೩೪ II		೬		೨೦
೧೮	ಆ	ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ	೮	೩೯ III		೭		೨೧
೧೯	ಸೋ		೯	೪೫		೮		೨೨
೨೦	ಮಂ		೧೦	೫೦		೯		೨೩
೨೧	ಬು		೧೧	೫೪		೧೦		೨೪
೨೨	ಗು		೧೨	೫೭	ಮಕರ	೧೧		೨೫
೨೩	ಶು		೧೩	೫೮ III		೧೨		೨೬
೨೪	ಶ		೧೪	೫೯ I		೧೩		೨೭
೨೫	ಆ		●	೫೮ II		೧೪		೨೮
೨೬	ಸೋ		೧	೫೬ I		೧೫		೨೯
೨೭	ಮಂ		೨	೫೩ I		೧೬		೩೦
೨೮	ಬು	ಮಾಘ ಶುದ್ಧ	೩	೪೯ I		೧೭	[illegible]	೧
೨೯	ಗು		೪	೪೪ II		೧೮		೨
೩೦	ಶು		೫	೩೯ III		೧೯		೩
೩೧	ಶ		೬	೩೩ II		೨೦		೪

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೧	ಗು	ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ. ಲೂಕ. ೨, ೧೫–೨೧. ರೋ. ೪, ೮–೧೪.
೪	ಆ	ವರ್ಷಾರಂಭದ ಮೇಲಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೨, ೧೩–೨೩. ೧ನೇ ಪೇತ್ರ ೪, ೧೨–೧೯.
೫	ಸೋ	*ಮಾಘಮಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ.
೬	ಮ	ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಹಬ್ಬ. ಮತ್ತಾ. ೨, ೧–೧೨. ಎಫೆ. ೩, ೧–೧೨.
೧೧	ಆ	ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಿನ ೧ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೨, ೪೧–೫೨. ರೋ. ೧೨, ೧–೫.
೧೨	ಸೋ	*ಮಕರಸಂಕ್ರಮಣ.
೧೮	ಆ	ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಿನ ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಯೋ. ೨, ೧–೧೧. ರೋ. ೧೨, ೬–೧೬.
೨೫	ಆ	ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಿನ ೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೮, ೧–೧೩. ರೋ. ೧೨, ೧೬–೨೧.

ಸೂರ್ಯ.

THE [illegible]

ಹೋದ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯು ದುಂಡ ಗೋಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಂತ ತೋರಿಸುವದಾಗಿ ಬರೆದೆವು. ಈ ಸಲ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಮೊದಲು ಸೂರ್ಯನು ನಮ್ಮಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಉಂಟು ಎಂಬದನ್ನು ಕೇಳ ಬೇಕು. ಪಂಚಾಂಗಗಾರನು ಸೂರ್ಯನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಇರುವದೆಂಬದನ್ನು ಲೆಖ್ಖ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಓದುವವರು ನಂಬುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಳ ಹಿಂದಗಡೆಯಿಂದ ಏರಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಮನೋಹರವಾದ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೂ, ಅದು ಅಷ್ಟು

ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೮ ದಿವಸಗಳು.
FEBRUARY.

○ ಮಾಘ ಪೂರ್ಣಿಮಾ...... ೮ ಫೆಬ್ರುವರಿ.
● ಮಾಘ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ.....೨೪ ಫೆಬ್ರುವರಿ.

ಕೊಲ್ಲಬೇಡ; ಕೊಲ್ಲುವವನು ನ್ಯಾಯತೀರ್ವಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವನೆಂತ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರ ಮೇಲೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೋಪ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರು ನ್ಯಾಯತೀರ್ವಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವರು. ಮತ್ತಾ. ೫, ೨೧. ೨೨.

ಇಂಗ್ಲಿಷ.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದಿ.	
ತಾರೀಖು.	ವಾರ.	ತಿಂಗಳು.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ತಿಂಗಳು.	ದಿವಸ.	ತಿಂಗಳು.	ದಿವಸ.
೧	ಆ	[illegible]	೭	೨೭ III	ಮಕರ	೨೧		೫
೨	ಸೋಂ		೮	೨೨		೨೨		೬
೩	ಮಂ		೯	೧೬ II		೨೩		೭
೪	ಬು		೧೦	೧೧ I		೨೪		೮
೫	ಗು		೧೧	೬ III		೨೫		೯
೬	ಶು		೧೨	೨ III		೨೬		೧೦
೭	ಶ		೧೪	೫೮ I		೨೭		೧೧
೮	ಆ		○	೫೮		೨೮		೧೨
೯	ಸೋಂ		೧	೫೮ III		೨೯		೧೩
೧೦	ಮಂ		೨	೬೦		೩೦		೧೪
೧೧	ಬು		೨	III		೧	[illegible]	೧೫
೧೨	ಗು		೩	೪		೨		೧೬
೧೩	ಶು		೪	೮ I		೩		೧೭
೧೪	ಶ		೫	೧೩ I		೪		೧೮
೧೫	ಆ	[illegible]	೬	೧೮ II		೫		೧೯
೧೬	ಸೋಂ		೭	೨೩ II		೬		೨೦
೧೭	ಮಂ			೨೮ I				೨೧
೧೮	ಬು			೩೨ I				೨೨
೧೯	ಗು			೩೫	ಕುಂಭ	೯		೨೩
೨೦	ಶು		೧೧	೩೬ II		೧೦		೨೪
೨೧	ಶ		೧೨	೩೭		೧೧		೨೫
೨೨	ಆ		೧೩	೩೬		೧೨		೨೬
೨೩	ಸೋಂ		೧೪	೩೪		೧೩		೨೭
೨೪	ಮಂ		●	೩೦ III		೧೪		[illegible]
೨೫	ಬು	[illegible]	೧	೨೬ III		೧೫		೨೯
೨೬	ಗು		೨	೨೧ III		೧೬	[illegible]	೧
೨೭	ಶು		೩	೧೬ II		೧೭		೨
೨೮	ಶ		೪	೧೦ III		೧೮		೩

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೧	ಆ	ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಮತ್ತು ಕಡೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೮, ೨೩—೩೪. ರೋಮ. ೧೩, ೧—೧೦. *ರಥಸಪ್ತಮಿ.
೨	ಸೋ	ಮರಿಯಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣವು. ಲೂಕ. ೨, ೨೨—೪೦. *ಭೀಷ್ಮಾಷ್ಟಮಿ.
೩	ಮ	*ಮಧ್ವನವಮಿ.
೮	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ಮೊದಲು ೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಸೆಪ್ತುವಗೆಸಿಮ. ಮತ್ತಾ. ೨೦, ೧—೧೬. ೧ ಕೊರಿ. ೯, ೨೪—೨೭. *ಮಾಘಮಾಸ ವ್ರತದ ಅಂತ್ಯ
೧೫	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ಮೊದಲು ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಸೆಕ್ಸಗೆಸಿಮ. ಲೂಕ. ೮, ೪—೧೫. ೨ ಕೊರಿ. ೧೧, ೧೯—೩೧
೨೨	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ಮುಂಚಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಎಸ್ತೊಮಿಹಿ. ಕ್ವಿಂಕ್ವಗೆಸಿಮ. ಲೂಕ. ೧೮, ೩೧—೪೩. ೧ ಕೊರಿ. ೧೩, ೧—೧೩.
೨೩	ಸೋ	*ಶಿವರಾತ್ರಿ.
೨೫	ಬು	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ಮೊದಲನೇ ದಿವಸ. ಮತ್ತಾ. ೬, ೧೬—೨೧.

ದೂರವಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅದು ಭೂಮಿಯಿಂದ ೬ ಕೋಟಿ ಹರದಾರಿಗಿಂತ ಹೆ[illegible] ವಾಗಿರುತ್ತದೆಂತ ಗಣಿತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಂಥ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವದು ಸುಲಭವಾದರೂ, ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಗ್ರಹಿಸುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಓದುವವರು ಮುಂದೆ ಬರುವದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸತಕ್ಕದು. ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವ ಫಿರಂಗಿ ಇರಲಿ. ಅದರ ಗುಂಡಾದರೂ [illegible]ನು ಹಿಂದಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂ[illegible]ದುವವನನ್ನೇ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು, ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾನೆಂತ ನೆನಸುವಾ. ಬತ್ತಿ ಹಚ್ಚಿದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ [illegible]ದುವವನು ಭಯಪಡ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಯೇ[illegible] ಗಾವದ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಂದು ಹಾಗಿನ ಮನೆಯನ್ನು [illegible] ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಆ

ಮಾರ್ಚಿ. ೩೧ ದಿವಸಗಳು.

MARCH.

◐ ಫಾಲ್ಗುಣ ಪೂರ್ಣಿಮೆ......೧೦ ಮಾರ್ಚಿ.

● ಫಾಲ್ಗುಣ ಅಮಾವಾಸೆ....೨೫ ಮಾರ್ಚಿ.

ವ್ಯಭಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಡೆಂತ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲೆ, ಅವಳನ್ನು ಆಶಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಕಣ್ಣಿಡುವ ಪ್ರತಿಮನುಷ್ಯನು ಆಗಲೇ ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸಂಗಡ ವ್ಯಭಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ಥಾ. ೫, ೨೭—೨೮.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದಿ.	
ತಾರೀಖು.	ದಿನ.	ಮಾಸ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ಮಾಸ.	ತಾರೀಖು.	ಮಾಸ.	ತಾರೀಖು.
೧	ಆ		೫	೪ III		೧೯		೪
೨	ಸೋಂ		೭	೫೩ II		೨೦		೫
೩	ಮಂ	ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ	೮	೪೮ II		೨೧		೬
೪	ಬು		೯	೪೩ III		೨೨		೭
೫	ಗು		೧೦	೪೦		೨೩		೮
೬	ಶು		೧೧	೩೬ I	ಕುಂಭ	೨೪		೯
೭	ಶ		೧೨	೩೫ III		೨೫		೧೦
೮	ಆ		೧೩	೩೫ I		೨೬		೧೧
೯	ಸೋಂ		೧೪	೩ —		೨೭		೧೨
೧೦	ಮಂ		◐	೩		೨೮		೧೩
೧೧	ಬು		೧	೪೧ I		೨೯		೧೪
೧೨	ಗು		೨	೪೫ II		೩೦		೧೫
೧೩	ಶು		೩	೫೧ I		೧	ರಜಬ್	೧೬
೧೪	ಶ		೪	೫೫ II		೨		೧೭
೧೫	ಆ		೫	೬೦		೩		೧೮
೧೬	ಸೋಂ	ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ	೫	III		೪		
೧೭	ಮಂ		೬	೫ I		೫		೨೦
೧೮	ಬು		೭	೯		೬		೨೧
೧೯	ಗು		೮	೧೧ I		೭		೨೨
೨೦	ಶು		೯	೧೩		೮		೨೩
೨೧	ಶ		೧೦	೧೩ I		೯		೨೪
೨೨	ಆ		೧೧	೧೨ I	ಮೀನ	೧೦		೨೫
೨೩	ಸೋಂ		೧೨	೧೦		೧೧		೨೬
೨೪	ಮಂ		೧೩	೬ III		೧೨		೨೭
೨೫	ಬು		೧೪ ●	೨ II		೧೩		೨೮
೨೬	ಗು		೧	೫೨		೧೪		೨೯
೨೭	ಶು		೨	೪೬ I		೧೫		೩೦
೨೮	ಶ	ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ	೩	೪೦ I		೧೬		೧
೨೯	ಆ		೪	೩೪ I		೧೭	ಶಾಬಾನ್	೨
೩೦	ಸೋಂ		೫	೨೮ III		೧೮		೩
೩೧	ಮಂ		೬	೨೩ II		೧೯		೪

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೧	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ೧ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಇನ್ವೊಕಾವಿತ್. ಮತ್ಥಾ. ೪, ೧—೧೧. ೨ ಕೊರಿ. ೬, ೧—೧೦.
೫	ಗು	*ಹೋಳಿಯ ಆರಂಭ.
೮	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ರೆಮಿನಿಸೆರೆ. ಮತ್ಥಾ. ೧೫, ೨೧—೨೮. ೧ ಥೆಸ್ಸ. ೪, ೧—೮.
೧೦	ಮಂ	*ಕಾಮದಹನ.
೧೧	ಬು	*ಹೋಳೀ ಹಬ್ಬದ ಕಡೇ ದಿನ.
೧೫	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಓಕುಲಿ. ಲೂಕ. ೧೧, ೧೪—೨೮. ಎಫೆ. ೫, ೧—೧೪.
೨೨	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ೪ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೇತಾರೆ. ಯೋಹ. ೬, ೧—೧೫. ಗಲಾ. ೪, ೨೧—೩೧.
೨೫	ಬು	ಕ್ರಿಸ್ತನ ತಾಯಿ ಮರೀಯಳಿಗಾದ ಶುಭವಾರ್ತೆ. ಲೂಕ. ೧, ೨೬—೩೮.
೨೬	ಗು	ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣದ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ. *ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ. ಪಿಂಗಳಸಂ ವ ೧೭೭೯ನೇ ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕವರ್ಷದ ಆರಂಭ.
೨೯	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಉಪವಾಸದ ೫ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಯೂದಿಕ. ಯೋಹ. ೮, ೪೬—೫೯. ಇಬ್ರಿ. ೯, ೧೧—೧೫.

ದರಲ್ಲಿ ಉಂಡು ಕುಡಿದು ಮಲಗ ಬಹುದು. ಅಥವಾ ಯೇನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಬೇಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕೃಪೆಯುಳ್ಳ ದೇವರು ದಯ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾಡಿಸಿ ಕಾಡ ಬಹುದು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿರುವದು. ಅವನು ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಹಾ ತನ್ನ ಮುದಿಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿರ ಬಹುದು. ಇದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಆ ಗುಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಬಲವಾಗಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹಾರಿ ಬಂದರೂ,

● ಚೈತ್ರ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ

ತಾರೀಖು	ವಾರ	ಚಾಂದ್ರಮಾನ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ				
೧	ಬು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೨	ಗು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೩	ಶು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೪	ಶ		೧೦	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೫	ಆ		೧೧	೧೦		[illegible]		[illegible]
೬	ಸೋ		೧೨	೧೦		[illegible]		೧೦
೭	ಮಂ		೧೩	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೮	ಬು		೧೪	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೯	ಗು		○	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೦	ಶು		೧	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೧	ಶ		೨	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೨	ಆ		೩	[illegible]		೧		[illegible]
೧೩	ಸೋ		೪	[illegible]		೨		[illegible]
೧೪	ಮಂ		[illegible]	[illegible]		೩		[illegible]
೧೫	ಬು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೬	ಗು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೭	ಶು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೮	ಶ		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೧೯	ಆ		೧೧	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೨೦	ಸೋ		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೨೧	ಮಂ		೧೨	[illegible]		೧೦		[illegible]
೨೨	ಬು		೧೩	[illegible]		೧೧		[illegible]
೨೩	ಗು		೧೪	[illegible]		೧೨		[illegible]
೨೪	ಶು		●	[illegible]		೧೩		[illegible]
೨೫	ಶ		೧	[illegible]		೧೪		[illegible]
೨೬	ಆ		೨	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೨೭	ಸೋ		೩	೨		[illegible]		೨
೨೮	ಮಂ		[illegible]	[illegible]		[illegible]		೩
೨೯	ಬು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]
೩೦	ಗು		[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೩ ಶು *[illegible]

೫ ಆ ಕ್ರಿಸ್ತನ [illegible] ಪ್ರವೇಶದ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೨೧, ೧–೯. ಫಿಲಿಪ್ಪಿ. ೨. ೫–೧೧.

೭ ಮಂ *[illegible]

೯ ಗು ಕ್ರಿಸ್ತನು [illegible] ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ [illegible] [illegible] ಯೋಹ. ೧೩, ೧–೧೫. ೧ ಕೊ[illegible] ೧೧, ೨೩–೩೨. [illegible] *[illegible]

೧೦ ಶು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮರಣವಾದ ದಿನ. ಯೋಹ. ೧೯, ೧–೩೭. ಇಬ್ರಿ. ೧೦, ೧–೨೫. (ಗುಡ್‌ಫ್ರೈಡೇ.)

೧೨ ಆ ಪಸ್ಕದ ಹಬ್ಬ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪುನರುತ್ಥಾನ. ಯೋಹ. ೨೦, ೧–೧೦. ಕೊಲೊ. ೩, ೧–೭. *[illegible] (ಈಸ್ಟರ್.)

೧೯ ಆ ಪಸ್ಕದ ಮೇಲಿನ ಮೊದಲನೆ ಆದಿತ್ಯವಾರ. [illegible] ಯೋಹ. ೨೦, ೧೯–೨೩. ೧ನೇ ಯೋಹ. ೫, ೪–೧೨.

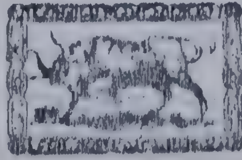
೨೬ ಆ ಪಸ್ಕದ ಮೇಲಿನ ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. [illegible] ಯೋಹ. ೧೦, ೧೧–೧೬. ೧ನೇ ಪೇತ್ರ. ೨, ೧೯–೨೫. ([illegible]) *[illegible]

೨೭ ಸೋ *[illegible]

[illegible] ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಬೇಕು. ಶಿರಂಗಿ ಗುಂಡು ಮೇಲ್ಮೆ [illegible] (ಅ; [illegible]) [illegible] ಮಾಡು [illegible] (ಅದರ [illegible] ೩೬೦ನೇ ಭಾಗ) [illegible] [illegible] ಬಿಡದೆ ಹಾರುವದಾದರೆ, [illegible] ಮಾಡಿದ [illegible] (೧೩೨೦೦ [illegible]) [illegible] ೧೬೦ [illegible] ದಿನದಲ್ಲಿ ೪ [illegible] [illegible]

ಮೇ. ೩೧ ದಿವಸಗಳು.

MAY.

○ ವೈಶಾಖ ಪೂರ್ಣಿಮೆ.............೮ ಮೇ.

● ವೈಶಾಖ ಅಮಾವಾಸೆ..........೨೩ ಮೇ.

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣು, ಹಲ್ಲಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಅಂತ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಡನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬಾರದು; ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಬಲ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವವನ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸಹಾ ತಿರುಗಿಸು; ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಿ, ನಿನ್ನ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೆಗೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದವನಿಗೆ ಅಂಗವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಹಾ ಬಿಡು. ಮತ್ತಾ. ೫, ೩೮—೪೦.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದ.	
ದಿನ	ವಾರ	ಮಾಸ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ಮಾಸ	ದಿನ	ಮಾಸ	ದಿನ
೧	ಶು		೮	೪೩ I		೨೦		೬
೨	ಶ		೯	೪೪		೨೧		೭
೩	ಆ	ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ	೧೦	೪೩ II		೨೨		೮
೪	ಸೋಂ		೧೧	೪೫ I		೨೩		೯
೫	ಮಂ		೧೨	೪೮ II	ಮೇಷ	೨೪		೧೦
೬	ಬು		೧೩	೫೨ II		೨೫		೧೧
೭	ಗು		೧೪	೫೭		೨೬		೧೨
	ಶು		೧೫	೬೦		೨೭		೧೩
೯	ಶ		○	೨೧		೨೮		೧೪
೧೦	ಆ		೧	೭		೨೯		೧೫
೧೧	ಸೋಂ		೨	೧೧ I		೩೦	[illegible]	೧೬
೧೨	ಮಂ		೩	೧೫	—	೩೧		೧೭
೧೩	ಬು		೪	೧೭ II		೧		೧೮
೧೪	ಗು		೫	೧೯		೨		೧೯
೧೫	ಶು	ವೈಶಾಖ ಬಹುಳ	೬	೧೯		೩		೨೦
೧೬	ಶ		೭	೧೭ II		೪		೨೧
೧೭	ಆ		೮	೧೫ I		೫		೨೨
೧೮	ಸೋಂ		೯	೧೨		೬		೨೩
೧೯	ಮಂ		೧೦	೭		೭		೨೪
೨೦	ಬು		೧೧	೨ II		೮		೨೫
೨೧	ಗು		೧೩	೫೧	ವೃಷಭ	೯		೨೬
೨೨	ಶು		೧೪	೪೫		೧೦		೨೭
೨೩	ಶ		●	೩೯		೧೧		೨೮
೨೪	ಆ		೧	೩೩ I		೧೨		೨೯
೨೫	ಸೋಂ		೨	೨೮		೧೩		೩೦
೨೬	ಮಂ	ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ	೩	೨೩		೧೪		೧
೨೭	ಬು		೪	೧೯		೧೫	[illegible]	೨
೨೮	ಗು		೫	೧೬		೧೬		೩
೨೯	ಶು		೬	೧೪		೧೭		೪
೩೦	ಶ		೭	೧೩ I		೧೮		೫
೩೧	ಆ		೮	೧೪		೧೯		೬

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೩	ಆ	ಪಸ್ಕದ ಮೇಲಿನ ೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಯುಬಿಲಾತೆ. ಯೋ. ೧೬, ೧೬—೨೨. ೧ ಪೇತ್ರ. ೨, ೧೧—೧೭.
೭	ಗು	*ನರಸಿಂಹಜಯಂತಿ.
೮	ಶು	*ಕೂರ್ಮಜಯಂತಿ.
೧೦	ಆ	ಪಸ್ಕದ ಮೇಲಿನ ೪ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಕನ್ತಾತೆ. ಯೋ. ೧೬, ೫—೧೫. ಯಾಕೋ. ೧, ೧೭—೨೧.
೧೭	ಆ	ಪಸ್ಕದ ಮೇಲಿನ ೫ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ರಾಗಾತೆ. ಯೋ. ೧೬, ೨೩—೩೩. ಯಾಕೋ. ೧. ೨೨—೨೭.
೨೧	ಗು	ಕ್ರಿಸ್ತನ ದಿವಾರೋಹಣದ ಹಬ್ಬ. ಮಾರ್ಕ. ೧೬, ೧೪—೨೦. ಅಪೊ. ಕ್ರಿ. ೧, ೧—೧೧.
೨೪	ಆ	ದಿವಾರೋಹಣದ ಮೇಲಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಯೋ. ೧೫, ೨೬—೧೬, ೪. ೧ ಪೇತ್ರ. ೪, ೭—೧೧. ೧೮೧೯ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ರಾಣಿಯ ಜನ್ಮದಿನ.
೨೫	ಸೋಂ	(ರಮಜಾನಿನ ಕಡೇ ದಿವಸ.
೨೬	ಮಂ	(ಇದುಲ್‌ಪಿತುರ್ ಹಬ್ಬದ ೧ನೇ ದಿವಸ.
೨೮	ಗು	(ಇದುಲ್‌ಪಿತುರ್ ಹಬ್ಬದ ಕಡೇ ದಿವಸ.
೩೧	ಆ	ಪಂಚಾಶತ್ತಿನ ಹಬ್ಬ. ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನು ಹೊಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. ಯೋ. ೧೪, ೧೫—೩೧. ಅಪೊ. ಕ್ರಿ. ೨, ೧—೧೧.

ಹಾದುವವನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡ ನೆನಸಲಿ. ಈ ಪ್ರಯಾಣ ತೀರುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವನು ಬಹಳ ಬಹಳ ಮುದುಕನಾದಾನು. ಅವನು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹರದಾರಿ ನಡಿಯುವದಾದರೂ, ಸೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ೫ಸಾವಿರ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಹಾಪಿತನಾದ ನೋಹನು ೪೨೦೦ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸಮಸ್ತ

ನಿನ್ನ ನೆರೆಯವನನ್ನು, ಪ್ರೀ[illegible]ನನ್ನು ಹಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಯದೆ [illegible] ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿರಿ; ನಿಮ್ಮನ್ನು [illegible]ರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರಿ; ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಗೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ; ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಂದಿಸುವವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಹಿಂಸಿಸುವವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಮತ್ತಾ. ೫, ೪೩–೪೪.

ತಾರೀಖು.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ		ಮಹಮ್ಮದೀ.	
ತಾರೀಖು	ವಾರ	ಮಾಸ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ	ಮಾಸ	ತೇದಿ	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು
೧	ಸೋ		೯	೧೫ III		೨೦		೭
೨	ಮಂ	ಜ್ಯೇಷ್ಠ	೧೦	೧೮ III		೨೧		೮
೩	ಬು		೧೧	೨೨ II		೨೨		೯
೪	ಗು		೧೨	೨೮ I		೨೩		೧೦
೫	ಶು		೧೩	೩೨ I	ವೃಷಭ	೨೪		೧೧
೬	ಶ		೧೪	೩೬		೨೫		೧೨
೭	ಆ		○	[illegible] I		೨೬		೧೩
೮	ಸೋ		೧	೪೫		೨೭		೧೪
೯	ಮಂ		೨	೪೭ I		೨೮		೧೫
೧೦	ಬು		೩	೪೮ III		೨೯		೧೬
೧೧	ಗು		೪	೪೮ III		೩೦	[illegible]	೧೭
೧೨	ಶು		೫	೪೬ II		೩೧		೧೮
೧೩	ಶ	ಜ್ಯೇಷ್ಠ	೬	೪೫ I		೧		೧೯
೧೪	ಆ		೭	೪೧ III		೨		೨೦
೧೫	ಸೋ		೮	೩೭ II		೩		೨೧
೧೬	ಮಂ		೯	೩೨ II				೨೨
೧೭	ಬು		೧೦	೨೬		೫		೨೩
೧೮	ಗು		೧೧	೨೧		೬		೨೪
೧೯	ಶು		೧೨	೧೪ III		೭		೨೫
೨೦	ಶ		೧೩	೮ III	ಮಿಥುನ	೮		೨೬
೨೧	ಆ		೧೪ ●	೩		೯		೨೭
೨೨	ಸೋ		೧	೫೨ II		೧೦		೨೮
೨೩	ಮಂ		೨	೪೮ II		೧೧		೨೯
೨೪	ಬು	ಆಷಾಢ	೩	೪೫ II		೧೨		೧
೨೫	ಗು		೪	೪೩ II		೧೩	[illegible]	೨
೨೬	ಶು		೫	೪೩		೧೪		೩
೨೭	ಶ		೬	೪೩ I		೧೫		೪
೨೮	ಆ		೭	೪೫		೧೬		೫
೨೯	ಸೋ		೮	೪೭ III		೧೭		೬
೩೦	ಮಂ		೯	೫೧ III		೧೮		೭

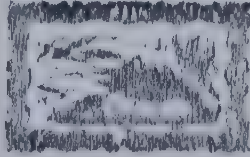
ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೭	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಹಬ್ಬ. ಯೆಶಾ. ೩, ೧—೧೫. ಪ್ರಕ. ೪, ೧—೧೧. *[illegible]
೧೧	ಗು	+ಬಾರ್ನಬಾ[illegible] ಹಬ್ಬ.
೧೪	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೬, ೧೯—೩೧. ೧ ಯೋಹಾ. ೪, ೭—೨೧.
೨೦	ಶ	೧೮೩೭ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ರಾಣಿಯ ಪಟ್ಟಾರಂಭ.
೨೧	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೪, ೧೬—೨೪. ೧ ಯೋಹಾ. ೩, ೧೩—೨೪.—ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾದದ್ದು.
೨೮	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೫, ೧—೧೦. ೧ ಪೇತ್ರ. ೫, ೫—೧೧.
೨೯	ಸೋ	+ಪೇತ್ರನ ದಿನ.

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿದ ಜಲಪ್ರಳಯದ ನಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ದಿನಕ್ಕೆ [illegible] ಮೈಲು ಹೋದರೆ ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಸೂರ್ಯನು ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಬಹಳ ದೂರ ಇರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮ್ಮಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದೇ ಸಾಕು. ಮತ್ತು ಅಷ್ಟು ಲಾಭವಾದ್ದು ನಿಲ್ಲದೆ [illegible] ಯವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದು ಅಮರತ್ವವನ್ನೂ ಹೊಂದಲಾಗ. ನಾವು ಅಗ್ನಿಕರವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಯು. ಸೂರ್ಯನಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯು ದೊಡ್ಡ ರಮ್ಯವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾದೇವು. ಆದರೆ ಆ ಮಹಿಮೆಯು [illegible] [illegible] ವಿಸ್ತಾರವಾದ [illegible],—ಮರಣವೇ, ನಿನ್ನ ಜಯವ [illegible] ಹೇಳ್ವ ಪಾತಾಳವೇ, ನಿನ್ನ [illegible] [illegible]

ಜುಲಾಯಿ. ೩೧ ದಿವಸಗಳು.

JULY.

◐ ಆಷಾಢ ಪೂರ್ಣಿಮೆ......೭ ಜುಲಾಯಿ.

● ಆಷಾಢ ಅಮಾವಾಸೆ.....೨೧ ಜುಲಾಯಿ.

ನೀನು ಧರ್ಮ ಮಾಡುವಾಗ, ಕಪಟಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಮಹಿಮೆ ಪಡುವ ಹಾಗೆ ಸಭಾಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕಾರ, ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ತುತೂರಿ ಊದಿಸ ಬೇಡ; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಧರ್ಮ ಮಾಡುವಾಗ, ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವು ಅಂತರಂಗವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ, ನಿನ್ನ ಬಲಗೈ ಮಾಡುವದು ನಿನ್ನ ಯೆಡಗೈಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಲಿ; ಆಗ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ತಾನೇ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಬದಲು ಕೊಡುವನು. ಮತ್ಥಾ. ೬, ೨—೪.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದಿ.	
ತಾರೀಖು	ವಾರ	ಮಾಸ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು
೧	ಬು	[illegible]	೧೦	೫೬		೧೯		೮
೨	ಗು		೧೧	೬೦		೨೦		೯
೩	ಶು		೧೧	೧		೨೧		೧೦
೪	ಶ		೧೨	೫ II		೨೨		೧೧
೫	ಆ		೧೩	೧೦		೨೩		೧೨
೬	ಚಂ		೧೪	೧೩ II	[illegible]	೨೪		೧೩
೭	ಮಂ		◐	೧೬ I		೨೫		೧೪
೮	ಬು		೧	೧೭ II		೨೬		೧೫
೯	ಗು		೨	೧೭ I		೨೭	[illegible]	೧೬
೧೦	ಶು		೩	೧೬		೨೮		೧೭
೧೧	ಶ		೪	೧೩ III		೨೯		೧೮
೧೨	ಆ	[illegible]	೫	೧೦ II		೩೦		೧೯
೧೩	ಚಂ		೬	೬ I		೩೧		೨೦
೧೪	ಮಂ		೭	೧ I		೩೨		೨೧
೧೫	ಬು		೯	೫೦		೧		೨೨
೧೬	ಗು		೧೦	೪೪		೨		೨೩
೧೭	ಶು		೧೧	೩೮		೩		೨೪
೧೮	ಶ		೧೨	೩೨ I		೪		೨೫
೧೯	ಆ		೧೩	೨೬ III		೫		೨೬
೨೦	ಚಂ		೧೪	೨೨		೬		೨೭
೨೧	ಮಂ		●	೧೭ II		೭		೨೮
೨೨	ಬು		೧	೧೪ I	[illegible]	೮		೨೯
೨೩	ಗು		೨	೧೨		೯		೧
೨೪	ಶು	[illegible]	೩	೧೧ I		೧೦		೨
೨೫	ಶ		೪	೧೧ II		೧೧	[illegible]	೩
೨೬	ಆ		೫	೧೩ I		೧೨		೪
೨೭	ಚಂ		೬	೧೬		೧೩		೫
೨೮	ಮಂ		೭	೧೯ III		೧೪		೬
೨೯	ಬು		೮	೨೪ I		೧೫		೭
೩೦	ಗು		೯	೨೯ I		೧೬		೮
೩೧	ಶು		೧೦	೩೪		೧೭		೯

೫	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೪ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೬, ೩೬—೪೨. ರೋಮ. ೮, ೧೮—೨೩.
೧೨	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೫ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ ೫, ೧—೧೧. ೧ ಪೇತ್ರ. ೩, ೮—೧೫.—೧೨೬೭ನೇ ಫಸಲಿಯ ಆರಂಭ.
೧೫	ಬು	*ಕರ್ಕಾಟಕಸಂಕ್ರಮಣ.
೧೬	ಗು	+ನೊಸ್ಸಾ ಸಿನ್ಯೋರಾ ದೇ ಕಾರ್ಮೊ.
೧೯	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೬ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ಥಾ. ೫, ೨೦—೨೬. ರೋಮ. ೬, ೩—೧೧.
೨೪	ಶು	*ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆ.
೨೬	ಆ	ತ್ರಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೭ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮಾರ್ಕ. ೮, ೧—೯. ರೋಮ. ೬, ೧೯—೨೩.—*ನಾಗರಪಂಚಮಿ. ಕಲ್ಕಿ ಜಯಂತಿ.
೩೧	ಶು	ಇದುಜ್ಜೂಹಾ ಹಬ್ಬದ ಆರಂಭ.

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೨	ಗು	+ಮರಿಯಳ ಸಂದರ್ಶನ.
೩	ಶು	*ಪ್ರಥಮೈಕಾದಶಿ.
೪	ಶ	*ಪ್ರಥಮದ್ವಾದಶಿ.

ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಮೂಲವಾಗಿ ನನಗೆ ಜಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ದೇವರಿಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಉಂಟಾಗಲಿ ಯಂತ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳ ಶಕ್ತನಾಗ ಬೇಕು.

ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ನೋಡುವವನು,—ಈ ಸೂರ್ಯವಂದರೇನು? ಅದು ಅಷ್ಟು ವಿಪರೀತ ದೂರವಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದಲೂ ಶಾಖೆಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ? ಯೆಂದು ಕೇಳ ಅಪೇಕ್ಷಿಸ್ಸಾನು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾ ನೋಡುವವನಿಗೆ ಪಂಚಾಂಗಗಾರನು ತನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೋದ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ನೋಡಿದವನು,

ಆಗಸ್ಟು ೩೧ ದಿವಸಗಳು.
AUGUST.

○ ಶ್ರಾವಣ ಪೌರ್ಣಿಮೆ——೫ ಆಗಸ್ಟು
● ಶ್ರಾವಣ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ೧೯ ಆಗಸ್ಟು

ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ, ಕಪಟಿಗಳ ಹಾಗೆ ಬೇಡ; ಯಾಕಂದರೆ ಅವರು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸಭಾಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೀದಿಗಳ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ, ನಿನ್ನ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ, ನಿನ್ನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡು, ಹಾಗೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಬದಲು ಕೊಡುವನು.

ಮತ್ತಾ. ೬, ೫. ೬.

ತಾರೀಖು	ವಾರ	ಮಾಸ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ	ಸೌರಮಾಸ	ತಾರೀಖು	ಮಹಮ್ಮದೀ ಮಾಸ	ತಾರೀಖು
೧	ಶ	ಶ್ರಾವಣ	೧೧	೩೮ II		೧೮		೧೦
೨	ಆ		೧೨	೪೨ I		೧೯		೧೧
೩	ಸೋ		೧೩	೪೫		೨೦		೧೨
೪	ಮಂ		೧೪	೪೬ II		೨೧		೧೩
೫	ಬು		○	[illegible]		೨೨		೧೪
೬	ಗು		೧	೪೫ II	ಕರ್ಕಾಟಕ	೨೩		೧೫
೭	ಶು		೨	೪೩ II		೨೪		೧೬
೮	ಶ		೩	೪೦ I		೨೫		೧೭
೯	ಆ		೪	೩೬		೨೬		೧೮
೧೦	ಸೋ		೫	೩೧		೨೭		೧೯
೧೧	ಮಂ		೬	೨೫ II		೨೮		೨೦
೧೨	ಬು		೭	೧೯ III		೨೯		೨೧
೧೩	ಗು		೮	೧೩ III		೩೦		೨೨
೧೪	ಶು		೯	೬ III		೩೧		೨೩
೧೫	ಶ		೧೦	೨				೨೪
೧೬	ಆ		೧೨	೫೮ I		೧		೨೫
೧೭	ಸೋ		೧೩	೫೬ I		೨		೨೬
೧೮	ಮಂ		೧೪	೫೪		೩		೨೭
೧೯	ಬು		●	೫೫ II		೪		೨೮
೨೦	ಗು	ಭಾದ್ರಪದ	೧	೫೦ III		೫		೨೯
೨೧	ಶು		೨	೫೧ I	ಸಿಂಹ	೬		೩೦
೨೨	ಶ		೩	೫೩		೭		೧
೨೩	ಆ		೪	೫೫ III		೮		೨
೨೪	ಸೋ		೫	೫೯ I		೯	ಮೊಹರಮ್	೩
೨೫	ಮಂ		೬	೫೮ III		೧೦		೪
೨೬	ಬು		೭	೫೭ III		೧೧		೫
೨೭	ಗು		೮	೬೦		೧೨		೬
೨೮	ಶು		೯	೩ II		೧೩		೭
೨೯	ಶ		೯	೮ I		೧೪		೮
೩೦	ಆ		೧೦	೧೨		೧೫		೯
೩೧	ಸೋ		೧೧	೧೮ III		೧೬		೧೦

೧-೨—೧೭

೩ ಸೋ ಇದುಜ್ಜುಹಾ ಹಬ್ಬದ ಕಡೇ ದಿನ.

೫ ಬು *ಸಮುದ್ರಪೂಜೆ. ಉಪಾಕರ್ಮ.

೯ ಆ ತ್ರಯೈಕ್ಯದ ಮೇಲಿನ ೯ ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೬, ೧—೯. ೧ ಕೊರಿ. ೧೦, ೧—೧೩.

೧೨ ಬು *ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ.

೧೫ ಶ *ಮರಿಯಮ್ಮನ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ.

೧೬ ಆ ತ್ರಯೈಕ್ಯದ ಮೇಲಿನ ೧೦ ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೯, ೪೧—೪೭. ೧ ಕೊರಿ. ೧೨, ೧—೧೧.

೨೨ ಶ ೧೨೭೪ ನೇ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ವರ್ಷಾರಂಭ. *ಗೌರೀವ್ರತ.

೨೩ ಆ ತ್ರಯೈಕ್ಯದ ಮೇಲಿನ ೧೧ ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೮, ೯—೧೪. ೧ ಕೊರಿ. ೧೫, ೧—೧೧. ೧೮೫೮ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. *ವಿನಾಯಕ ಚೌತಿ.

೨೪ ಸೋ *ಋಷಿಪಂಚಮಿ.

೨೮ ಶು ಮೊಹರಮ್ ಹಬ್ಬದ ಆರಂಭ. *[illegible] ಅಷ್ಟಮಿ.

೩೦ ಆ ತ್ರಯೈಕ್ಯದ ಮೇಲಿನ ೧೨ ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮಾರ್ಕ. ೭, ೩೧—೩೭. ೨ ಕೊರಿ. ೩, ೪—೯.

೩೧ ಸೋ ಮೊಹರಮ್ ಹಬ್ಬದ ಕಡೇ ದಿನ.

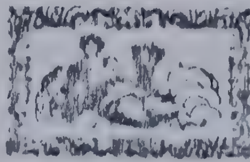
ಹೆಸರಾದ ದಿವಸಗಳು.

೨ ಆ ತ್ರಯೈಕ್ಯದ ಮೇಲಿನ ೮ ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೭, ೧೫—೨೧. ರೋಮಾ. ೮,

ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಬದಲು [illegible] ಅವನ್ನು, ಭೂಮಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ [illegible]

ಸೆಪ್ಟಂಬರ್. ೩೦ ದಿವಸಗಳು.

SEPTEMBER.

◐ ಭಾದ್ರಪದ ಪೂರ್ಣಿಮೆ ೪ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.
● ಭಾದ್ರಪದ ಅಮಾವಾಶೆ ೧೮ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಜನಾಂಗಗಳವರ ಹಾಗೆ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡ ಬೇಡಿರಿ; ಯಾಕಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಹು ಮಾತುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೇಳಲ್ಪಡುವೆವೆಂದು ನೆನಸುತ್ತಾರೆ. ಆದದರಿಂದ ಅವರ ಹಾಗಿರ ಬೇಡಿರಿ; ಯಾಕಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವದು ಅಗತ್ಯವೋ, ನೀವು ಆತನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಬಲ್ಲನು. ಮತ್ತಾ. ೬, ೭--೮.

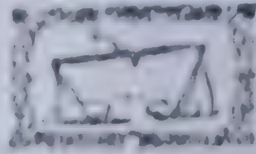
ಇಂಗ್ಲಿಷ.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದ.	
ತಾರೀಖು.	ವಾರ.	ಮಾಸ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ಮಾಸ.	ತಾರೀಖು.	ಮಾಸ.	ತಾರೀಖು.
೧	ಮಂ	[illegible]	೧೨	೧೬॥		೧೮		೧೧
೨	ಬು		೧೩	೧೬।।।		೧೯		೧೨
೩	ಗು		೧೪	೧೬		೨೦		೧೩
೪	ಶು		◐	೧೪		೨೧		೧೪
೫	ಶ		೧	೧೦॥		೨೨		೧೫
೬	ಆ		೨	೬॥	[illegible]	೨೩		೧೬
೭	ಸೋ		೩	೧।।।		೨೪		೧೭
೮	ಮಂ		೫	೫೫॥		೨೫	[illegible]	೧೮
೯	ಬು	[illegible]	೬	೪೪॥		೨೬		೧೯
೧೦	ಗು		೭	೩೮॥		೨೭		೨೦
೧೧	ಶು		೮	೩೨।।।		೨೮		೨೧
೧೨	ಶ		೯	೨೭॥		೨೯		೨೨
೧೩	ಆ		೧೦	೨೨॥		೩೦		೨೩
೧೪	ಸೋ		೧೧	೧೮॥		೩೧		೨೪
೧೫	ಮಂ		೧೨	೧೫।।।		೧		೨೫
೧೬	ಬು		೧೩	೧೩।		೨		೨೬
೧೭	ಗು		೧೪	೧೨		೩		೨೭
೧೮	ಶು		●	೧೨।		೪		೨೮
೧೯	ಶ		೧	೧೪		೫		೨೯
೨೦	ಆ		೨	೧೬।।।		೬		೧
೨೧	ಸೋ		೩	೨೦॥	[illegible]	೭		೨
೨೨	ಮಂ	[illegible]	೪	೨೫।		೮		೩
೨೩	ಬು		೫	೩೦		೯		೪
೨೪	ಗು		೬	೩೫।		೧೦	[illegible]	೫
೨೫	ಶು		೭	೪೦		೧೧		೬
೨೬	ಶ		೮	೪೩॥		೧೨		೭
೨೭	ಆ		೯	೪೬।।।		೧೩		೮
೨೮	ಸೋ		೧೦	೪೮।		೧೪		೯
೨೯	ಮಂ		೧೧	೪೮।।।		೧೫		೧೦
೩೦	ಬು		೧೨	೪೮		೧೬		೧೧

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೩	ಗು	*ಅನಂತಚತುರ್ದಶಿ.
೪	ಶು	*ಪಿತೃಪಕ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ.
೬	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೦, ೨೩—೩೭. ಗಲಾ. ೩, ೧೬—೨೨.
೮	ಮಂ	+ಮರಿಯಳ ಜನ್ಮದಿನ.
೧೩	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೪ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೧೭, ೧೧—೧೯. ಗಲಾ. ೫, ೧೬—೨೪.
೧೪	ಸೋ	+ಶಿಲುಬೆಯ ಸಂಪಾದನೆ.
೧೫	ಮಂ	ಕೊಲ್ಲಂ ೧೦೩೩ ವರ್ಷದ ಆರಂಭ.
೧೮	ಶು	ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ. *ಮಹಾಲಯ ಅಮಾವಾಶೆ.
೧೯	ಶ	*ನವರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾರಂಭ.
೨೦	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೫ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೬, ೨೪—೩೪. ಗಲಾ. ೬, ೧೧—೧೮.
೨೩	ಬು	ರಾತ್ರಿದಿನ ಸಮಾನ.
೨೫	ಶು	*ಶಾರದಾಪೂಜೆ.
೨೭	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೬ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೭, ೧೧—೧೭. ಎಫೆ. ೩, ೧೩—೨೧. *ಮಹಾನವಮಿ.
೨೮	ಸೋ	*ವಿಜಯದಶಮಿ. ಬೌದ್ಧಜಯಂತಿ.

ಸುಲಭವಾಗಿ ನಂಬ್ಯಾನು. ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸೂರ್ಯವು ಅಷ್ಟು ದೂರವಿದ್ದರೂ ನಾವು ದಿನದಿನ ಅನುಭವಿಸುವ ಬೆಳಕು ಶಖೆಗಳ ವಿಶೇಷವಾದ ಬಲವನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ತಾನು ಅತಿರೇಕ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರ ಬೇಕೆಂಬುದು ಸಹಜ ತಿಳಿಯ ಬಂದೀತು. ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಸೂರ್ಯದ ವ್ಯಾಸವು ೧೧೪ ಸಾರಿ ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆಂತ ಕೇಳಿದರೂ, ಸೂರ್ಯವು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಲವು ಸಾಲದು. (ಸೂರ್ಯದ ವ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಸೂರ್ಯಗೋಳದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿ

ಅಕ್ಟೋಬರ್. ೩೧ ದಿವಸಗಳು.
OCTOBER.

○ ಆಶ್ವೀಜ ಪೌರ್ಣಿಮೆ......೩ ಅಕ್ಟೋಬರ್.
● ಆಶ್ವೀಜ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ೧೭ ಅಕ್ಟೋಬರ್.

ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯೇ, ನಿನ್ನ ನಾಮವು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಲಿ; ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವು ಬರಲಿ; ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಯೂ ಆಗಲಿ; ನಮ್ಮ ಅನುದಿನದ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈಹೊತ್ತು ನಮಗೆ ಕೊಡು; ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಕಾರ, ನಮ್ಮ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಬಿಡು; ನಮ್ಮನ್ನು ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ, ಕೇಡಿನವನಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪಿಸು; ಯಾಕಂದರೆ ರಾಜ್ಯವೂ ಬಲವೂ ಮಹಿಮೆಯೂ ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನವೇ. ಆಮೆನ್. ಮತ್ತಾ. ೬, ೯—೧೩.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದಿ.	
ತಾರೀಖು	ವಾರ	ಮಾಸ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು
೧	ಗು	ಭಾದ್ರಪದ	೧೩	೪೬ I	ಕನ್ಯಾ	೧೭	ಸಫರ್	೧೨
೨	ಶು		೧೪	೪೩		೧೮		೧೩
೩	ಶ		○	೩೯		೧೯		೧೪
೪	ಆ	ಆಶ್ವೀಜ	೧	೩೪ I		೨೦		೧೫
೫	ಸೋ		೨	೨೯		೨೧		೧೬
೬	ಮಂ		೩	೨೩ I		೨೨		೧೭
೭	ಬು		೪	೧೭ I		೨೩		೧೮
೮	ಗು		೫	೧೧ I		೨೪		೧೯
೯	ಶು		೬	೫ II		೨೫		೨೦
೧೦	ಶ		೭	೦ I		೨೬		೨೧
೧೧	ಆ		೯	೫೧ I		೨೭		೨೨
೧೨	ಸೋ		೧೦	೪೮		೨೮		೨೩
೧೩	ಮಂ		೧೧	೪೬ I		೨೯		೨೪
೧೪	ಬು		೧೨	೪೫ I		೩೦		೨೫
೧೫	ಗು		೧೩	೪೫ II		೩೧		೨೬
೧೬	ಶು		೧೪	೪೭ I	ತುಲಾ	೧		೨೭
೧೭	ಶ		●	೫೨		೨		೨೮
೧೮	ಆ	ಕಾರ್ತಿಕ	೧	೫೪		೩		೨೯
೧೯	ಸೋ		೨	೫೮ III		೪		೩೦
೨೦	ಮಂ		೩	೬೦		೫	ರಬಿಲಾವಲ್	೧
೨೧	ಬು		೩	೪		೬		೨
೨೨	ಗು		೪	೯		೭		೩
೨೩	ಶು		೫	೧೩ III		೮		೪
೨೪	ಶ		೬	೧೭ III		೯		೫
೨೫	ಆ		೭	೨೧		೧೦		೬
೨೬	ಸೋ		೮	೨೨ II		೧೧		೭
೨೭	ಮಂ		೯	೨೩		೧೨		೮
೨೮	ಬು		೧೦	೨೨		೧೩		೯
೨೯	ಗು		೧೧	೨೦ II		೧೪		೧೦
೩೦	ಶು		೧೨	೧೭ I		೧೫		೧೧
೩೧	ಶ		೧೩	೧೩ II		೧೬		೧೨

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

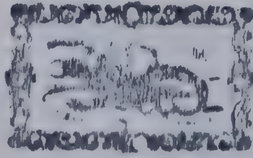
೪	ಆ	ತ್ರಯೈಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೭ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ ೧೪, ೧—೧೧. ಎಫೆ. ೪, ೧—೬. *[illegible]
೬	ಮಂ.	*ದಶರಥಜಯಂತಿ.
೧೧	ಆ	ತ್ರಯೈಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೮ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೨೨, ೩೪—೪೬. ೧ ಕೊರಿ.
೧೪	ಬು	(ಆಖೈರ್ ಚಾರಶಂಬ. [೧, ೪—೮.
೧೫	ಗು	*ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ.
೧೬	ಶು	*ದೀಪಾವಳಿ. ನರಕಚತುರ್ದಶಿ.
೧೮	ಆ	ತ್ರಯೈಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೧೯ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೯, ೧—೮. ಎಫೆ. ೪, ೧೭—೩೨. *ಬಲಿಪಾಡ್ಯ; ಗೋಪೂಜೆ. ೧೯೮೨ ನೇ ವಿಕ್ರಮಶಕದ ಆರಂಭ.
೨೫	ಆ	ತ್ರಯೈಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೨೦ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೨೨, ೧—೧೪. ಎಫೆ.
೨೯	ಗು	*[illegible] [೫, ೧೫—೨೧.
೩೦	ಶು	(ರಬಿಲಾವಲ್ ೧೧. *ತುಳಸೀಪೂಜೆ, ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ.

[illegible] ಆಗ ಮಧ್ಯ ದಾಟಿ ಅತ್ತಕಡೇ ಪರಿಯಂತರ [illegible]ಗೆ ಯೆಳದ ಗೆರೆಯು ಉದ್ದಕ್ಕೆ) ಸುಮಾರುಗಾ[illegible] ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂತ ನೆನಸ ಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಮೈಲಿ ಪೊಡವಾಗಿ ೧೧೪ ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible] ಪುಸ್ತಕ [illegible] ಆದರೆ ಒಂದು ಸುಮಾರುಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible], ಅಂದರೆ ಒಂದು [illegible] ೧೫,೦೦,೦೦೦ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇಕಾದಾವು. ಸುಮಾರಿಗಾತ್ರವು [illegible]

Balakrishna Dank

ನವಂಬರ್. ೩೦ ದಿವಸಗಳು.

NOVEMBER.

⊙ ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂರ್ಣಿಮೆ……೨ ನವಂಬರ್.

● ಕಾರ್ತಿಕ ಅಮವಾಶೆ……೧೬ ನವಂಬರ್.

ನೀವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪರಲೋಕದ ತಂದೆಯು ನಿಮಗೂ ಮನ್ನಿಸುವನು; ಆದರೆ ನೀವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಸಹಾ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸನು. ಮತ್ಥಾ. ೬, ೧೪. ೧೫.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್.		ಚಾಂದ್ರಮಾನ.			ಸೌರಮಾನ.		ಮಹಮ್ಮದಿ.	
ತಾರೀಖು.	ವಾರ.	ಮಾಸ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ಮಾಸ.	ತಾರೀಖು.	ಮಾಸ.	ತಾರೀಖು.
೧	ಆ	ಕಾ. ಶು.	೧೪	೯	ತುಲಾ.	೧೭	ರಬಿಲವ್ವಲ್.	೧೩
೨	ಚಂ		⊙	೩ III		೧೮		೧೪
೩	ಮಂ	ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳ.	೨	೫೨		೧೯		೧೫
೪	ಬು		೩	೪೬ I		೨೦		೧೬
೫	ಗು		೪	೪೦ II		೨೧		೧೭
೬	ಶು		೫	೩೫ I		೨೨		೧೮
೭	ಶ		೬	೩೦ II		೨೩		೧೯
೮	ಆ		೭	೨೬ II		೨೪		೨೦
೯	ಚಂ		೮	೨೩ III		೨೫		೨೧
೧೦	ಮಂ		೯	೨೧ III		೨೬		೨೨
೧೧	ಬು		೧೦	೨೧		೨೭		೨೩
೧೨	ಗು		೧೧	೨೧ II		೨೮		೨೪
೧೩	ಶು		೧೨	೨೩ I		೨೯		೨೫
೧೪	ಶ		೧೩	೨೬ I		೩೦		೨೬
೧೫	ಆ		೧೪	೩೦ I	ವೃಶ್ಚಿಕ.	೧		೨೭
೧೬	ಚಂ		●	೩೫ II		೨		೨೮
೧೭	ಮಂ	ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ.	೧	೪೦ III		೩		೨೯
೧೮	ಬು		೨	೪೫ II		೪		೩೦
೧೯	ಗು		೩	೫೦ I		೫	ರಬಿಲಾಖರ್.	೧
೨೦	ಶು		೪	೫೪ II		೬		೨
೨೧	ಶ		೫	೫೭ II		೭		೩
೨೨	ಆ		೬	೫೯ I		೮		೪
೨೩	ಚಂ		೭	೫೯ III		೯		೫
೨೪	ಮಂ		೮	೫೮ I		೧೦		೬
೨೫	ಬು		೯	೫೭		೧೧		೭
೨೬	ಗು		೧೦	೫೪		೧೨		೮
೨೭	ಶು		೧೧	೫೦		೧೩		೯
೨೮	ಶ		೧೨	೪೫ I		೧೪		೧೦
೨೯	ಆ		೧೩	೪೦		೧೫		೧೧
೩೦	ಚಂ		೧೪	೩೪ I		೧೬		೧೨

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೧	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೨೧ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಯೋಹಾ. ೪, ೪೬—೫೪. ಎಫೆ. ೬, ೧೦—೨೦. +ಸಮಸ್ತ ಪರಿಶುದ್ಧರ ದಿನ. *ವೈಕುಂಠ ಚತುರ್ದಶಿ.
೨	ಚಂ	+ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದಿನ. *ಮನ್ವಾದಿ.
೭	ಶ	*ಕಲ್ಪಾದಿ.
೮	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೨೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ಥಾ. ೧೮, ೨೧—೩೫. ಫಿಲಿ. ೧, ೩—೧೧. *ಕೃತಯುಗಾದಿ.
೧೫	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ೨೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ಥಾ. ೨೨, ೧೫—೨೨. ಫಿಲಿ. ೩, ೧೭—೨೧.
೨೨	ಆ	ತ್ರಿಯೇಕತ್ವದ ಮೇಲಿನ ಕಡೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ಥಾ. ೯, ೧೮—೨೬. ಕೊಲೊ. ೧, ೩—೧೨. *ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಷಷ್ಠಿ
೨೫	ಬು	*ಕಲ್ಪಾದಿ.
೨೮	ಶ	*ಮುಕ್ಕೋಟಿದ್ವಾದಶಿ.
೨೯	ಆ	ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆಗಮನದ ೧ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೨೧, ೧—೧೩. ರೋಮ. ೧೩, ೮—೧೪. (ರಬಿಲಾಖರ್ ೧೧.

ರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವಾ. ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರೊಳಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿರುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯಿಂದ ೧,೦೦,೦೦೦ ಹರದಾರಿ ದೂರ ಇರುವ ಚಂದ್ರನು ಸಹಾ [illegible] ಹಾಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯನೊಳಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಾಂದು ಸರ್ತಿ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ತಿರುಗಬಹುದು. ೧ ಲಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು, ೨ ಲಕ್ಷ ಹರದಾರಿ ದೂರ ಇದ್ದರೆ ಸಹಾ, ಸೂರ್ಯನೊಳಗೆ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುವದಕ್ಕೆ ಯೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇರದು. ಹಾಗಾದರೆ ಸೂರ್ಯಗೋಳವು ಯೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು! ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಕಾಳು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಬೆಳಿಸುವವನ್ಯಾರೋ, ಅದೇ ದೇವರ ಸರ್ವ ತ್ರಾಣವುಳ್ಳ ಕೈಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಉಂಟಾಯಿತು. ನಮ್ಮಿಂದ ಯೆರಡೂ ಗ್ರಹಿಸ ಕೂಡದು.

ಡಿಸೆಂಬರ್. ೩೧ ದಿವಸಗಳು.

DECEMBER.

⊙ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಪೂರ್ಣಿಮೆ—೧ ದಿವಸ.
● ಮಾರ್ಗಶಿರ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ—೧೬ ದಿವಸ.
⊙ ಪುಷ್ಯ ಪೂರ್ಣಿಮೆ......೩೦ ದಿವಸ.

ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು; ಹುಡುಕಿರಿ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವದು; ತಟ್ಟಿರಿ, ಅದು ನಿಮಗೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಯಾಕಂದರೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ಹುಡುಕುವವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ; ತಟ್ಟುವವನಿಗೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಮತ್ತಾ. ೭, ೭—೮.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್		ಚಾಂದ್ರಮಾನ			ಸೌರಮಾನ		ಮುಸಲ್ಮಾನ	
ತಾರೀಖು	ವಾರ	ಮಾಸ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು	ಮಾಸ	ತಾರೀಖು
೧	ಮಂ	[illegible]	⊙	೨೮॥		೧೭		೧೩
೨	ಬು	ಮಾರ್ಗಶಿರ	೧	[illegible]	[illegible]	೧೮	[illegible]	೧೪
೩	ಗು		೨	೧೭।		೧೯		೧೫
೪	ಶು		೩	೧೧।		೨೦		೧೬
೫	ಶ		೪	೬		೨೧		೧೭
೬	ಭಾ		೫	೩।		೨೨		೧೮
೭	ಸೋ		೬	೦।		೨೩		೧೯
೮	ಮಂ		೭	೫೮		೨೪		೨೦
೯	ಬು		೮	೫೪॥।		೨೫		೨೧
೧೦	ಗು		೯	೫೦		೨೬		೨೨
೧೧	ಶು		೧೦	೦॥।		೨೭		೨೩
೧೨	ಶ		೧೧	೩॥।		೨೮		೨೪
೧೩	ಭಾ		೧೨	೮		೨೯		೨೫
೧೪	ಸೋ		೧೩	೧೨॥।		೧		೨೬
೧೫	ಮಂ		೧೪	೧೮		೨		೨೭
೧೬	ಬು		●	೨೩।		೩		೨೮
೧೭	ಗು	ಪುಷ್ಯ	೧	೨೮।		೪		೨೯
೧೮	ಶು		೨	೩೨		೫		೧
೧೯	ಶ		೩	೩೭।		೬		೨
೨೦	ಭಾ		೪	೪೧		೭		೩
೨೧	ಸೋ		೫	೪೫॥		೮		೪
೨೨	ಮಂ		೬	[illegible]		೯?		೫
೨೩	ಬು		೭	[illegible]		೧೦		೬
೨೪	ಗು		೮	[illegible]		೧೧		೭
೨೫	ಶು		೯	[illegible]		೧೨		೮
೨೬	ಶ		೧೦	೫೩		೧೩		೯
೨೭	ಭಾ		೧೧	೧೪॥		೧೪		೧೦
೨೮	ಸೋ		೧೨	೧೨।		೧೫?		೧೧
೨೯	ಮಂ		೧೩	[illegible]		೧೬?		೧೨
೩೦	ಬು		೧೪⊙	೦।		೧೭		೧೩
೩೧	ಗು	[illegible]	೧	೪೬।		೧೮		೧೪

ವಿಶೇಷವಾದ ದಿವಸಗಳು.

೧ ಮಂ. [illegible]

೬ ಭಾ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆಗಮನದ ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಲೂಕ. ೨೧, ೨೫—೩೩. ರೋಮ. ೧೫, ೪—೧೩.

೧೩ ಭಾ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆಗಮನದ ೩ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೧೧, ೨—೧೦. ೧ ಕೊರಿಂ. ೪, ೧—೫.

೨೦ ಭಾ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಆಗಮನದ ೪ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಯೋಹಾ. ೧, ೧೯—೨೮. ಫಿಲಿ. ೪, ೪—೭.

೨೧ ಸೋ. †ಅಪೊಸ್ತಲನಾದ ಥೋಮನ ದಿನ. ಯೋಹಾ. ೨೦, ೨೪—೩೧. [illegible] ೯ ಹಗಲು.

೨೫ ಶು. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜನ್ಮದಿನ. ಯೋಹಾ. ೧, ೧—೧೪. ಇಬ್ರಿ. ೧, ೧—೧೨.

೨೬ ಶ. †ಹತಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಸ್ತೆಫನನ ದಿನ. ಅಪೊ. ಕೃ. ೭, ೫೫—೬೦.

೨೭ ಭಾ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜನ್ಮದ ಮೇಲಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ. ಮತ್ತಾ. ೧, ೧೮—೨೫. ಗಲಾ. ೪, ೧—೭.

[illegible]

[illegible]

ರಾ ಯೆಲ್ಲಾ ಬಲ್ಲವರಲ್ಲಾ; ಬಹಳ ಸರ್ತಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ತನಗೆ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ಕಲಿಯುವದಕ್ಕೂ, ದಿನದಿನ ಬಹಳ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೂ, ತನಗೆ ಯೇನೂ ತಿಳಿಯದಂಥಾ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ತನಗೆ ಯೆದುರಾದಾವೆಂಬದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗೆ ಯೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಯೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಾನು ಬಲ್ಲವನು ಯೆಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಅಂಥವನ ಮಾತು ನಂಬಲಾಗದು. ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉತ್ತರ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದರೆ, ಯೇನಾದರೂ ಒಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ತನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವದೇ ಮೇಲೆಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.—ಸೂರ್ಯನೂ ಅದರ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯೂ ಯಾವ ಥರದ್ದು ಯೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷಗಾರರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಯೆಷ್ಟು ತಲೆಬಡಕೊಂಡರೂ, ಇಂದಿನ ಪರಿಯಂತರಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಯೇನಾದರೂ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲಾ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ಊಹೆಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಂಗಗಾರನು ಮಾಡುವವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇಚ್ಛಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಯೆಂಬದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಹೇಳ ಕೂಡದು. ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮಾತು ದೇವರ ವಾಕ್ಯವಲ್ಲಾ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಂ ಒಂದು ಮಾತು ಸತ್ಯವೂ ನಿಶ್ಚಯವೂ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಸತ್ಯ ಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಅದನ್ನು ನಂಬದಿರಲಾಗದು. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷಗಾರರ ಆಲೋಚನೆ ಯೇನಂದರೆ,—ಸೂರ್ಯನು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಕಾಶವಿಲ್ಲದ, ಬಹಳ ತಾಪವಿಲ್ಲದ, ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಲೋಕವಾಗಿರ ಬಹುದು. ಯಾಕಂದರೆ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ನಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗಾಳಿಯು ಹ್ಯಾಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲೂ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಪ್ರಕಾಶವಿರ ಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕುಗಾಳಿಯು ಸೂರ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಸುಡುವ ತಾಪವಾಗಿರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲಾ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಬಿಸಿಲನ್ನೂ, ತಾಪವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ, ಅವುಗಳು ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯ ಗಾಳಿಯ ಸಂಗಡ ಬೆರಕೆಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೇ ತಾಪವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರ ಬೇಕೆಂಬ ಹಾಗೆ ಅದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಬಹಳ ತಾಪವು ಉಂಟೆಂಬದಕ್ಕೂ, ಆ ತಾಪವು ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರವೇ ಬೇಕೆಂಬದಕ್ಕೂ ದೃಷ್ಟಾಂತವೇನಂದರೆ,—ಕಠಿಣವಾಗಿರುವ ಯಾವದಾದರೂ ಯೆರಡು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ತಿಕ್ಕಿದರೆ, ಬೆಂಕಿಯು ಹುಟ್ಟಿ ಹೊರಡುವದು, ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಹೊತ್ತು ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಾ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಡದಂತಾಗುವದು. ಇದರ ಹೊತ್ತು ಬಿಸಿ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯು ಸಹಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಯೇರಿದ್ದಾದರೆ, ಕೆಳ ...ಗಿಂತ ಪರ್ವತಶಿಖರವು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರ ಬಹುದು, ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರ ಬೇಕೆಂತ ನೆನಸ ತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಗುಡ್ಡಗಳ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವ ಕೊಡಗ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಛಳಿ ಯೆಂಬದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ? ಮತ್ತು ಜನರು ಯೆಷ್ಟು ಯೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಯೇರುತ್ತಾರೋ, ಯೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತಾರೋ, ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಛಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯು ಹೇತುವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಅದು ಪರ್ವತಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿಯೂ ... ಯೂ ಇರುವ ಕಾರಣ, ಅದರ ಬಲವು ತಗ್ಗಿ ... ಸಮುದ್ರತೀರದ ಗಾಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಯುಮಂಡಲ ಹ್ಯಾಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲವು ಯೇನಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರವಿಚಾರಕರು ಬಹಳ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹು ಬಲವಾದ ದುರ್ಬೀನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ಬೀನಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವವನು ಕೇಳಿ ಇರ ಬಹುದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಿಂದ ನಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ, ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ದುರ್ಬೀನಿಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದ

ಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ನಿನಗೆ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬಂದದುಂಟು. ಇವು ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಪ್ಪಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ಕಂಡು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲೆಖ್ಖ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಒಂದೊಂದು ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ಹರದಾರಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನಾಲ್ಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಂಡದ್ದುಂಟು. ಇಂಥಾ ಸೂರ್ಯಕಲೆಗಳು ಸೂರ್ಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯತ್ತರವಾಗ ಅಲ್ಲ, ತಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಹೋದವನು ಇದರಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದ್ದೇನಂದರೆ,—ಆ ಸೂರ್ಯಕಲೆಗಳು ಸೂರ್ಯಗೋಳದ ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೋಡಗಳು ಚದರುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಹ್ಯಾಗೆ ನೀಲವಾದ ಆಕಾಶವು ಕಾಣ ಬರುತ್ತದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಸೂರ್ಯಗೋಳವನ್ನು ಹಾಳೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಬೆಳಕು ಮಂಡಲವು ಹೊಡದು ಹೋದ ಹಾಗೆ ಆದರೆ, ಆ ಥರದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಈ ಸೂರ್ಯಕಲೆಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಿಂಡಿಗಳ ಹಾಗೆ ಇರುವಾಗ, ಅವುಗಳಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸೂರ್ಯಗೋಳವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೂ, ಅದು ಹ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಆಗ ಬೇಕು. ಆ ಕಲೆಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುವಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಣ ಬಂದದ್ದೇನಂದರೆ—ಈ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಅದರ ಒಳಗಿರುವ ನಿಜವಾದ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಹರದಾರಿ ದೂರ ಉಂಟು. ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲಕ್ಕೂ ನಿಜವಾದ ಸೂರ್ಯಗೋಳಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಯುಮಂಡಲವಿರ ಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಮೋಡಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯಗೋಳದಲ್ಲಿಯೇ ೨೦ ಹರದಾರಿ ಎತ್ತರವಾದಂಥಾ ಮಹಾ [illegible]ಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪರ್ವತವು [illegible] ಹರದಾರಿ [illegible] ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯಗೋಳವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುವದರಿಂದ, ಅದು ಬೆಳಕು ಕೊಡುವಲ್ಲ, ಕಪ್ಪಾಗಿರುವ ಲೋಕವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಬೆಳಕು ಶಾಖವು [illegible] ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಉರಿಯುವ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲದಿಂದ ಬರ ಬೇಕು.

ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಸೂರ್ಯಕಲೆಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಚಲನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಅಂಥಾ ಸೂರ್ಯಕಲೆಗಳು ಬಹಳ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಥರಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಕಂಡರೂ, ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಪರ್ಯಂತರವೂ, ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಪರ್ಯಂತರಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಕಲೆಗಳು ಎಂಬದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಕಲೆಗಳು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದ ಪಡುವಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋದನಂತರ ಸುಮಾರು ೧೪ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂಡಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಬಂದು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೂ ಪಡುವಲುಗಡೆಗೂ ನಡದು, ಸುಮಾರು ೧೪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಮರೆಯಾದವು. ಹೀಗೆ ಆ ಚಲನೆಯ ಕಾಲವು ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ಜ್ಯೋತಿಷಗಾರರು, ಸೂರ್ಯನು ತಿರುಗುವ ಬಗರಿಯ ಹಾಗೆ [illegible]ನ್ನು ಸುತ್ತಲು, ಅಥವಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಅದು ತನ್ನ ಅಕ್ಷದ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತದೆ ಎಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯು ಒಂದು ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೬ ದಿನ ಬೇಕು.

ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲವೆಂದರೇನು? ಅದು ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ [illegible] ದ ಕಾಳ [illegible] ಉರಿಯುವ ಬೇಕೆಂದೆಂಬದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲವು [illegible] ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಮವಾ[illegible] [illegible] ಹಾಗೆ [illegible] [illegible]

ಗೆಯೂ ಆ ತೆಳ್ಳಗಿರುವ ಪ್ರಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಅಮಿತವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಯೆತ್ತರ ತಗ್ಗುಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ವೊಂದೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಪದಾರ್ಥವು ಕೂಡಿ ರಾಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯದ ಸೂಟೆಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಲವಾಗಿ ಉರಿಯುವ ಸೂಟೆಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೂರ್ಯಸೂಟೆಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಕಾಶವಿಲ್ಲದ, ಬಹಳ ತೆಳ್ಳಗಿರುವ ದಂಬೆಗಳಂತಿರುವ ತಗ್ಗುಗಳುಂಟು. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಕ್ಕೆ ನಿರಿ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ ವಿಲ್ಯಮ್ ಹೆರ್ಷೆಲ್ ಯೆಂಬ (ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹನ್ನೋವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೭೩೮ನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಇಂಗ್ಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೮೨೨ನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಹೋದ ಈ) ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸನಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಗಾರನು, ಸೂರ್ಯವು ಬಹಳ ತೆಳ್ಳಗೆ ನಿರಿ ಬಿದ್ದ ಕಿತ್ತಲ್ಹಾಗಿನ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಯೆಂಬದಾಗಿ ವೊಂದು ಸರ್ತಿ ಹೇಳಿದನು.

ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ವೋದುವವನಿಗೆ ಸೂರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ತಿ ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದದ್ದು ಇದೇ. ಮತ್ತು ಅವನು ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಯೆಂಬ ಮಹಾಪುಸ್ತಕದಿಂದ ವೊಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ವೋದಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತನಾದರೆ, ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ದೇವರು ಇಂಥಾ ಕೈಕೆಲಸಗಳಿಂದ ತನ್ನ ನಿತ್ಯಬಲವನ್ನೂ ದೈವತ್ವವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಮನುಷ್ಯರು ಲಯವಾಗದ ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು, ಲಯವಾಗುವ ಮನುಷ್ಯರ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅಥವಾ ಚತುಷ್ಪಾದಗಳ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಜಂ ಮುಂತಾದವುಗಳ ರೂಪಕ್ಕೂ, ಅಥವಾ ಲಯವಾಗುವ ಸೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಸಮಾನ ಮಾಡ ಬಾರದೆಂತಾ ದೇವರ ಮನಸ್ಸು. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವವರು ದೇವರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತುತಿಸತಕ್ಕವನಾಗಿರುವ ನಿರ್ಮಾಣಿಕನಿಗಿಂತಾ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನೇ ಸೇವಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರ್ಯವು ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುವೆಂಬದು ಸರಿ; ಆದರೆ ಅದು ಗತಿಸಿ ಹೋಗುವದು, ವೊಂದು ಸರ್ತಿ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಸಹಾ ಕಳಕೊಳ್ಳುವದು. ಆದರೆ ನಿತ್ಯ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ಯೇಕಪ್ರಭುವೂ, ಅರಸುಗಳ ಅರಸನೂ ಕರ್ತರ ಕರ್ತನೂ, ಪ್ರಕಾಶವೇ ವಸ್ತ್ರವಾಗಿರುವ ಬೆಳಕುಗಳ ತಂದೆಯೂ ಆಗಿ, ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುವ, ಮಾರ್ಪಡುವಿಕೆಯೂ ತಿರುಗಾಟದ ನೆರಳೂ ಇಲ್ಲದ ದೇವರು ಸೂರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಯೆಷ್ಟೋ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಿತ್ಯಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ!

ಆದರೆ ನಾವು ಬಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಪ[illegible]ವೆಯ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಇರುವದರಿಂದ, ಬೆಳಕುಗಳ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ವೊಬ್ಬನೇ ಮಗನಾಗಿರುವ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಳಕಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರು ಈ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಈ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಡಕೊಂಡು, ಪಾಪಮರಣಗಳ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆತನಿಂದ ಬೆಳಕು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ, ಅಂಥವನು ನಿತ್ಯ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವಂಥಾ, ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯು ಬೆಳಕಿರುವದರಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಬೇಕಾಗಿರದಂಥಾ, ದೇವರು ತಾನೇ ಯುಗಯುಗಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪ್ರಕಾಶಮಯವಾದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಾನು. ಆಗ್ಯೆ ನೀತಿವಂತರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವರು. ದೇವರ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಲ್ಲುವದು, ಅದೇನಂದರೆ—ಇಗೋ, ವೊಲೆಯ ಹಾಗೆ ಉರಿಯುವ ದಿನ ವೊಂದು ಬರುತ್ತದೆ; ಆಗ ಗರ್ವಿಸುವವರೂ ದುಷ್ಟರೆಲ್ಲರೂ ಹುಲ್ಲಾಗಿರುವರು, ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ದಿನವು ಅವರನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಬೇರಾಗಲಿ ಕೊಂಬೆಯಾಗಲಿ ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಭಯ ಪಡುವವರಾದ ನಿಮಗೆ ನೀತಿಸೂರ್ಯನು ಮೂಡುವನು. ಆತನ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವದು ಯೆಂದು ಸೈನ್ಯಗಳ ಕರ್ತನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

☞ ಸೂಚನೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿರುವವನು ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ದೇವವಾಕ್ಯದ ವಚನಗಳನ್ನು ವೋದಿ ಧ್ಯಾನಿಸಲಿ. ೧ ಕೊರಿ. ೧೫, ೪೧. ಮತ್ತಾ. ೨೪, ೨೯. ೧ ತಿಮೊ. ೬, ೧೫. ೧೬. ಯಾಕೊ. ೧, ೧೭. ಕೀರ್ತ. ೧೦೪, ೨. ಯೋ. ೧, ೧—೧೪. ೮, ೧೨—೨೧. ೧ ಯೋ. ೧, ೫—೭. ಪ್ರಕ. ೨೧, ೧—೮. ೨೩. ೨೪. ೨೨, ೧—೫. ೭, ೯—೧೭. ಮತ್ತಾ. ೧೩, ೪೩. ಮಲ. ೪, ೧. ೨.

ಈ ದೇಶದ ಜನರು ಸುಟ್ಟಿಟ್ಟಾಗ, ಗಾಯ, ಮುರಿದ ಯೆಲುಬು, ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದದ್ದು, [illegible] ಪ್ರಥಮ [illegible] [illegible] [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡ ಬೇಕು ಯೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಾಲುವಾದ ಕ್ರಮಗಳು.

INSTRUCTIONS FOR CASES OF BURNING, WOUNDING, BONEBREAKING, AND DROWNING.

ಸುಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಆದರೆ—ತಾಕ್ಷಣ ನಯವಾದ [illegible] ಅಥವಾ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], ಅದರ ಸುತ್ತಲು ಸಹಾಗ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಯೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಾಂದೇ ಸಿಟ್ಟ ಗುಳ್ಳೆಯಾಗಿ ಬ [illegible] ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಕಾಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಂಥಾ ಹಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ [illegible] ಇದ್ದರೆ, ಬುದ್ದಿಯು [illegible] [illegible] ನಯವಾದ ಪತ್ರ [illegible] [illegible]. [illegible] ಪತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಹಿಟ್ಟಿನ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ವರ ಬಿಮ್ಮಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ—ಮೊದಲು ಬಿಳೇವಸ್ತ್ರದ ತುಂ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ಸುತ್ತಬೇಕು.

ಅತಿ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ—[illegible] ಕಂತಾಗಿ [illegible] [illegible], ಬಿಳಿಂಬಿ ಅಥವಾ [illegible] ಯಾವ [illegible] [illegible] [illegible], ಅದನ್ನು ನಯವಾದ [illegible] [illegible] ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು [illegible] [illegible] ಬೇಕು. [illegible] ತರುವಾಯ ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು [illegible] [illegible] [illegible], ದಪ್ಪವಾಗಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಸುಡುವದರಿಂದಲೂ ಕಾಸಿದ ಯೆಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂ ದಲೂ ಹಾತ ಬೊಕ್ಕೆಗಳೆದ್ದರೆ, ಅದರ ಮೇಲಿರುವ ತಾಗ [illegible] ಯಾವಾಗಲೂ ತೆಗೆಯ ಬಾರದು, [illegible] ಆ ಬೊ ಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಸಹಾಗ ಚುಚ್ಚಿ ತೆಗೆಯ ಬಾರದು. ಆ ಬೊಕ್ಕೆ [illegible] ಹಾಳಗಿರುವ ನೀರು ಹಾಳಿನ ಹಾ ಗೆ [illegible] ತರುವಾಯ, ಬೊಕ್ಕೆಯು [illegible] [illegible] [illegible] ಮೃದುವಾಗ ಚುಚ್ಚಿ ಕೀವು ಹೋಗಂಗ ಬಿಡಬೇಕು.

ಗಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

ಗಾಯ [illegible]—[illegible] [illegible] ದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಡಾಕ್ತ್ರರ ಬಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸ್ಪರರ ಬಳಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಗಾಯಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣು ಕಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ, ತಾಕ್ಷಣ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಮೊದಲು ತೊಳೆಯಬೇಕು; [illegible] [illegible] ಬಾರು ಆಗಲಿ, [illegible] ಪಟ್ಟಿಯಾಗಲಿ [illegible] [illegible], ಬೇರೆ ವಸ್ತ್ರದ ತುಂಡಿ [illegible] ಆ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಿ, ಗಾಯದ ದಡಗಳು ಸ ಮೀಪವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. [illegible] ವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು [illegible] [illegible] ಬೇಡ. ಅಂದರೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ಯುವ ದಡಗಳು ಹಾಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂಟಿ [illegible]. ಆ ಸ್ಥಳವು ಬಹಳ ಬಾತ ಹೋದರೆ, ಕಟ್ಟು [illegible] [illegible] ಮಾಡಬೇಕು. ರಕ್ತ ಬಹಳ ಸುರಿದರೆ, ತಣ್ಣೀರಿನ ಶೇಕ ಕಾವಬೇಕು. ಗಾಯವು ಕಂತು ಆಗಿ, ರಕ್ತದ ನರ ವು ಕಡಿದು ಹೋಗಿ, ರಕ್ತ ಬಹಳ ಸುರಿದು ಕಂಟಕ ಬಂ ದೀತೆಂಬ ಕಂಡರೆ, ಹಾಂದು ನಯವಾದ ಉರುಟುತುಂಡು ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ, ರಕ್ತ ಬರುವ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ [illegible] ಬಿ ಮ್ಮಗೆ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಬೇಕು. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ಯೆಲುಬು ಮುರಿದಲ್ಲಿ.

ಯೆಲುಬು ಮುರಿದು ಹೋದಾಗ, ಅಂಥಾ [illegible] [illegible] ಡಾಕ್ತ್ರರ ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸ್ಪರರ ಬಳಿಗೆ [illegible] [illegible] ಸಮಯ ಸಾಲದೆಂತ [illegible]. ಅಂಥಾ ಅಂ ಗವನ್ನು ನೆಲಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಲಗೆಂಬಿನ ಮೇಲೆ [illegible] ಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಳಗೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ [illegible] [illegible] ಬಾರದು. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಹಾಗೆ ಸುತ್ತ ಹಾಗಿ, ಮುರಿದು ಹೋದ ಯೆಲುಬಿ ನ [illegible] [illegible] [illegible], ಹಾಂದು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು [illegible] ಸುತ್ತ ಬಿಮ್ಮಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆದಾಗ್ಯೂ [illegible] ವಸ್ತ್ರದ ಕಟ್ಟು ಅತಿರೇಕ ಬಿಗಿ ಆಗಬಾರದು.

ಕಿದ ಮದ್ದುಗಾರರು ಈ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಡದೆ ಇದ್ದಕಾರಣ, ಮುಂದು ಹೋಗಿ ಅಂಗವು ಬಹಳ ಬೇಗ ಬಾತು ಹೋಗುವದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳ ಕೂಡದ ನೋವು ಬರುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಕ್ಕೆ.

ಅಂಥವರ ಮೈಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗೆ ವರಸಿ ಬಾಯಿಯ ನೊರೆಯನ್ನು ತೆಗಿಯ ಬೇಕು; ಮತ್ತೆ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಖವೂ ಹೊಟ್ಟೆಯೂ ಕೆಳಗಿನ ಕಡೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಗಚಿ, ಹಾಸಿನ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ತಿರುಗಿ ಮೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಮಗಚ ಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ್ಯೂ, ಬೇರೆ ಇಬ್ಬರು ಪಾದಗಳನ್ನೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಕೈಗಳನ್ನೂ ಮೈಯನ್ನೂ ಶರಾಬಿನಿಂದಲಾಗಲಿ, ಟರ್ಪೆಂಟೈನ್ ಯೆಂಬ ಯೆಣ್ಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಂಗಿನ ಯೆಣ್ಣೆ ಬೆರಸಿ, ಇದರಿಂದಾಗಲಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಿಸಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ತಾಸು ಪರ್ಯಂತರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ಮಗಚುತ್ತಾ ತಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಯಾಸವಾದರೆ, ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಅದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ಮಗಚುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಶ್ವಾಸ ತಿರಿಗಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಉಪಾಯ. ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ನಾಡಿನರಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಹರಿದಾಡುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮೈ ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಈ ಯೆರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಯೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾದೀತು.

ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಗ್ಗಹಾಕಿಕೊಂಡದಕ್ಕೆ.

ಶ್ವಾಸ ತಿರುಗುವ ಹಾಗೆಯೂ ರಕ್ತ ಹರಿದಾಡುವ ಹಾಗೆಯೂ ಮುಳುಗಿದವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು; ಯೇನಂದರೆ ತಿರಿಗಿ ತಿರಿಗಿ ತಣ್ಣೀರ. ಅಂಥವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.

೧೮೫೬ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿ, ಅಮೇರಿಕ, ಆಸ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಭೂಮಿಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪವು.

PRINCIPAL EVENTS OF THE YEAR 1856. RETROSPECT OF LORD DALHOUSIE'S GOVERNMENT

ಕಳೆದ ವರುಷದ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾ ಯುದ್ಧ ಈ ವರುಷದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ತೀರಿತು. ಆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ರುಸ್ಯರ ಮಹಾರಾಜನಾದ ನಿಕೊಲಾಸನ ಮಗನಾದ ಯೆರಡನೆ ಅಲೆಕ್ಷಂಡ್ರನು ತಕ್ಕ ಸಮಯವನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ, ಶತ್ರುಗಳಾದ ಪರರಾಯರಿಗೆ ತನ್ನ ರಾಯಭಾರಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅವರು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಯಾಕಂದರೆ ಫ್ರಾಂಕಜನದ ಮಹಾರಾಜನಾದ ಮೂರನೇ ನಪೋಲಿಯೋನನಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಜನರ ದಂಡಿನಿಂದ ನಡಿಸ ಬೇಕಾದ ಯುದ್ಧ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಭಾರಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಶೌರ್ಯತ್ವದ ಕೀರ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಆದೀತೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗ್ಯದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ವಾಸಿಯೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತಿಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಅಂಗ್ಲದೇಶದವರು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಬಹಳ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದದರಿಂದ ಇವರು ಸಹಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಮತವಾದರು. ಹೀಗೆ ಇರಲಾಗಿ, ತುರುಷ್ಕದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾದ ಕಪ್ಪುಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸುಲ್ತಾನನ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ತಂಟೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ದಾನುಬ್ಯನದಿಗೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟ ರುಸ್ಯಮಹಾರಾಜನ ಸಂಗಡ ಫ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಂಡದವರು ಸಮಾಧಾನದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಸಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬಂದ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಹೊಸ್ತಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಅನ್ಯೋನ್ಯದ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದೋ ಯೇನೋ ಯೆಂದು ಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ

ಕೊಡತಕ್ಕವನು ಇಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮಾಡುವ ಸಹಾಯದಿಂದ ತುರ್ಕಿ ದೇಶದ ಈ ಕಾಲದ ಸುಲ್ತಾನನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವದು ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕ್ರೈಸ್ತಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಮುಸಲಮಾನರಿಗೆ ಸಹಾ ಪೂರ್ವಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಣಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹಾದಿಬಿಟ್ಟು, ಹಾಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವನೋ ಮೀರುವನೋ ಯೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂಶಯವಿದೆ.

ಹಿಂದುದೇಶವನ್ನು ೧೮೪೮ನೇ ವರುಷದ ಜನವರಿಯಿಂದ ೧೮೫೬ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಪರ್ಯಂತರ ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಳಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದಲ್‌ಹೌಸಿಯೆಂಬ ಮಾರ್ಕ್ವಿಸ್ ಬಹದ್ದೂರವರು ತಮ್ಮ ಮಹಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ಕನಿಂಗ್ ಬಹದ್ದೂರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋದರು. ಅವರು ಯೆಲ್ಲಾ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಹಾರ್ಡಿಂಜರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದು, ಯೆಂಟು ವರುಷ ದಣಿಯದೆ, ಆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಪೌರುಷದಿಂದಲೂ ನಡಿಸಿ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೇಹಾಯಾಸಗೊಂಡು, ಸೀಮೆಗೆ ಹೋದರು. ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು. ಅವರು ಸೀಮೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಕುಂಪಣೀಸಂಸ್ಥಾನದವರು ರಾಣಿಯ ಪ್ರಧಾನರೂ ಅಂಗ್ಲದೇಶದ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯವರೂ ಕೂಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಬಹು ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಮಾಡಿ, ವರುಷಂಪ್ರತಿಯಲ್ಲು ಅರ್ಧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಮಾರ್ಕ್ವಿಸ್ ಅವ ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹದ್ದೂರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ, ಮುಲ್‌ತಾನದ ದಿವಾನ್ ಮೂಳರಾಜನು ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಾದ ಧೊರೆಗಳಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿಸಿದದರಿಂದಲೂ, ಮುಂಚೆ ಮಹಾ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಜಯ ಪಟ್ಟು, ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಳಗಾದ ಸಿಕ್ಕರು ಅವನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ದ್ವಿತೀಯ ಸಿಕ್ಕ ಕಾಳಗ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕರು ಸೋತು ಅಪಜಯ ಪಟ್ಟದರಿಂದ, ಪಂಜಾಬ್ ಯೆಂಬ ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹದ್ದೂರವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿತು. ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಹುಡುಗನಾದ ದುಲೀಪಸಿಂಗನಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬನ್ನು ಆಳಿದ ಮಹಾರಾಜನ ಮಗನಾದದರಿಂದ ವರುಷಂಪ್ರತಿಯಲ್ಲು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ನೇಮಿಸಿದರು. ದುಲೀಪಸಿಂಗ ಮಹಾರಾಜರು ಕೆಲವು ವರುಷ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ದೇವರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಹಾ ಓದಿ, ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು, ಹದಿನಾರು ವರುಷದ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಸ್ನಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕ್ರೈಸ್ತಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಪಂಜಾಬ್‌ದೇಶವು ಕುಂಪಣೀ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂದಿನಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಯೂ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿಯೂ ಯೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲು ವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹದ್ದೂರವರು ಪಂಜಾಬ್‌ದೇಶವನ್ನು ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರದವರ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಯೆರಡು ವರುಷ ಕಳದ ತರುವಾಯ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದ ರಾಜನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಂಗ್ಲದೇಶಸ್ಥರಾದ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಂಟೆ ನಡಿಸಿದದರಿಂದಲೂ; ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮರಾಜರು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ತೀರಿಸಲೊಲ್ಲದೆ ಇದ್ದದರಿಂದಲೂ, ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹದ್ದೂರವರು ದಂಡು ಕಳುಹಿಸಿ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮರಾಜರ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಂಗಾಳ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಪೆಗೂ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮರಾಜರು ಅಪಜಯವಂತರಾಗಿ, ಪೆಗೂಸೀಮೆಯನ್ನು ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು, ಕುಂಪಣೀಯವರ ಸಂಗಡ ಈಗ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೆಗೂದೇಶಸ್ಥರು ಬ್ರಹ್ಮರಾಜರ ದುರಧಿಕಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಂಪಣೀಯವರಿಗೆ ವಶವಾಗಿದ್ದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಯೆರಡು ವರುಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾಗಪುರದೇಶದ ರಾಜನು ಪುತ್ರಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲವಾಗಿಹೋದದರಿಂದ,

ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರು ನಾಗಪುರದೇಶವನ್ನು ಸಹಾ ಕುಂಪಣೀರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು.

ಅಯೋಧ್ಯಾಪಟ್ಟಣದ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬಹಳ ವರುಷದಿಂದ ಕುಂಪಣಿಯವರ ಆಶ್ರಯದಿಂದಲೂ ಅನುಮತಿಯಿಂದಲೂ ಆಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಆಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದು, ದುಷ್ಟ ಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೆ, ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದದರಿಂದ, ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರು ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿದ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುಂಪಣೀ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಪಂಜಾಬ್, ಪ್ರೊಮ್, ನಾಗಪುರ, ಅಯೋಧ್ಯಾ ದೇಶಗಳು ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರ ಮುಖಾಂತರ ಕುಂಪಣೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಿ ಬಂತು. ಇವುಗಳ ಹೊರತು ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಸೀಮೆಗಳು ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರು ಆಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಶವಾದವು. ಯಾವವೆಂದರೆ—ಸಾತಾರರಾಜ್ಯ ಒಂದು, ಝಾನ್ಸಿರಾಜ್ಯ ಒಂದು; ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ದೊರೆಗಳು ಪುತ್ರಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತು ಹೋದದರಿಂದ, ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಸ್ಥರಾದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ನಿಜಾಮಲ್ಲೀಖಾನ್ ಬಹದ್ದರವರು ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರವು ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕ ದಂಡಿನ ನಿತ್ಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿಯೂ, ಬೇರಾರ್ ದೇಶವನ್ನು, ಅದರ ಎಲ್ಲೆವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನೂ ಕುಂಪಣಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರು ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕರಾರತ್ತು ಮಾಡಿದ ಅಂಗಳರಾಜರ ಸೀಮೆಯನ್ನೂ, ಸಿಕಿರಾಜರು ಕುಂಪಣೀರಾಜಕಾರಿಯಾದ ವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೈಕರ ಹಿಡಿದದರಿಂದ, ಸಿಕಿದೇಶದ ಬೈಲುಸೀಮೆಯನ್ನೂ, ಖೈರಪುರದ ಮೀರ್ ಅಲ್ಲಿ ಮುರಾದ್ ಯಂಬವರು ಹೊಂದು ಕಾಗದನಾಮೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕೆಲಂ ಸೇರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಮೋಸದಿಂದ ಅಪಹರಿಸಿದ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು.

ಹೋದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನವಾಬರು ಪುತ್ರಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ತೀರಿ ಹೋದದರಿಂದ, ನವಾಬ ಯಂಬ ಮನೆತನದ ಹೆಸರು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು, ನವಾಬರಿಗೆ ಕುಂಪಣಿಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಉಂಬಳಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರ ಬಂಧುವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪೆನ್‌ಷನ್ ನೇಮಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ ತಂಜಾವೂರ ರಾಜರು ಸಹ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಬಹುಮಾನ ನಿಂತು ಹೋಗಿ, ಅವರ ಬಂಧುಗಳ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ವಿಧಿಸಿದರು.

ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಪಣೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಕುಂಪಣೀ ಖಜಾನೆಗೆ ೪,೩೩,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರುಷಂಪ್ರತಿಯಲ್ಲು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ವಿವರ—

ದೇಶದ ಹೆಸರು.	ರೂ.
ಪಂಜಾಬಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಳಿ	೧೫೦ 00000
ಪೈಗಾವಿನ	೨೭ 00000
ನಾಗಪುರ	೪೧ 00000
ಅಯೋಧ್ಯಾ	೧೪೫ 00000
ಸಾತಾರ	೧೫ 00000
ಝಾನ್ಸಿ	೫ 00000
ಹೈದರಾಬಾದ	೫೦ 00000
ಜಮಲಾ	೪೩೩ 00000

ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರ ಆಳಿಕೆಯ ಹೊಂದನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಕೋಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಇತ್ತು. ಅವರ ಆಳಿಕೆಯ ಕಡೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಹಾ ಬಹಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಕಲಕತ್ತಾ ಬಂದರಕ್ಕೆ ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹಾದ್ದರವರ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಡಗಗಳ ವಿವರ—

ವರುಷ.	ಹಡಗ.	ಸರಕುಗಳ ಮಿಗುವಿನ ಕುಮಾರು ಪ್ರಮಾಣ.
೧೮೪೮	೬೨೫೯	೨೧೮೦೦೦೦೦
೧೮೫೪	೮೬೬	೩೮೪೦೦೦೦೦
೧೮೫೫ ನೇ ವರುಷದ ಮೂ ತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ.	೧೦೧೦	೪೪೪೦೦೦೧೦

ಈ ಪ್ರಾಂತ [illegible] ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಕಾಗದ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ [illegible] [illegible] ವಿಸ್ತರಿಸಿ, [illegible] ಬಂದವು. [illegible]

ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತಕ್ಕೂ, ವ್ಯಾಪಾರ ವೃದ್ಧಿಗೂ, ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥಾ ನಾಲ್ಕು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಗಳು ಉಂಟಾದವು.

೧. [illegible] ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪ್ರಧಾನ [illegible] ಸಮಸ್ತ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಆ ಕೆಲಸ [illegible] [illegible].

೨. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಟಪ್ಪಾಲ್ ಕಟ್ಟಳೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹಾಸಲು ಬಹಳವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸಿ, [illegible] ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ [illegible] [illegible] ಹೋಗುವ ಮುದ್ರೆ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು, ದೂರದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಗದಗಳ ತೂಕದ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಟಪ್ಪಾಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವವರು ಅವುಗಳ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ಅವುಗಳ ವಿವರ.—

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
॥	"	"	"	೧	"	
[illegible]	"	"	"	[illegible]	"	"
೧॥	"	"	"	೩	"	"
೨	"	"	"	೪	"	"

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಮುದ್ರೆ ಬಿಲ್ಲೆಗ[illegible] [illegible], ಆ ಕಾಗದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಅಷ್ಟು [illegible] ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮುದ್ರೆ ಹಚ್ಚದೆ ಇದ್ದರೂ ಆಗಲಿ, ತೂಕಕ್ಕೆ [illegible] ಮುದ್ರೆ ಬಿಲ್ಲೆ ಹಚ್ಚಿದರೂ ಆಗಲಿ, ಕಾಗದಗಳನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ದ್ವಿಗುಣ ಹಾಸಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ [illegible] [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟಾಗಿ ಇದೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು; ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಟಪ್ಪಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಯಿತು. [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ [illegible] [illegible] ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, [illegible] ಕಾಗದಗಳು [illegible] [illegible] ಕೆಲಸ ವರುಷದ ಮೇಲೆ ವರುಷ [illegible] ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ [illegible].

೩. ಬಂಗಾಳ, ಆಗ್ರ, ಮುಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸು ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರೇಲ್‌ರಾಯ್ಡು ಎಂಬ [illegible] [illegible] ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರೇಲ್‌ರಾಯ್ಡು ಅಂದರೆ ಗಳ್ಳು ಕಟ್ಟು [illegible] ಇಲ್ಲದ ಸರಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂಡಿಗಳ ಚಕ್ರಗಳು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ [illegible] [illegible] ಕಟ್ಟಿದ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ಹೋಗುವ [illegible] [illegible] ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಹೂಟ್ಟು ಕೂಡಿ, ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಳೆಯುವ ಮಾರ್ಗ. ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ [illegible] ಹೋಗುವ [illegible] ಈ [illegible] [illegible] ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಜನರೂ ಸಾವಿರಾರು ಮಣ ಸರಕುಗಳೂ ಸಹಿತವಾಗಿ ಎರಡು ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ೬೦ ಮೈಲ್ ದೂರವಾದ ಆರಕಾಟಿಗೆ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

೪. ೧೮೫೪ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಒಂದು ಹೊಸ ತರವಾದ ವರ್ತಮಾನಯಂತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible]. ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಇದರು [illegible] ಟಪ್ಪಾಲು [illegible], [illegible] ಇದರು [illegible] ಟಪ್ಪಾಲು [illegible] [illegible] [illegible] ದಾರ. ಅದರ ವಿವರವೇನಂದರೆ— ಈ ಟಪ್ಪಾಲು ನಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ [illegible] ೨೪೦ ಗಜ [illegible] [illegible] [illegible] ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] [illegible] ೩೦ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಪ್ರಸಂಗವ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ತಗಲುವಂಥಾ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಇರುವಂಥಾ ವರ್ತಮಾನದ [illegible] ಇದೆ. ಈ ಟಪ್ಪಾಲಿನ ಮುಖಾಂತರ [illegible] [illegible] [illegible] ಮಾನ ಹೋಗುವ ರೀತಿ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— [illegible] [illegible] [illegible] ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವರ್ತಮಾನ [illegible] [illegible] ಗಲುವ ತಂತಿಗೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಅಗ್ನಿ ಸೇರಿದರೆ, ವರ್ತಮಾನ ಪ್ರಸಂಗವಾಗತಕ್ಕ ಯೆರಡು ಟಪ್ಪಾಲುಕಚೇರಿಗಳ ವರ್ತಮಾನ ಮೇಜುಗಳಿಗೆ ಗಲ್‌ವನಿಕ್ ಯೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ಯೆರಡು ತಂತಿ ಟಪ್ಪಾಲುಕಚೇರಿಗಳ ವರ್ತಮಾನಮೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ, ಯಾವಾಗಲೂ ತಾನಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕು ನೋಡುವ, ಅಯಃಕಾಂತ ಛಾಯಿತವಾದ ಸೂಜಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ತಯಿತ್ತಲು ಇಟ್ಟು ಇರುವಂಥಾ ಗಲ್‌ವನಿಕ್ ಯೆಂಬ ಅಗ್ನಿಪ್ರವಾಹವು ಸೇರಿದರೆ, ಅಯಃಕಾಂತ ಛಾಯೆ ಹೊಂದುವಂಥಾ ಯೆರಡು [illegible] ಅಲುಗುಗಳ ಮೂಲವಾಗಿ ಯೆರಡು ಟಪ್ಪಾಲುಕಚೇರಿಗಳು ಯಷ್ಟು ದೂರ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ವೊಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೊಂದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಡ ಬಲ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇರಲಾಗಿ ವೊಂದು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ವರ್ತಮಾನದ ಶಬ್ದಗಳ ಅಕ್ಷರಗಳ ಹೊಂದೊಂದನ್ನು ಕ್ರಮದಿಂದ ತಂತಿಟಪ್ಪಾಲುಕಚೇರಿಗಳ ವರ್ತಮಾನಮೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಯಃಕಾಂತ ಸೂಜಿಗಳ ಚಲನೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಸುವವನು ತನ್ನ ಕಚೇರಿಯ ಮೇಜಿನ ಅಯಃಕಾಂತ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಯಾವ ಮೇರೆಗೆ ಅತ್ತ ಇತ್ತಲು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾನೋ, ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ಕಚೇರಿಯ ವರ್ತಮಾನ ಮೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಯಃಕಾಂತ ಸೂಜಿಯು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತದೆ. ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಕಚೇರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮೇಜಿನ ಸೂಜಿ ಚಲನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಕ್ಷರಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಆಯಾ ಅಕ್ಷರಗಳ [illegible]ಗದದಲ್ಲಿ ಬರದು, ಹೀಗೆ ತಿಳಿದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸ ಬೇಕಾದ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವವರು ೧೬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮೀರದ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ೪೦೦ ಮೈಲ್ ದೂರಕ್ಕೆ ೧ ರು.

೮೦೦	"	" ೨	"
೧೨೦೦	"	" ೩	"
೧೬೦೦	"	" ೪	"

ಮೇರೆಗೆ ತೆರಬೇಕು. ೧೬ ಶಬ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ೨೪ ಶಬ್ದದ ವೊಳಗಾಗಿ ಇರುವ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ೩೨ ಶಬ್ದದೊಳಗಿನ ಸಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ೪೦೦ ಮೈಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಳೆದ ವರುಷದ ಮಾರ್ಚಿ ೩೦ಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಆಳಿದ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ದಲ್‌ಹೌಸಿ ಬಹದ್ದರವರ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಡದವು.

ಈಗ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಲಾರ್ಡ್ ಕನಿಂಗ್ ಬಹದ್ದರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದಲ್‌ಹೌ[illegible] ಸಾಹೇಬ ಬ[illegible]ದ್ದರವರ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗಿ ಪ್ರಬ[illegible]ಬಂದ ಕುಂಪಿನಿ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವ ಉ[illegible]ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುವಾಗ, ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಕುಂಪಿನಿ ಸರಕಾರದ ಸಾಂಪ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಬಹುದೆಂದು ನೆನಸಿದರು. ಆದರೆ [illegible] ಬಂದ ಕೂಡಲೆ, ಫಾರಸೀ ದೇಶದ ಅರಸನು [illegible]ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರನಾದ ದೋಸ್ತ ಮಹಮ್ಮದನ ಕಾಬೂಲ್‌ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾದ ಹಿರಾತ್‌ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ದಂಡು ಕಳುಹಿಸಿ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ವಾಗ್ವಾದ ಉಂಟಾಯಿತು. ಫಾರಸೀ ರಾಜನು ಹಿರಾತ್‌ಪಟ್ಟಣದ ಮುತ್ತಿಗೆ ತೆಗದು ದಂಡನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ವಪ್ಪದೆ, ಕುಂಪಣಿಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕರಾರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡದದ್ದರಿಂದ, ಲಾರ್ಡ್ ಕನಿಂಗ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದ್ದರವರು ಅವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ದೋಸ್ತ ಮಹಮ್ಮದನಿಗೆ ಹಣ ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಮುಂತಾದ ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಫಾರ[illegible]ಶವನ್ನು ವಾಳನುಗ್ಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಬಾಯಿ ಕ್ಯಾರಿ[illegible]ದ ೧೦೦೦೦ ಮ[illegible] ದಂಡನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಫಾರಸೀ[illegible]ದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ದೇಶವನ್ನು ವಾಳನುಗ್ಗಿ, ರಾಜನನ್ನು ದಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ದಂಡು ಬುಶೀರ್ ಯೆಂಬಲ್ಲಿ ಲಡಾಯಿ ಮಾಡಲಾಗಿ, ಬುಶೀರ್‌ಪಟ್ಟಣವು ಕೈವಶವಾಯಿತು ಯೆಂಬ ನಿಶ್ಚಯ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದದೆ.

ಆಸ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂಗ್ಲಸಾಂಪ್ರಾಜ್ಯವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅದರ ಆಚೆ ಇರುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಹಾ ವಶಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಪುನರ್ವಿವಾಹ.

REMARRIAGE OF WIDOWS.

ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲದ ನೇಮಗಳೂ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೂ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದವು. ದೇವರು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವೂ ಅನೀತಿಯೂ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರು ಸತ್ಯವಾದ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವರಾಗಿ, ಆತನ ಚಿತ್ತದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ದೇವರ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮೀರಿ, ಮನುಷ್ಯರು ಪಾಪ ಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ, ದೇವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ನ್ಯಾಯಗಳೂ ಕ್ರಮಗಳೂ ಧರ್ಮಗಳೂ ವಿಧಿಗಳೂ, ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೂ ನಡೆಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿದವು. ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕು ಅರೂಪವಾದ್ದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇದೆಂತಲೂ, ಒಳ್ಳೇದಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟದೆಂತಲೂ; ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವೆಂತಲೂ, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವೆಂತಲೂ ಹೇಳುವದಾಯಿತು. ಸಮಸ್ತವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ದೇವರು ಒಬ್ಬನು ಮಾತ್ರವೇ ಆರಾಧನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಲ್ಪನೆಯ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪಿಶಾಚಿ ಭೂತಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಿಗ್ರಹಾದಿಗಳನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಕಲವೂ ದೇವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ನಡತೆಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದ ಮಮತೆಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನಭೇದಗಳೂ ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗಿ [illegible] ಆತನ್ನಪಲ್ಲಿ. ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಸ್ವಸ್ವಂತಾನ್ಯಷಮಿದ [illegible] ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ದಾಸರಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ದಯೆಯನ್ನೂ ಕರುಣೆಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು, ಕೆಲವರು ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತ ನೀಚವಾದ ಪಶುಗಳ ಹಾಗೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವದ ನಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪಶುಗಳಂತೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರು ದಾಸರಾಗಿ ಮಾರಿದರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ಯಜಮಾನರು ಕಠಿಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ [illegible] ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು [illegible] ರದು.

ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೂ ಅಧಿಕಾರವೂ ಹೆಚ್ಚು, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ. ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನೂ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಡಸರು. ದೇವರ ಚಿತ್ತದ ಪ್ರಕಾರ ಗಂಡಸು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನಾಗಿಯೂ, ಹೆಂಡತಿಯು ಯಜಮಾನಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ನ್ಯಾಯ. ಗಂಡನೂ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿ ನಡಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಮೋಸವಾಗಿ ಕಸಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಬಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನೋಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಯದೇವರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಸಮಸ್ತ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು, ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯರೆಂಬವರು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ದಾಸತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕ್ರೈಸ್ತರಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸರಕಾರದವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಲಿಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ ಮೇಲೆ, ದಾಸತ್ವವು ದೇವರಿಗೂ ಮನುಷ್ಯಪ್ರೀತಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರಲಾಗಿ, ದಾಸತ್ವವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ದಾಸತ್ವವೆಂಬ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ದಾಸತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೆಂಗಸ[illegible]ಯನ್ನು ಸಮ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಸಾಲದು. ಮನುಷ್ಯರಕ್ಷಕನಾದ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಂಗಿಸಿ, ಸುಳ್ಳು ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಮಾನವಕೃತ ವಿಗ್ರಹಗಳಿಂದಲೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಸತ್ಯದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಈ ದೇಶಸ್ಥರನ್ನು ತಿರುಗಿಸ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಬಂದ ಕ್ರಿಸ್ತಬೋಧಕರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ, ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿವೇಕವೂ ಸತ್ಯಅಸತ್ಯದ ಜ್ಞಾನವೂ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಆಗುವ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮಾರ್ಗವೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿ[illegible] ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ[illegible] ಕ್ರಿಸ್ತರಾದರು. ಅನೇಕ ವಿಘ್ನಗಳು ಪ್ರಬಲವಾದವು. ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಯು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಕ್ರಿಸ್ತರಾಗದ ಹಿಂದುಜನರು [illegible] ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆಯನ್ನೂ ಕ್ರಿಸ್ತ[illegible]

ನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಹಿಂದುಮರ್ಯಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾದದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಂಗಾಳ ದೇಶದ ಒಳ್ಳೇ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹಿಂದು ವಿಧವೆಗಳ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅವಮಾನವನ್ನೂ ತಾಳತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂತ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಇಷ್ಟುವರೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡದು ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರ ವಿಧವೆಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಆಗ ಕೂಡದೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂತ ತಂಮಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕುಂಪಣೀಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯದಾಯಕ ಯೆಂಬ ಸಭೆಯು ಕಲ್ಕತ್ತಾರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಿಂತು ಹೋದವು. ಬಹಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಗೋಡೆಗಳಿಗೂ ತೇರುಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಯ ಗೊಂಬೆಗಳೂ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಮಾಡಿ ಇಡುವದಿತ್ತು. ಅದು ಒಳ್ಳೇ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕೇಡಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಈ ನ್ಯಾಯದಾಯಕಸಭೆಯವರು ಅಂಥಾ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾದರೆ, ಅಂಥಾ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಇಡುವವರಿಗೆ ಜುಮಾರ್ನೆಯೂ ಬಂಧನವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಗೃಹಸ್ಥರು ಈ ಸಭೆಯವರ ಪರಿಮುಖವಾಗಿ ಹಿಂದುಜನರ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮವೂ ಸೌಖ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಉಂಟೆಂತ ನೋಡಿ, ಆ ನ್ಯಾಯದಾಯಕಸಭೆಯವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರದು, ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಂತಾದವರ ವಿಧವೆಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹವಾದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಜಾತಿ ಹೋಗದ ಹಾಗೆಂಯೂ, ಅಂಥಾ ವಿಧವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇರುವ ಹಾಗೆಯೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ವಿಧವೆಗಳ ಪುನರ್ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ವೇದಗಳೂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯದಾಯಕಸಭೆಯವರು, ಈ ಕಾರ್ಯವು ಹಿಂದುಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇದೆಂತ ಕಂಡು, ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಗೃಹಸ್ಥರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಆಗ ಬೇಕೆಂತ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೂ, ಅನೇಕ ಶತ ವರುಷಗಳಿಂದ ನಡದು ಬಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಯಾರಾದರು ಲೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಹೆದರದೆ, ವಿಧವೆಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾರೋ ಯೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕಾನೂನು ಆದಂದಿನಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಧವೆಗಳ ಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳಾದವು. ಕಳದ ೧೮೫೬ ನೇ ಇಸವಿ, ದಶಂಬರ ತಾರೀಕು ೭ ನೇ, ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿವಸ, ಬಂಗಾಳದೇಶದ [illegible] ರ ಅರಸನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತನ ವಿಧವೆಯ [illegible] ಮಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಲದವನಾದ ಶ್ರೀಶ್ಚಂದ್ರಶರ್ಮ ಯೆಂಬ ಕುಲೀನಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಕಲ್ಕತ್ತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಅದೇನಾದರೂ ಗೋಪ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಬೇರೆ ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಮಾರು ಯೆರಡು ಸಾವಿರ ಜನರು ಆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೊರತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಾಲದೆ, ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಈ ಹೊಸತಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಲಗ್ನದ ಆಚಾರಗಳು ನಡದಾದ ಮೇಲೆ ಗೀತಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಈ ಸಂಗತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತರ್ಕಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮದುಮಗನಾದ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀಶ್ಚಂದ್ರನಿಗೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕೆನ್ನಿಂಗ್ ಪ್ರಭುವಿಗೂ, ಇವರ ಪತ್ನಿಗೂ, ಬಂಗಾಳದ ಸಹಾಯಾಧಿಪತಿಗೂ, ನ್ಯಾಯದಾಯಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಿವಾಹದ ವಿಷಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಂತಧಾರೆಗೂ, ನ್ಯಾಯದಾಯಕಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭವಾಗಲೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಲಗ್ನಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀರಿಸಿದರು.

ಒಂದು ಆಗುವದೇ ತಡ, ಮತ್ತೆ ಬೇರೊಬ್ಬರು ಸಹಾ ಅದರಿಂದ ಧೈರ್ಯ ತಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮರುದಿವಸ, ಅಂದರೆ ಅದೇ ದಶಂಬರ ತಾರಿ

[illegible] ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ, ಬಾಬು [illegible] [illegible] ಬಾಬು [illegible]ಯೊಡ ನೆಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ [illegible] ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಪತ್ನಿಗಳ [illegible] ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಾ [illegible]ಲ್ಲಿ. ಈ [illegible] ಸಹಾ ಬಹಳ [illegible] ಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ [illegible]ನಲ್ಲಿಯೂ ಮದುವೆಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು [illegible]ವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಕೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಅನೇಕ ಹಿಂದು ಜನರು ಇಂಥಾ ನಡತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ,–ಇದು ಕಲಿಯುಗದ ಮಹಾತ್ಮೆ. ಈ . ಯುಗದ ಅಂತ್ಯ ಬಂತು, ಯೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, [illegible]ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ತೋರುವದೇನಂದರೆ,– ಇದು ಕಲಿಯುಗದ ಮಹ [illegible]ಲ್ಲ; ದೇವರ ವಾಕ್ಯದ ಮಹಿಮೆ [illegible] [illegible] [illegible] ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂ[illegible]. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂಥಾ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಯೋಚಿಸದಂಥಾ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ [illegible] ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹಿರಿಯರ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಹಾಗಾಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಮತ್ತೆ ಹಿಂದು ಧರ್ಮಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ್ದೇನು? ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜದ ರೀತಿ ಯೆನಾದ್ರೆತು? ಎಂಬಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕತ್ತಲೆಯೂ ಬೆಳಕು [illegible] [illegible]; ಆದ್ದರಿಂದ [illegible] ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಮರ್ಯಾದೆಗಳು ದೇವರ ವಾಕ್ಯದ ಬಲದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವವೆಂಬು ನಮಗೆ ನಿಶ್ಚಯ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಮರ್ಯಾದೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗುವದರಿಂದ, ಹಿಂದೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯೇನು? ಈ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] [illegible]. ಗಂಡಸರು ಹೊಂದಿ[illegible] ಸತ್ತರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತೆ; ಹೆಂಗಸರು ಮಾತ್ರ ಗಂಡ ಸತ್ತರೆ ಮರುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಂತೆ; [illegible] ಆದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬಾಲ್ಯವಿಧವೆಯರಾಗಿ, ವಿಧ್ಯಾಹೀನರಾಗಿ, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ [illegible] [illegible]

[illegible]—[illegible] ಬಾಲ್ಯವಿಧವೆಯರಾದ [illegible] ಬಾಲ್ಯವಿಧವೆಯರ [illegible] ವೆ[illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಹೊಂದಬೇಕು [illegible]. [illegible] ಹಿಂದು ಗಂಡಸರು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮಾನ [illegible] ಉಂಟು. ಈ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡನು ಮಾನ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಕಲಿಯುವ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಹಿಂದುಜನರ [illegible] ನಡೆಯುವದು. ಗಂಡನು ಮಾನ ಕೊಡುವದು, ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಮಾನ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸಿಗೆ [illegible] [illegible]. [illegible] ಹೆಂಡತಿಗೂ ಮಾನ [illegible]. ವಿಧವೆಗಳಿಗೆ ಮಾನವಿಲ್ಲದಿರುವ [illegible] ಕೂಡದೆಂಬ [illegible] ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದರಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪಾಪಗಳಿಗೆ [illegible]ತು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ಅನೇಕರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವದು ಉಂಟು. ಆದರೆ [illegible] [illegible] ಪಾಪ[illegible]. [illegible] [illegible] ಗುಣವು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ[illegible] [illegible]. [illegible] ವಿಧವೆಗಳಿಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯುವ[illegible] [illegible] ವಿಧವೆಗಳಿಗೆ [illegible] [illegible] [illegible] ಮಾಡಿದ [illegible]ಯಿಂದ [illegible]ಪ್ರಕಾರದ ಪಾಪಗಳಿಗೆ [illegible] [illegible]. ಅನೇಕ [illegible] ಗಂಡಸರು ಅಂಥಾ ವಿಧವೆ[illegible]ನ್ನು ಗಂಡನಿಲ್ಲ ದಿರುವದರಿಂದ, ಕೆಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಗೂಡಿ [illegible] [illegible] ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೂ, ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರಿಗೂ [illegible] ಎಂಥಾ ಅವಮಾನ! ಮತ್ತು ಅ[illegible] ಅಂಥಾ ವಿಧವೆಗಳು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ನಾಳತಿ, ಈ ನಿಬಂಧನೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ, ಹೀಗಿನ ಕಾನೂನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂತ ತಿಳಿದು, ಯಲ್ಲರೂ ಆ ಬಂಗಾಳದ ಗೃಹಸ್ಥರ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗೂ, ಈ ಕಾನೂನಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭವಾಗಲೆಂದು ಹೇಳಿ, ದೇವರ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಆತನಿಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ನಿಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಯಲ್ಲರೂ ಅದರಿಂದ ಬರ ತಕ್ಕ ಶುಭಕರವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ತಕ್ಕದು. ಆದರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಂಥಾ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಂದು ಜನರು ತಾವೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವೂ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಬೆಳಕೂ ಯಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೆಂಬದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಯೆಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ!

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಗು ಪಾಲಿನ ದವಸಧಾನ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಇದು ೧೮೭೬ನೇ ಇಸವಿ, ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೬, ೨೭, ೨೮, ೨೯, ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ೧ನೇ ತಾರೀಕು.

REPORT OF THE AGRICULTURAL EXHIBITION OF NORTH CANARA, HELD AT SIRCY ON THE 26th, 27th, 28th AND 29th FEBRUARY, AND 1st MARCH.

೧೮೭೫ನೇ ವರುಷದ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ೧೮೭೪ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಯೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ—೧. ಈ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರಲ್ಲಿ ಲಾಭಕರವಾದ ಕೈಕೆಲಸ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಹುಟ್ಟಿಸುವದು;—೨. ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ಮನ ಹಾಕ್ಕಿಸಿ, ಆ ಕೆಲಸ ಕೈಗೂಡಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ಬೇಕೋ ಯೆಂಬದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು.—ಆ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ೧೮೭೫ನೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಈಗಿನ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವ ಲಾರ್ಡ್ ಹಾಬ್ರಿಸ್ (ಲಾರ್ಡ್ ಅಂದರೆ ಪ್ರಭು) ಮದ್ರಾಸಿನ ಆಧಿಪತ್ಯದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸ ತೊಡಗಿದರು. (ಅವರು ೧೮೭೩ನೇ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ನೋಡ ಬಂದಾಗ, ಈ ಪಂಚಾಂಗ ಓದುವವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಇದ್ದಾರು.) ಅವರು ಅಂಥಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಪಟ್ಟದರಿಂದ, ಈ ದೇಶದವರ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಮನಸ್ಸುಂಟೆಂಬದು ಕಾಣಬಂತು. ಲೋಹಗಳೂ ರತ್ನಗಳೂ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಸಿಲ್ಲಾ, ದವಸಧಾನ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳೇ ಈ ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾಗಿರಲಾಗಿ ಕೃಷಿಕಷ್ಟವೂ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಹಾಗೆ, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಪತಿಯು ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಟ್ಟರು. ಕೃಷಿಕಷ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಸಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ಗದ್ದೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಹೂಗ್ರಗಳನ್ನು ೧೮೭೪ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಂದಾಂ . . . ಭೂಮಿಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮತ್ತು ಕೈಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂತಲೂ, ಯಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಅವರಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂತಲೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮದ್ರಾಸಿನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಹಾಗೆ ೧೮೭೪ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿ, ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಸಾರ್ಥಕವಾದ್ದರಿಂದ, ೧೮೭೬ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಿಯಮಿಸಿದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಸಹಾ ಉಂಟಾದವು. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ೧೮೭೬ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿಯ ಕಡೇ ಸಪ್ತಕದಲ್ಲಿ ಆದ ಶಿರ್ಶಿಯ

[illegible] ಪ್ರದರ್ಶನದ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಈ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುವ [illegible] ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದರ್ಶನವು [illegible] ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

[illegible] ಶಿರಸಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು [illegible] ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ [illegible]. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಡಗು ಪಾಲಿನ ವಿಶೇಷವಾದ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗುವದು [illegible] ಕಂಡ ಕಾರಣ, ಫೆಬ್ರುವರಿಯ ಕಡೇ ಸಪ್ತಕವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಕಾಲ, ಕನ್ನ ಕುಂದಾಪುರ, [illegible] ಅಂಕೋಲೆ, ಸೂಪೆ, ಸಾಗರ, [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಾತ್ರೆಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಜನರು ಕೂಡಿ ಬರುವ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಡಂಗುರ ಸಾರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ [illegible]. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಆ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಮಯವನ್ನೂ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ [illegible] ಬೇಕೆಂತ ಅಪ್ಪಣೆ [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಹೊತ್ತು [illegible] ಸರಕಾರದವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇರ ಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರು.

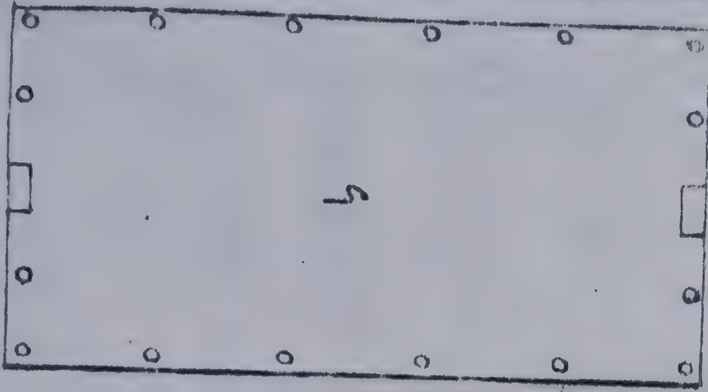
ಅನಂತರ ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ [illegible] ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವಾಯಿತು. ಫೆಬ್ರುವರಿ [illegible] ಆರಂಭದ ಪರ್ಯಂತರ ಆ ಕೆಲಸ [illegible] ಕೂಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೂ, ಶಿರಸಿಯ [illegible] ವಿಶೇಷವಾದ [illegible] ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಕೆಳಗೆ ಕಾಣುವ ನಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಆ ಮನೆಯು [illegible] ೧೦೦ ಅಡಿ ಉದ್ದ, ೨೪೦ ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಚೌಕ ೨೪೦೦೦ [illegible]. ಇದರಿಂದ [illegible] ಅಂತ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ, [illegible]

[illegible] ಅಡಿ ಉದ್ದ, [illegible] ಅಡಿ ಅಗಲ. [illegible] ೧೦ ಅಡಿ ಉದ್ದ, ೧೨ ಅಡಿ ಅಗಲದ [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನ [illegible] ೧೮ ಮುಕ್ಕಾಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಒಂದೊಂದು ೧೬ ಅಡಿ ಉದ್ದ, ೪ ಅಡಿ ಅಗಲ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತುಗಳು, ಒಂದು ನೆಲದಿಂದ ೧ ಅಡಿ ಎತ್ತರ, ಮತ್ತೊಂದು ನೆಲದಿಂದ ೪ ಅಡಿ ಎತ್ತರ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ೧೨೦ ಚೌಕ ಅಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ೧೮ ಮುಕ್ಕಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ೨೧೬೦ ಚೌಕ ಅಡಿ ಸ್ಥಳವಿತ್ತು. [illegible] ಎರಡು ಮುಕ್ಕಾಲಿಗಳ ಸಾಲುಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ [illegible] ಸ್ಥಳವಿತ್ತು. ಈ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ [illegible] ಪಶುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕಟ್ಟಿದರು.*

ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಇನಾಮುಗಳ [illegible] ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೂ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಟವು ನೇಮಿಸಿ ಇತ್ತು, ಯಾತಂದರೆ: [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರ್ ರಾಬಿನ್ಸನ್ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಕೂಟದ ನಾಯಕ, [illegible] ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸಿವಿಲ್ [illegible] [illegible] ಪಾಲ್‌ಪ್ರೀನ್ ಸಾಹೇಬರು (ಪ್ರಧಾನಾಯಕ; [illegible] (ಕ್ರೈಸ್ತ್ ಸಾಹೇಬರು); ೩೨೧ ನೇ ಮದ್ರಾಸ ನೇಟಿವ್ ಪಾಯದಳದ [illegible] ಸಾಹೇಬ, ೨೪ ನೇ ಮದ್ರಾಸ ನೇಟಿವ್ ಪಾಯದಳದ [illegible], [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರ್ [illegible] ಪ್ರಭುಗಳು.

ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡುವವರಿಗೆ [illegible]

* [illegible] ೨, ೩, [illegible]; ೪, [illegible]; ೫, [illegible]; ೬, [illegible]; ೭, ೮, [illegible]; ೮, [illegible]. ೯, [illegible]

ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಕು ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೊರಊರವರು ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನದ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸವಣೂರಿನ ನವಾಬರು ಸಹಾ ಅನೇಕ ಚಾಕರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ೨೪ನೇ ಪಟಾಲಮಿನ ಗಾರ್ಡ್ ಅವ್ ಜನರ್ (ಮಾನದ ಕಾವಲು) ನಿಂತಿತ್ತು. ಶುಮಾರು [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿದರು; ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಒಳಗೆ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆದೀತು ಯಂತ, ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಟದವರು ಜನರ ಗುಂಪುಗಳದೆಸೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಈ ಕೂಟದ ನಾಯಕ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಗು ಹಾಲಿನ ಹುಟ್ಟುವಳ್ಳೀ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಇನಾಮಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರು ಯಾರೆಂಬದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಕ್ಕೂ ಹತ್ತಿದರು. ಹುಟ್ಟುವಳ್ಳಿಯ ೨೦೮ ಥರದ ಜಾತಿಗಳ [illegible] ಒಡವೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳಿಂದ ಆ ಮೂ ಕಾಲಿಗೆಗಳು ತುಂಬಿ ಹೋದವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಉಳಿದ ಸ್ಥಳವೂ ಜಗಲಿಗಳೂ ಸಹಾ ದೊಡ್ಡ ಕುಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಳವು ಸಾಲದೆ ಹೋಗಿ, ಕೆಲವು ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯ ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವಲ್ಪ ಒಡವೆಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟ ಸಹಾ ಬಂತು. ಆ ಕೂಟದವರು ಮೊದಲು ಹಟ್ಟುರಾಸಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದರು; ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದರಿಂದ ಯಾವದು ಹೆಚ್ಚೇದು ಯೆಂಬದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸ ಹತ್ತಿದರು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಯಾರೆಂದರೆ,—ಹ್ಯಾದೇ ತಾಲೂಕಿನ ವಿಟ್ಠಲರಾಯ ಶಂಕರ, ಅಂಕೋಲೆಯ ಚಂದ್ರಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ ಹೆಬ್ಬಾರ, ಬಿಳಗಿಯ ಸಾವಕಾರ ಸಳಿಗಾಲ ರಾಮಪ್ಪ, ಹೊನ್ನಾವರದ ಸಾವಕಾರ ಅಣ್ಣಪ್ಪ, ಕುಂದಾಪುರದ ಸಾವಕಾರ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಕಾಮತ, ಸೂಪೆಯ ಸಾವಕಾರ ಕಂತಪ್ಪಾ. ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಮಯವು ೩ ದಿವಸವಾಗಿರ ಬೇಕೆಂತ ಮೊದಲು ನೆನಸಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಕೂಟದವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಕೆಲಸವು ಬಹಳವಾದ್ದರಿಂದ, ೪ ದಿವಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ೧ ನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೀರಿಸಿದರು. ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಯಡೆಬಿಡದೆ ಶುಮಾರು ೨೦೦೦ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದರು. ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೈಕೂಡಿ ಬಂತೆಂತ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಅದರಿಂದ ಪಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಕೆಲವರು ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಯೆಂ, ಕಚೇರಿ ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರದರ್ಶಕರು ಆ ಕೂಟದವರ ತೀರ್ಪಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ[illegible]ಗ, ಈ ಅಥವಾ ಆ ಒಡವೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸರಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಂತ ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಊರು ಗ್ರಾಮಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತತೆಯ[illegible] ಕೊಂಡರು, ಬೇರೆ ಊರು ಗ್ರಾಮಗಳವರ ಈ ಅ[illegible]ಗಳು ಯೆ[illegible] ಉತ್ತಮವೆಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಡವೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದಾದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿತ್ತೈಯಾದೀತು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಆಗ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ [illegible] ತನ್ನಿಂದ ಆಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಒಡವೆಗೆ ಯಾವದೂ ಸರಿಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಆಗ ಬೇಕೆಂತ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೂ, ಅದನು [illegible]ಸಲಿಕ್ಕೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿದ್ದನು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟ ಒಡವೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು ಇನಾಮುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೇವೆ.

1. ವ್ಯಾಪಾರದ ಒಡವೆಗಳು.

೧. ಅಕ್ಕಿ. ೨೦ ಪಂಥಗಾರರು. ೩ ಇನಾಮು, ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೨[illegible], ೨ಕ್ಕೆ ದರ ೧ರ ರೂ ೧೦.

೨. ಅಡಿಕೆ. ೨೪೦ ಪಂ. ೩ ಇನಾಮು, ದರ ೧ರ ರೂ ೧೦.

೩. ಮೆಣಸು. ೧೮೩ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು ಕರಿಮೆಣಸಿಗೆ, ದರ ೧ ರ ರೂ ೫; ಬಿಳೇ ಮೆಣಸಿಗೆ ರೂ ೨೦.

೪. ಸಕ್ಕರ. ೬೪ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೩೦.

೫. ಬೆಲ್ಲ—ತಾಳೆಬೆಲ್ಲ. ೪ ಪಂ. ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.—ಕಬ್ಬಿನಬೆಲ್ಲ. ೧೩೨ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮುಗಳು, ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧೫, ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧೦.

೬. ಸಕ್ಕರೆ. ೧೮೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ಕಾಳಿದ ಯೆಲಕ್ಕಿಗೆ, ರೂ ೨೦. ೧ ಇನಾಮು ತಾಳೆಯಾದ ಕ್ಕೆ, ರೂ ೧೫.

೭. ಕಾಫಿ. ೩೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦.

೮. ತುಂಬಿ. ೧೨ ಪಂ. ೩ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦, ರೂ ೮, ರೂ ೫.

೯. ಜೇನುಮೇಣ. ೧೩ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨೫, ಬಿಳೀಮೇಣಕ್ಕೆ. ೨ ಇನಾಮು, ರೂ ೨೯ ೧೦, ಹಳದಿಬಣ್ಣದ ಮೇಣಕ್ಕೆ.

೧೦. ಅ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦.

೧೧. ಲವಂಗ ೯ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫.

೧೨. ಚಕ್ಕೆ. ೨೫ ಪಂ. ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.

೧೩. ಕಾಚು. ೭ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ ೫.

೧೪. ಪಾಗಪುರಿ.
೧.) ಕತ್ತದಪುರಿ. ೧೦ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦, ರೂ ೫.
೨.) ಶೀಗೇಪುರಿ. ೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೯.
೩.) ಕತ್ತದಪಾಗ. ೧ ಪಂ. ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.

೧೫. ಯೆಣ್ಣೆ.
೧.) ತೆಂಗಿನ ಯೆಣ್ಣೆ. ೫೦ ಪಂ. ೪ ಇನಾಮು, ರೂ ೨೫, ರೂ ೨೦, ರೂ ೧೫, ರೂ ೫.
೨.) ಹೊನಬನೆ. ೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫.
೩.) ಯೆಳ್ಳೆಣ್ಣೆ. ೫ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦, ರೂ ೫.
೪.) ಹಾರಾಪನಿಯೆಣ್ಣೆ. ೨ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦.
೫.) ಲವಂಗದ ಯೆಣ್ಣೆ. ೫ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫.
೬.) ಗಾಣದ ಯೆಣ್ಣೆ. ೨ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦.
೭.) ಹಾಪ್ಯೆಣ್ಣೆ. ೨೫ ಪಂ. ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.

೧೬. [illegible] ೪೬ ಪಂ. ೩ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೫, ರೂ ೧೦, ರೂ ೫.

೧೭. ಮರಬಾಳೆಗಳು. ೨ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧೮ ರೂ ೧೦.

೧೮. ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ. ೨೫ ಪಂ. ೩ ಇನಾಮು, ರೂ ೧೦, ರೂ ೮, ರೂ ೫.

೧೯. ಹಿಟ್ಟು.
೧.) ಬೈನೀಹಿಟ್ಟು. ೯ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೩.
೨.) ಕಾಳಿಹಿಟ್ಟು. ೪೦ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೩.
೩.) ಕೂಪೇಹಿಟ್ಟು. ೮ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫.
೪.) ಬಿಳೀಹಿಟ್ಟು. ([illegible]?) ೨ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೩.

೨೦. ಘೂಪದ ಯೆಣ್ಣೆ. ೪ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨.

2. ಪಾಟ್ಟುವಸ್ತ್ರ ಜಿನಸು.

೨೧. ಕಬ್ಬು.
೧.) ಮೊರಿಸ್ಸಿನ ಕಬ್ಬು. ೬ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫೦.
೨.) ಊರಕಬ್ಬು. ೩೬ ಪಂ. ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.

೨೨. ನಾರು.
೧.) ಕತ್ತ. ೨೫ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೫.
೨.) ಕೌಳಿ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫.
೩.) ಬೈನಿ. ೬ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೫.
೪.) ಬಾಳೇಪಟ್ಟೆ. ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೫.
೫.) ಬೆಂಡ್ಯನಾರು. ೩ ಪಂ. ೩ ಇನಾಮು.
೬.) ಕಾಪಸಣ್ಣೆನಾರು. ೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೪.
೭.) ಪರಂಗಿ [illegible] ನಾರು. ೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೪.
೮.) ಕಿರಿ. ೩ ಪಂ. ೨ ಇನಾಮು, ರೂ ೫, ರೂ ೩.

೯.) ಪುಂಡಿ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨೯.

೧೦) ಅಂಬಾಡಿಸರ. ೨ ಇನಾಮು, ರೂ [illegible], ರೂ ೩.

೧೧.) ಸಾಣಬು. ೧ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨೯.

೧೨.) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾರು. ಕೆಲವು ಇನಾಮು.

೨೩. ಹತ್ತಿ. ಯಾರೂ ತರಲಿಲ್ಲಾ.

3. ಕಾಯಿಪಲ್ಯ.

೨೪. ಹಾಲಸು. ಕೆಲವರು ಪಂ. ೧ ಹಣ್ಣು ೧॥ ಮಣ ತೂಕ.

೨೫. ಕಾರಂಜ. ೫೦ ಪಂಥಗಾರರು.

೨೬. ಬದ್ದಿಂಗಾಯಿ. ಬಹಾಳ ಪಂಥಗಾರರು.

೨೭. ಬಟಾಟೆ. ಬಹಾಳ ಇನಾಮು.

೨೮. ಕೆಸು ಇತ್ಯಾದಿ ಗಡ್ಡೆಗಳು. ಬಹಾಳ ದೊಡ್ಡದರಲ್ಲಿ ಹಾಂದು ೨ ಮಣ, ಮತ್ತೊಂದು ಹಾಂದು ಮುಕಾಲು ಮಣ ಇತ್ತು; ಇವುಗಳಿಗೆ ಇನಾಮು ಬಂತು.

೨೯. ನಿಂಬೆ ಚಿತ್ತಳೆ ಕಂಚಿಕಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೆಲವು ಇನಾಮುಗಳು.

4. ಬೇಸಾಯದ ನೇಗಲು ಮುಂತಾದ್ದು.
ದನ ಮುಂತಾದ್ದು.
ಮದ್ದು ಮುಂತಾದ್ದು.

೩೦. ದನ ಮುಂತಾದ್ದು.

೧.) ಯೆಮ್ಮೆಕ್ಯಾಣಗಳು. ಕೆಲವು ಬಹ[illegible] ಪಸಂದು ಇರಲಿಲ್ಲಾ. ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.

೨.) ಯೆತ್ತುಗಳು. ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೨೯.

೩.) ದನಗಳು ಕರುಗಳು. ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೨೯.

೪.) ಆಡು ಕುರಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲಾ.

೫.) ಕ್ಯಾಳಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ. ಪಸಂದು ಇರಲಿಲ್ಲಾ.

೩೧. ಬೇಸಾಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕಾಡಗತ್ತಿ, ಕುಡುಗ್ಯಾಲು, ಕಾಡಲಿ, ಇತ್ಯಾದಿ. ೬ ಪಂ. ಪಸಂದು ಇರಲಿಲ್ಲಾ. ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಇನಾಮು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೨.

೩೨. ಕಾಗಲುಗಳು ಬಹಾಳ ಇರಲಿಲ್ಲಾ. ಕುರಿದು ಮತ್ತು ಯೆತ್ತಿನದು ಹಾಳ್ಯೆದಾಗಿತ್ತು. ೪ ಇನಾಮುಗಳು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೨೯. ಬೇರೆ ೨ ಇನಾಮು, ದರ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೨.

೩೩. ಕಾಣಿತುಗಳು. ೧೧ ಪಂ. ಸಾಪು ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಿದ್ದು ಇರಲಿಲ್ಲಾ ಇನಾಮು ಇಲ್ಲಾ.

೩೪. ಔಷಧಗಳು.

೧) ಹೊತ್ತುಂಬೆ, (ತಗತುಂಬೆ.) ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨.

೨.) ಹಾಲುಬಳ್ಳಿ. ೨೦ ಪ [illegible] ಇನಾಮು, ರೂ ೨೯, ರೂ ೩.

೩.) ಹಾಲುಬಳ್ಳೀ. ಹೊರೆ ಮತ್ತು ಸತ್ತು.

೪.) ಯಷ್ಟಿಕನಾಯಿಕನ ಬೇರು.

೩೫. ನಾನಾ ಹಾಡವೆಗಳು.

೧.) ಜಾಪತ್ರೆ. ೧೨ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೩.

೨.) ಜಾಪತ್ರೆ. ಯೆಣ್ಣೆ, [illegible] ಮು, ರೂ ೩.

೩.) ಅರಶಿಣ. ಪಂ. ಬಹಾಳ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೩.

೪.) ಬೆಂಡು. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨.

೫.) ಶಿಕೆ. ೧ ಪಂ. ಇನಾಮು, ರೂ ೨೯.

೬.) ಗಜಮರ. ೩ ಪಂ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨.

೭.) ಬೆತ್ತ. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨.

೮.) ಉರಕ್ಯಾಲು. ೧ ಇನಾಮು, ರೂ ೨.

೯.) ಲೋಹದ ಮಣ್ಣು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೦.) ಯೆರಡು ಹಣ್ಣಿನ ಲೇಯ ಹಾಳಿಗೆಗಳು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೧.) ಹಾಗೆಸಪ್ಪು. ಯಾರೂ ತರಲಿಲ್ಲಾ.

ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ

	ರೂಪಾಯಿ.	ಆ.	ಪೈ.
೧. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ. - - -	೧೭೩	೦	೭
೨. ೧೬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊದೆ ಕಾಗದ ಮುಂತಾದವು. - - - - - - -	೧೬	೧೫	೧
೩. ಬಡ ಪಂಥಗಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಕ್ರಯ. - - - - -	೪೭	೮	೦
೪. ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು. - - -	೨	೧೧	೦
೫. ಮನೆಯ ಶೃಂಗಾರಕ್ಕೆ. - - -	೩೦	೭	
೬. ಸಿದ್ಧವಾದ ಪಾದವೆಗಳ ಕ್ರಯ.	೧೦	೦	
೭. ವ್ಯಾಪಾರದ ಪಾದವೆಗಳ ಇನಾಮು - - - - -	೨೪೦	೦	೦
೮. ಪ[illegible] ಜೋಡುಗಳ ಇನಾಮು. - - - - - - -	೧೨೨೪	೦	೦
೯. ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳ ಇನಾಮು. -	೮೦	೦	೦
೧೦. ಬೈಬಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಇನಾಮು. - - - - - - -	೧೪೪	೦	೦
	೧೧೧೪	೪	೭

ಈ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸಾಮಾನು ಮಾ[illegible] ೨೭ [illegible] ೨೬೮—೧೦—೬, ಬಿಕರಿ [illegible] ೧೦೬೭—೮—೮ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಿಕ್ಕಿಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುವದು ಉಂಟು. ಅದ[illegible] ವಾಚುವವರು ಅಂಥಾದ್ದೇನಾದರೂ ಹುಗಿ ಆಗ[illegible] ವಾ[illegible] ಲಾಭ ಪಡಕೊಂಡಾರು.

೧. ಅಕ್ಕಿ. ಕಾಣಿಸಲಿಕ್ಕಿಟ್ಟ ಅಕ್ಕಿಯ ಮಾದರಿಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಜನರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ತಾರದೆ ಹೋದರೆಂಬದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಆಯಾ ಮಾದರಿಯ ಅಕ್ಕಿ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ತಂದ ಕಾರಣ ಪ್ರಸ್ತುತಲಿಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬಿಳಿದಾದ ಬೀಗೆ ನಾಲೆಯ ಕಾ[illegible] ಅಕ್ಕಿಯು ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಿ ಸರ್ವ ತಂದಿದ್ದರು. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ್ದಾಗ ಬೇಕಾಗುವದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಾಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಂದ್ದವರೆಲ್ಲರು ವಾಕ್ಯ[illegible] ಬಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಶುಧ್ಧ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

೨. ಅಡಕೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಂಥಗಾರರು ಬಹಳ ಇದ್ದರು. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಮಾದರಿಗಳು ಬಹಳ ವಾಕ್ಯದ ಗುಣದಿಂದ ಇನಾಮು ಸಿಕ್ಕುವದು ಸುಲಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ [illegible]ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರವೇ ಜನರು ವೀಳೆಯ ಸಂಗಡ ಅಡಕೆ ಹಾಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಡಕೆ ಎರಡು ಜಾತಿ. ಹಾಂದು ಬಿಳೇದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಂಪು. ಅಡಕೆ ಹಣ್ಣಾಯಿತೆ ಹಾಗಾಗಿಸಿದರೆ, ಬಿಳೇದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ, ಒಣಗಿಸಿದರೆ ಕೆಂಪು ಆಗುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಣಸು. ಇದು ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ರಫ್ತು ಆಗುವದರಿಂದಲೂ ಅಡಕೆಗಿಂತ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಪ್ಪು ಮೆಣಸಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಡದೆ ಇದ್ದದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕರಕರೆಯಾಯಿತು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಜಾಗ್ರತೆ[illegible] ಆಗ ಶುಧ್ಧವಾಗಿಯೂ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಮೆಣಸಿಗೆ ವಿಲಾಯಿತಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು[illegible] ನಾವು ಮಾಡಿದ ಮೆಣಸಿಗೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ[illegible]. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಂದ ಬಿಳೇ ಮೆಣಸಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

೪. ನಾರೆ. ಕಾಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಂದವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾತ್ರವೇ ಮೋಳೆಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿನ ನಾರೆಯನ್ನು [illegible]. ಅದನ್ನು [illegible] ತಂದವನಿಂದ ಕರಕರೆಯಾಯಿತು. [illegible] ಮಾಡಿ ನವೀನ ತುದವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು[illegible] ಬೇರೆ ಜಾತಿ ನಾರೆ ಬೆರಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನಾಮು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೋಳೆಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿನ ನಾರೆಯು ಈ ದೇಶದ ಕಟ್ಟಿನ ನಾರೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವದರಿಂದ [illegible] ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುವದಾದರೆ, ಮೋಳೆಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿನ ನಾರೆ ಮಾದರಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ವಾಸಿಯು. [illegible] ಗ್ಯೂ ಈ ದೇಶದ ಕಟ್ಟಿನ ನಾರೆ ಮಾಡಿದವರು [illegible] ರು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಶುಧ್ಧ ಮಾ[illegible]

ಬದು ಸಹಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು.

೫. ಬೆಲ್ಲ. ರೈತರು ಇದರ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ದೇಶದ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿತ್ತು; ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಮಾರಿಷಿಯದ ಕಬ್ಬು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದಾದೀತು.

೬. ಯೇಲಕ್ಕಿ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ [illegible]ಲಕ್ಕಿ ಸಾಫು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ. ಆದರೆ ಯೇಲಕ್ಕಿಯ ಜಾತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಫು ಮಾಡದ್ದು ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಂದಿಡುವವರು ಯೆರಡು ತರದ್ದು ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೇದು. ಯೇಲಕ್ಕಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬಾವಿಗಳಿಗಿಂತ ಹಾವೇರಿ ಯೆಂಬಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳ ನೀರು ತಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೊಟ್ಟುಕಡಿಮೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ಹಾವೇರಿ ಬಾವಿಗಳ ಗುಣವೇನು ಯೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೇದು.

೭. ಕಾಫಿ. ಕಾಫಿಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದೇಶವು ತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ತಾಲೂಕುಗಳ ಕಾಫಿಯು ಘಟ್ಟಗಳ ತಾಲೂಕುಗಳ ಕಾಫಿಯಷ್ಟು ಪಸಂದಾಗಿರದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯೆತ್ತರವಾದ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ನಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳುಂಟೆಂತ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಫಿ ಬೆಳಸುವದಾದರೆ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕ್ರಯ ಬರುವ ಸರಕು ಉಂಟಾದೀತು. ಇವಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಿಂದ ಮೂರು ಮೂರುವರೆ ಸಾವಿರ ಫುಟ್ ಯೆತ್ತರವಾದ, ಕಾಡುಗಳಿರುವ ಗುಡ್ಡಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಮಣ್ಣು ಬೆಳೆಗೆ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿ ಬೇಕು; ಬಲವಾದ ಗಾಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಾಗ ಬಾರದು. ಅಂಥಾ ಕಾಫೀ ತೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಾದರೆ, ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ದಿನ ದಿನ ಯೇನಾದರೂ ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡದೆ ಹೋದ ಅನೇಕ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾದೀತು. ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಗ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರ ಬಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಫಿಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾಫಿ ಹುಟ್ಟೀತೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

೮. ಶುಂಠಿ. ಇದು ಬಹಳ ಬಂದಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಮಾದರಿ ಇತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪಂಚಾಯತರು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿರುವ ವೆಸ್ಟಿಂಡಿಯದಿಂದ ಬರುವ ಶುಂಠಿ ಈ ದೇಶ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಡುವದಾದರೆ ಬಹಳ ಗುಣವಂತ ವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಶುಂಠಿಗಿಂತ ಆ ಅಮೇರಿಕದ ಶುಂಠಿಯು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ್ದು. ಇದರ [illegible] ಅಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಶುಂಠಿಯ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮೇಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಯೆರಡು ಸರಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಯಾವವೆಂದರೆ, ಪ[illegible] ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗಡ್ಡೆಗಳು, ಮತ್ತು [illegible] ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗುವ ಮೆದುವ[illegible] ಕೊಂಬುಗಳು. ಆ ವೆಸ್ಟಿಂಡಿಯದ ಶುಂಠಿಯು ಬಹಳ ಪಸಂದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಅದನ್ನು ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದವರಿಂದಲೂ, ಜನರು ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಡುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೯. ಜೇನುಮೇಣ. ಇದು ಸ್ವ[illegible] ಇದ್ದೂ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ್ದೂ ತಂದಿತ್ತು. ಮ[illegible]ವಾಗಿಯೂ ಸಂಗಾರವೆಯುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ [illegible] ಇಲ್ಲದೆಯ[illegible] ಇತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಳಿದಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ[illegible] ಮೇಣ ತಕ್ಕದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಪಸಂದೆಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಮೇಣ ಬಿಳಿದು ಮಾಡುವದು ಗೋವೆಯಲ್ಲಿಯೂ [illegible]ಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲೇ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದಾರೆ. ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಅವು ಅಷ್ಟು ಪಸಂದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅರಸಿನ ಬಣ್ಣದ ಮೇಣವನ್ನೂ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಅದೇ ತರದ ಮೇಣವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯದು ಉತ್ತಮ ಕಂಡಿತು.

೧೦. ಅರಿದಳ. ಇದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ತಂದು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಂದಿಟ್ಟ ಮಾದರಿಗಳು ಕಾಡು ಅರಿದಳ ಮರಕ್ಕೆ

ಪ್ರುಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಬಂದ ರಸದಿಂದ ಉಂಟಾದ್ದು. ಈ ಅರಸವು [illegible] ಮರದ [illegible] ಬಿದಿಸಿ ಅಂಟೆಯು ಇಲ್ಲ. ಸಿಂಗಳದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮರದ ಕೆತ್ತೆ ತೆಗೆದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಅರಿದಳ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿಯಾಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಗ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದು, ಅಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬರುವ ರಸ ಗಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅರಿದಳವು ಜಲಾಬಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಮದ್ದು ಆಗಿರುತ್ತದೆಂತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಹಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೧॥ ಹಾಣಾತೂಕ ಕಾಡತಕ್ಕದು.

೧೧. ಲವಂಗ. ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಡ [illegible] ಲಬ್ಯೆನಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಹಾ ಅದರ ಹಾ[illegible] ಇದ್ದು. ಅದೇ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. [illegible] ಲವಂಗ [illegible] ಳವು ದಾಲಚಿನಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ; ಆದರೆ [illegible] ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಲೋನ ದೇಶದಿಂದ ತರುತ್ತಾರೆ. ಚೀನಿ ಲವಂಗವು ಇಲ್ಲಿಯ ಲವಂಗಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಬೆರಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಇರುವ ಅದರ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರಯ ಇರುತ್ತದೆ.

೧೨. ತಕೆ. ತಂದು ಕಾಯಿಸಿದ ಕೆಲವು ಕಾಯಿಗಳು [illegible] ಉದ್ದವಾಗ, ಬಹಳ ಪಸಂದಾಗದ್ದು. [illegible] ದಲು ಅದರ ಹೂಳಗಿರುವ ಮೆದು ವಾದ [illegible] ಜಲಾಬಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಹಳ ಇಲ್ಲ.

೧೩. ಕಾಚು. ಇವುಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ [illegible] ಇದ್ದದರಿಂದಲೂ, ಹೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಪಸಂದಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಹಾಕುವವರು ಅದರ ಸಂಗಡ ತಿನ್ನುವದಲ್ಲದೆ; ಔಷಧಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇರಬಾರದು, ಚನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಗಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

೧೪. ಹಗ್ಗಮರಿ. ಇಂಥಾ ಒಳ್ಳೇ ಮಾದರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು [illegible] ಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಗ್ಗಮರಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಹಾಸುಗಳು ಪಸಂದಾಗಿದ್ದವು.

೧೫. ಎಣ್ಣೆ. ಬಹಳ ನಮೂನೆಗಳಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧ ಎಣ್ಣೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಇದು ಕೊಬ್ಬರಿಯಿಂದ ಬರುವ ತೆಂಗಿನ ಎಣ್ಣೆಯ ಹಾಗೆಯೇ. ಬಹಳ ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಬಾರಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ದರು ಸಹ, [illegible] ದ ಕಾಲ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿನಾ ಲಿಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದೇ ಮಾರಿದರೆ ತೀರುವದು; ಇದು ಸಹಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಇತ್ತು. ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಎಣ್ಣೆಗಳು ಸಹಾ ಬಂದಿದ್ದವು; ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲವಂಗದ ಎಣ್ಣೆಯು ಹಾಮಾಳವು ಹಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದದರಿಂದ, ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪರಿಮಳವುಳ್ಳದಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಸಂದು ತೋರಿತು; ಹೇಗೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಾಗ, ಆ ನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ ಕಣಗಳೇ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗಾದರೆ ಆ ಎಣ್ಣೆ ಶ್ರೇಷ್ಠದಂತಾ ತಿಳಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಪ್ತು ಆದ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ.

೧೮೫೪ ನೇ	ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ	ಖಂಡಿ	೪	ಮಣ	೧೬.	ಕ್ರಯ	ರೂಪಾಯಿ	೧೪೦೫೪.
೧೮೬೧ ನೇ	„	„	೧೪	„	೧೧.	„	„	೪೧೬೪೪.
೧೮೬೩ ನೇ	„	„	[illegible]	„	೧೮.	„	„	[illegible]
[illegible] ನೇ	„	„	[illegible]	„	[illegible]	„	„	[illegible]
೧೮೬೫ ನೇ	„	„	[illegible]	„	೧.	„	„	[illegible]

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಎಣ್ಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಪ್ತು ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ,—ಮೊದಲು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ [illegible] ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಗಂಧದ ಬಿಟ್ಟಿಗಳನ್ನು [illegible] ಸರು; [illegible] ಯೇನಂದರೆ, ತರುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ [illegible] ಹೋಗಿದ್ದವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರ ದೇಶದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಂಧವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಡಿಗೆ ತರುವದು ಸುಲಭವಾಯಿತು.—ಕೆಲವು ಹಿಪ್ಪೆಎಣ್ಣೆ ಸಹಾ [illegible] ದ್ದವು. ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಅತಿ [illegible] ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ [illegible], [illegible] ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಹಾಕುವ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಬಾರದು. [illegible] ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಣ್ಣೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಶೇಷವಾಗ

ರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಶುದ್ಧವಾದ ಒಳ್ಳೇ ಯೆಣ್ಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಯೆಣ್ಣೆಯ ವ್ಯಾಪಾರವು ಪ್ರಬಲ ವಾದೀತು. ಈಗಲೂ ಯೆಣ್ಣೇ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ; ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ೧೨೬೨ ನೇ ಫಸಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಫ್ತು ಆದ ಯೆಣ್ಣೆ ಯೆಷ್ಟಂದರೆ,—

ಮೀನಿನ ಬಸಿ	ಖಂಡಿ	೨೯೯೬	ಮಾನಿ	೬.	ಕ್ರಯ	ರೂಪಾಯಿ	೬೧೨೮೪.
ಗಾಣದ ಯೆಣ್ಣೆ	"	೨೩	"	೧.	"	"	೬೫೨೧೩.
ತೆಂಗಿನ ಯೆಣ್ಣೆ	"	೨೨	"	೧೩.	"	"	೧೦೮೨.
ಲವಂಗದ ಯೆಣ್ಣೆ	"	೩	"	೧೬.	"	"	೯೬೪.
ಬೆಳ್ಳೆಣ್ಣೆ	"	೨	"	೦.	"	"	೭೬.
ಜಮಾತಿ	ಖಂಡಿ	೩೦೪೭	ಮಾನಿ	೧೬.	ಕ್ರಯ	ರೂಪಾಯಿ	೧೨೮೬೧೯.

೧೬. ಭತ್ತ. ಕೆಲವರು ಬಡಿದ ಭತ್ತವನ್ನೂ ಬಡಿಯದೆ ಇದ್ದ ಭತ್ತವನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದರು ಸರಿ; ಆದರೆ ಬೈಹುಲ್ಲು ಯಾರೂ ತರಲಿಲ್ಲ. ತಂದದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿತ್ತು; ಕದರುಗಳು ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದವು; ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೈಹುಲ್ಲು ಸಹಾ ತರಬೇಕು.

೧೭. ಮರಜಾತಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮರಜಾತಿಗಳ ಯರಡು ಸಂಗ್ರಹಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದವು. ಒಂದನ್ನು ಸೋದೆಯ ಸಬ್‌ಕಾನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್ ತಂದಿಟ್ಟದರಲ್ಲಿ ೧೮ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳಿದ್ದವು; ಅವುಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಯೆಲೆಗಳನ್ನೂ ತಂದಕಾರಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಮಾಗಣೆಗಳ ಕೆಲಸ ನೋಡುವ ರೋಡ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿರುವ ಮಾಧವಾ ತಂದ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ೬೯ ಜಾತಿಗಳಿದ್ದವು.

೧೮. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ. ತರತರದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಯೆಣ್ಣೆಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಮದ್ದಿಗೂ ಅನುವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು

೧೯. ಹಿಟ್ಟುಗಳು. ಕೆಲವು ಮಾದಿರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಳೇಮರನ ಮತ್ತು ಕೂವೇಹಿಟ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಗದ ಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಬಡವರು ಬರಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ತರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ಪುಸಬಳ್ಳಿ ಹಿಟ್ಟು ಮದ್ದಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ತಂದಿತು.

೨೦. ಮುದ್ದೆಯೆಣ್ಣೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಧೂಪಮರದ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ ತಂದದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ, ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಮಾಡದಿರುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಧೂಪದ ಮರಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ಸಾಲುಮರವಾಗಿ ನೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮರಕ್ಕೆ ಯೆಲೆಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದು, ಇವು ನೆರಳಿಗೆ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಸಾಲುಮರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸರಿದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೊಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದರೆ, ಈ ಜಾತಿ ಮರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುದ್ದೆ ಯೆಣ್ಣೆ ಮಾಡದೆ ... ಸಮವಲ್ಲ; ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ... ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಾಲ್ಲಾವೆ ಯೆಂಬ ವಿಲಾಯಿತಿ ವೈದ್ಯನು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಕುರು ಕಜ್ಜಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಯೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಪದ ಯೆಣ್ಣೆಯು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವೆಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೨೧. ಕಬ್ಬು. ಇದನ್ನು ಜನರು ... ಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ತಂದ ಮಾದಿರಿಗಳು ಬ... ಗಿದ್ದವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊರಿಶ್ಯದ ಕಬ್ಬು ... ಯೋಗ್ಯವಾ... ರಸದಿಂದಲೂ, ಈ ದೇಶದ ಕಬ್ಬಿಗಿಂತ ಅದರ ಜಿಗ... ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಪಸಂದು ಮಾಡಿ... ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಕಬ್ಬಿಗಿಂತ ಮೊರಿಶ್ಯದ ಕಬ್ಬು ಹೆಚ್ಚೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನ. ಈ ದೇಶದ ಕಬ್ಬು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೆಂಬ ಅರ್ಥವಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಮಾಡುವ ಬೆಲ್ಲ ಕಾಕೇ ಬೆಲ್ಲದಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨೨. ನಾರು. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಜನರು ತಂದಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾದಿರಿಗಳು ಸಹಾ ಬಂದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಮಾದಿರಿಗಳು ಸಹಾ ಇದ್ದದರಿಂದ, ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನವಾಗಿರು

ವ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನ
ಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ನಾರಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿಪ್ಪು ಸಾಕಿ,
ಅದರಿಂದ ಹಾಳೆ ನಾರು ತಯಾರು ಮಾಡುವದಾದರೆ, ಈ
ನ್ನಿತರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡ
ಬಹುದು. ಆದರೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ್ಯೆ, ಸ್ಥಾನಾವ
ದ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಬಲ ಕಳೆಗಳ್ಳದ ಹಾಗೆ, ಅದ
ನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಬೇ
ಕು. ಆದ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನಾಮು
ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಜನರು ಪೋಟ್ಟು ಕಡುಬ್ಬದ್ದರಾದರೆ, ನ
ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನವು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಣ ಬರುತ್ತು.—ಕ
ನ ನಾರು ಯೆರಡು ತರದ್ದು ಇತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಯೆರಡಕ್ಕೆ ನ
ಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು, ... ಪಾಗ ಮಾರಿ ವಡುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ
ದ್ದೂ ಇ... ಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದದ್ದೇನಂದರೆ,—
ಯಂ... ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕಾಯಿಯ ನಾ
ರಿನಿಂದ ಸುಭಾಗವಾಗಿ ವಡುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದ ಕಾ
ಯಿಯ ನಾರು ಹಾಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಾಟ್ನು ಈ ನಾ
ರಿನ ಪಗ್ಗ ಸವಾಗ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅದು
ಬಿಗಿಯಾಗ ಹೇಗೋಯದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ, ಇನಾಮು ಕೊಡ
ಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ನಾರು ಬರುವ ಬೇರೆ ಮರ
ಗಳಿಂದ ... ಗ, ಬೈನಿ, ತಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ನಾ
ರಿನ ... ಷ್ಟು ಫಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾ
ರಣ, ... ವೆಳಸುವದು ಹಾಳೆಯದು. ಬಾಳೆಗಿ
ಡ ಸವಾಗ ಅದರ ನಾರಿಗಾಗಿಸದ್ದ, ಅದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ...
ಯುವಲ್ಲ ಪೋಟ್ಟುಸುವದು ಕಡು. ಬೆಂಡೆ ನಾರ. ...
ಹಾಳ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಕಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದು ಸ...
ಷ್ಟು ನಯವಾಗಿರದಿರುವದರಿಂದ, ವಸ್ತ್ರ ಮಾಡುವ ಪ್ರ
ಯೋಗ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಅದರ ಕಾಗದ ಮಾಡ ಬಹು
ದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.—ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದ
ತಾಡಿಯು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ
ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಲಿದ್ದರೂ, ಬಂಗಿಯ ನಾರಿ
ಗಿಂತ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.—ಪರಂಗೀ ತಾಲೆಸಿನ ನಾರು
ಬಹಳ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ, ರೇಷ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಸುದವಾಗಿಯೂ
ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು
ಬಹಳ ತಗಲುವದರಿಂದ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಣುವದಿ
ಲ್ಲ.—ಕೆಂಪು ನಾರಿನಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಾಗ
ದ ಮಾಡಿದಾಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗ ಇದು ಬರ
ಲಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾರಿನದು. ಪುಂ
ಬನಾರು ಪಾಗ ಪಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದ
ರಿಂದ, ಬಹಳ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಾಗ್ಯ ...
ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಉತ್ತ
ಮ ನಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಗ್ಗವಾದ
ನಾರು, ಬಣ್ಣ ನಾರ ಸವಾಗ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

೨೩. ಪತ್ತಿ. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಶೇಷ
ಹೊರಡುವಂಥಾದ್ದಾದ್ದೂ, ಯಾರೂ ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಲಾ
ಕ್ಷಿಯ!

೨೪—೨೮. ಫಲಗಳು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ
ಹಳ ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇತ್ತಲಾಗ
ಮಲಬಾರ ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಂದು ನೆಡಲಿಕ್ಕೆ
ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ ದ್ವೀಪದಾಲಚಿನ ವಿಷಯ ಒಂದು
ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ
ಪರದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ದ್ವೀಪಗಳಿಂದ, ಮು
ಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಗಳ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಬಂತು.—ಸೋದಾ ತಾಲೂ
ಕಿನಿಂದ ತಾಳಂಗಾಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು; ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಈ
ಜಾತಿ ಫಲ ಬಹಳ ಹಾಳೆಯದಾಗ ಬೆಳೆದರೂ, ಸೋದೆ
ಯಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿತ್ತು.—ಬಗ್ಗಾಂ
ಗಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ತರದ್ದು ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು.—ತಂದಿ
ಟ್ಟ ಬಟಾಟೆ ಅಷ್ಟು ಹಾಳೆಯದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ ಬು
ಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಲಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ಅದು ವಿಶೇಷ
ಮಾಗ್ಗದದರಿಂದ, ಬಟಾಟೆ ತಂದವರಿಗೆ ಸವಾಗ ಇನಾಮು
ಕೊಟ್ಟರು. ಬಟಾಟೆಯು ಕಪ್ಪು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ
ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡ ನಗರ ಗ್ರಾಮಗಳು
ಹಾಳೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತವೆ.—ತಂದಿಟ್ಟ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂ
ಬಗೇ... ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಗಡ್ಡೆಗಳು ...
ಗಾಗಿಯೂ, ಗಡ್ಡೆಗಳ ಕಾಯಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗು ಬೆ
ಳೆದು ಬಂದದರಿಂದಲೂ, ನೋಡುವವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ...
ಷವಾಯಿತು. ಅದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ್ದೂ ಬಹಳ
ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿರುವ ವಸ್ತುವಾಗಿರುವ, ...
ರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮುಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ... ಇ
ನಾಮು ಬಂತು.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಂಬೇ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ತ
ತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ಸೋದಾ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ...

ನ್ನು ಪಸಂದು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇನಾಮು ಸಿಕ್ಕಿತು.

೪೦. ಪಶುಜಾತಿ. ಒಳ್ಳೇ ಪುಷ್ಟಿಯಾದ ಪಶುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂತಾ ತಿಳಿಸಿ ಇದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಹುಲ್ಲು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸುವ ಗೌಳಿಗರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ದನ ಯೆಮ್ಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇದ್ದರೂ, ಅವರು ಸಹಾ ತರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಯೆಮ್ಮೆ ದನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಹಳ ಹರಾಮಿಯಾಗಿರುದರಿಂದ, ತಿರಿಗಿ ಇಂಥಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಸಹಾ ತರುವ ಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಡಲಾದೀತು. ತಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೆಮ್ಮೆ ಕೋಣ ಅಷ್ಟು ಛಂದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಯೆತ್ತು ದನ ಕರು ತಂದವರಿಗೆ ಇನಾಮು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇವು ಚಿಕ್ಕ ಕಾಲುಗಳದ್ದಾಗಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದರೂ, ತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಸಾಕಿದ ಕಾರಣ ಪಸಂದು ತೋರಿತು.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದ ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ವಿಶೇಷ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ಜನರು ಯೇನು ತರಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ, ದೂರದಿಂದ ಒಂದು ಪುಣುಗಿನ ಬೆಕ್ಕನ್ನೂ ಕಾಡು ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೂ ತಂದ ಕಾರಣ, ಅವರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟರು.

೪೧. ಬೇಸಾಯದ ಸಾಮಾನು. ಇದು ಒಳ್ಳೇದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಕಡಗತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಕುಡುಗೋಲುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಗಳನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಆಕಾರವು ಛಂದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಕೆಲಸ ಸಹಾ ನಾಜೂಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಒಳ್ಳೇ ಬಾಯಿ ಸಹಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದಲಾಗಿ ಪಸಂದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಜನರು ಧೈರ್ಯ ತಕ್ಕೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು, ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾ[illegible] ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಸುಮಾರು ಸಮವಾಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನು ತಂದವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟರು.

೪೨. ಚರ್ಮ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಜನರು ತಾರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಕುರಿಚರ್ಮಗಳೂ ಯೆತ್ತುಚರ್ಮಗಳೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದವು.

೪೩. ಕೋಡು. ಅಷ್ಟು ಪಸಂದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಮಾಡುವ ಬಾಚಣಿಗೆ ಕತ್ತಿಹಿಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೂ ತರಲಿಲ್ಲ.

೪೪. ಔಷಧಜಿನಸು. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿಟ್ಟ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅದೆ. ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಔಷಧಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಯಂಬದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದು ಅವಶ್ಯ. ಯಾಕಂದರೆ ವಿಲಾಯತಿ ವೈದ್ಯರು ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದವರ ಔಷಧವೂ ವಿಲಾಯತಿಯ [illegible]ಷಧವೂ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೇ [illegible]ಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಲಾಯತಿಯವರು ಗಿಡ ಫಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಸ್ವಸ್ಥ[illegible]ನ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವದರಿಂದ, ಬಹಳ ಸಾರಿ ಅವುಗ[illegible]ಗಿ, ಅಂಥಾ ಗಿಡ ಫಲಗಳಿಂದ ಔಷಧಕ್ಕೆ [illegible]ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಬೇರೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ರಸಾಯನ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ದೇಶದ ವೈದ್ಯರ ಔಷಧಗಳಿಗಿಂತ ವಿಲಾಯತಿಯವರು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ, ರೋಗಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಾ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಇರುವ ಔಷಧಗಳು ಒಳ್ಳೇವಾಗಿರುತ್ತವೆ [illegible] ವೈದ್ಯರು ಕೊಡುವ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸತ್ವಗಳ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಸತ್ವಗಳು ಸಹಾ [illegible]ದಲೂ, [illegible]ಗ್ಯವಾಗಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವದರಿಂದಲೂ, [illegible] ದೇಶದ ವೈದ್ಯರು ಒಂದು ರೋಗ ಪರಿಹರಿಸುವ [illegible]ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ರೋಗ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ[illegible] [illegible] ತಂದಿಟ್ಟ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಯಾವವಂದರೆ —:

(೧.) ಹೊತ್ತುಂಬೆ. ಚಗತುಂಬೆ. ಇದನ್ನು ಗಂಟಲೊಳಗೆ ಗುಳ್ಳೆ ಬಂದದ್ದಾದರೆ ತಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(೨.) ಹಾಲುಬಳ್ಳಿ. ಇದು ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆಯೂ ಕೆಳಗಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಬೆಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಲುಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೆಯೇ, ವಾತದ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ, ಪರಂಗಿ ಹುಣ್ಣು ಇತ್ಯಾದಿಗೆ, ತಾಗಲ ರೋಗಗಳಿಗೆ, ಮೂತ್ರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(೬) ಮಲೆನಾಡಿನ ಬೀಜ: ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣೆಯ ರೋಗ ದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟಪಡುವವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕುಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

೧೮೯ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳು. ಜರ್ಮನಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಬಂದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಿಂಗಪುರದಿಂದಲೂ ಬತವ್ಯದಿಂದಲೂ ಬಂದರುಗಳಿಂದಲೂ ಬರುವ ಅನ್ನ ಪದಾರ್ಥದ ಯೋಗ್ಯ ಅಷ್ಟು ವಾಸ್ತವವಾಗಲಿಲ್ಲ.—ಅರಿಸಿನ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಂಡ್ಯ ಮಾದರಿಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಕಾರಣ ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟರು.—ಲಾಕ್ಷಾ ಗಸಗಸೆ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣದ ಸಾಮಾನಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಅದಿಗೆ [illegible] ಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷಕ.—ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕ ರ್ಪೂರ [illegible] ಇದ್ದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಡೆ ಸಹಾಯ ಇನಾಮು ಬಂತು.—ಕೆಲವರು ಗಜದಂತದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಅಸ್ಥಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಬಹುವ ರ್ಣದ ಪಾಟಿಗೆಗಳನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದರು. ಇವುಗಳ ಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿಗೆ ಕ ಳುಹಿಸ [illegible] ಇಸಿದದರಿಂದ ಇನಾಮು ಕಾಣ ಲಿಲ್ಲ.— [illegible] ಗಳನ್ನು ತಂದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನಾಮು [illegible] ಆದರೆ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಯಾರೂ ತ ರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸೊಪ್ಪು ಬಹಳ ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೆಯೇ, ಕನ್ನಡ ಜಿ ಲ್ಲೆಯ ಬಡಗ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನವಾಗಿ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಬೆಳೆಸು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮೈಸೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಯುವ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಒಡಗ ಭಾಗದವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ಅಮದಿ ಹೆಚ್ಚು. ಒಂದು ಮೊಹರು ಮಣ ಗಟ್ಟಿ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಕ್ರಯ ಇದ್ದರೂ, ಈಗ ೬—೭—೮ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಇದು ಮಲೆನಾ ಡ ಗುಡ್ಡದ ಶೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದರಿಂದ, ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೆಡ ಬಹುದು. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ದರೆ, ನವಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬ ಹುದು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾಸೆಗಳಾಗಿಗೆ

ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿಮರದ ಯೆಲೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಹೇಳ ಲಿಕ್ಕೆ ಉಂಟು. ಇದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹವಿ ಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಗಾಗಿ ಸಂತೋಷ ಕೆಲವರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದರ್ಶ ನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರೆದದ್ದು ಉದ್ದವಾಯಿತು. ಒದಗುವ ಈ ಸತ್ಯದಿಂದ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿ ಸಿದರೆ, ಓದುವವರಿಗೆ ಅಹಿತವಾಗದಂತೆ ನೆನಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಿಂದ ಬಾಂದು ಹೆಸ್ಸ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಮಲಯ ಅರ್ಧದ್ವೀಪದ ದಕ್ಷಿಣ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಪುರ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ವಶವಾಗಿರುವ ದ್ವೀಪ ವಿದೆ. ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಮಲಯ ಅರ್ಧದ್ವೀಪ ದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸುಂದರವಾದ ಮರ ೩—೮ ಫೂಟ್ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅ ದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಉರುಟಾದ ಹೂವುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಕಡೆಯಾಗಿ ಯೆಲೆಗಳ ಗೊಂಚಲುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಯೆಲೆಗಳು ಬುಡದಲ್ಲಿಯೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೊನೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಯೆಲೆಯು ಉದ್ದ ಹಾಂದು ಅಂಗುಲ, ಅಗಲ ನಾ ಲ್ಕು ಅಂಗುಲ. ಬಹಳ ಅಗಲವಾದ ಸ್ಥಳವು ಅದರ ತುದಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹೂ ತ್ತಗೆ, ಬೆಂಡಿನ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಹಸುವು ಉಕ್ಕಾದಂತೆ ಹೂ ವು ಹಾಸಿಕ್ಕದಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಉದ್ದ ವಾದ ಸಣ್ಣ ಗಿಡಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಬೀಜ ಆ ಮರದಿಂದ ಬಹಳ ದೂ ರವಾಗಿ ಸಿಡಿಯುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಇದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲಾ [illegible] ಸಿಡಿಯುವಾಗ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಾ ನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಅದು ಬೇಗ ಹಾಗೆ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅ ಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಕಾಗ ದ ಹಾಗೆ ಅದರಿಂದ ಅಚ್ಚುಗಳನ್ನು, ಹೂದ ಬಹಳ ವಸ್ತು ಚನ್ನಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ, ಪ್ರಯೋಜನವಾದದರಿಂದ, ಆ ನೀರು ಸಾದವಾದ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳ ಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮರಕ್ಕೆ ಸಿಂಗಪುರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಗುಟ್ಟ, ಅಂದರೆ ಹಾಲು, ಈ

ಮರದಿಂದ ಇಳಿಯುವ ಕಾರಣ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುಟ್ಟಪೆರ್ಚ್, ಅಂದರೆ ಚಟಕಿನ ಪೆರ್ಚ್ ಯೆಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಈ ಮರದ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಮಲಯಿ ದೇಶಸ್ಥರು ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಯೆಣ್ಣೆಯನ್ನೂ, ಮರದ ಸತ್ವದಿಂದ ಕತ್ತಿಯ ಹಿಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೧೮೪೩ನೇ ವರುಷ ಸಿಂಗಪುರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪಂಡಿತ ಮೊಂತಗಾಮೆರಿ ದೊರೆಯು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಹಿಡಿಯನ್ನು ಕಂಡರು. ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಯೆಷ್ಟೋ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಂತಾ ಕಂಡು, ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ವಿಲಾಯತಿಯವರು ಕೆಲಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸದವರಿಂದ ಈ ಚಟಕಿನ ಪೆರ್ಚಿದ ತರತರಾವಳಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚಟಕಿನ ಪೆರ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಯ ಕೊಡುತಾರೆ. ಈ ಪೆರ್ಚಿಮರವು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಇದ್ದೀತೆಂತಾ ನೆನಸಿ, ಕೆಲವು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಹಾಲಿಮರವೂ ಪೆರ್ಚಿಮರವೂ ಒಂದೇಯೋ ಯೆಂಬದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಸಂಗತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವಾಗ್ಯೆ, ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂಟಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಂಗ ಹೋದುವವರು ಲಕ್ಷಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬಾದಾಗಿ ಹೇಳುವದು ಹೊಳ್ಳೇದಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಯಾಕಾದರೂ. ಅಂಥಾ ಮರಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅದ[illegible] ಅಂಟುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವಾಗ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸ್ದ[illegible]ದರ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳ್ಯೆ ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಇಳಿಯದ [illegible]ರಕು ಸಹಾ ಬಂದೀತೆಂತ ನೆನಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಕಳೆದ ದಶಂಬರದ ಕಡೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯ ಒಂದು [illegible]ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ[illegible]ವರು ಬರದದ್ದು ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ನೋಡಲಿ[illegible]ವ ಕಾರಣ, ಬರುವ ಸಲ ಒಂದುವೇಳ್ಯೆ ಅದನ್ನು [illegible]ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆದೀತು.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂತ ಜೋರ್ಜ್ ಯೆಂಬ ಕೋಟೆಯ ಆಧಿಪತ್ಯ.

GOVERNMENT OF FORT ST. GEORGE.

ಸಂತ ಜೋರ್ಜ್ ಕೋಟೆಯ ಆಲೋಚನೆಸಭೆ.

ಅಧಿಪತಿಯೂ ಆಲೋಚನೆಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೂ ಆಗಿರುವಂಥಾ ಅತಿಘನವುಳ್ಳ ಜಾರ್ಜ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ರಾಬರ್ಟ್ ಲಾರ್ಡ್ ಹಾರಿಸ್.

ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಯೂ ಆಲೋಚನೆಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯೆರಡನೆಯವನೂ ಆಗಿರುವ [illegible] ಬಹುಮಾನದ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಪಟ್ರಿಕ್ ಗ್ರಾಂಟ್.

ಆಲೋಚನೆಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯವನಾಗಿರುವ ಘನವುಳ್ಳ ವಾಲ್ಟರ್ ಎಲ್ಲಿಯಟ್ ಸಾಹೇಬರು.

ಆಲೋಚನೆಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯವನಾಗಿರುವ ಘನವುಳ್ಳ ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಮೊಂತಗಾಮ್ರಿ ಸಾಹೇಬರು.

ಸದರ ಫೌಜದಾರಿ ಕೋರ್ಟ್ ಅದಾಲತ್.

ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವ ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಮೊಂತಗಾಮ್ರಿ ಸಾಹೇಬರು.

ಜಾರ್ಜ್ [illegible] ಹಾರ್ವರ್ ಸಾಹೇಬರು
ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಅಂಬ್ರೋಸ್ ಮೋರ್‌ಹೆಡ್ ಸಾಹೇಬರು
ಥಾಮಸ್ ಲಮ್ಸ್‌ಡೆನ್ ಸ್ಟ್ರೇಂಜ್ ಸಾಹೇಬರು
} ಪ್ಯೂನಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳು.

ಹಿಂಡ್ಲೆ ಅಂಡರ್ಸನ್ ಸಾಹೇಬರು
ಥಾಮಸ್ ಕ್ಲೆರ್ಡ್‌ಮನ್ ಗುಡ್‌ವಿನ್ ಸಾಹೇಬರು
ಜಾರ್ಜ್ ಅಂಸ್ಟ್ರುಥರ್ ಹ್ಯಾರಿಸ್ ಸಾಹೇಬರು
} ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಪ್ಯೂನಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳು.

ಜಾರ್ಜ್ ಹೆನ್ರಿ ಎಲ್ಲಿಸ್ ಸಾಹೇಬರು, ರೆಜಿಸ್ತರ್.
ಚಾರ್ಲಸ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಹಮ್ಮರ್ ಸಾಹೇಬರು, ಡೆಪ್ಯುತಿ ರೆಜಿಸ್ತರ್.
ದೆವಿದ್ ಫ್ರೀಮಂತಲ್ ಕಾರ್ಮೈಕಲ್ ಸಾಹೇಬರು, ಹೆಡ್ ಅಸ್ಸಿಸ್ಟಂಟ್ ರೆಜಿಸ್ತರ್.

ರೆವೆನ್ಯು ಬೋರ್ಡ್

ಅಗ್ರಸ್ಥನು, ಘನವುಳ್ಳ ವಾಲ್ಟರ್ ಎಲ್ಲಿಯಟ್ ಸಾಹೇಬರು.

ಜಾನ್ ಗಾಲ್ಡಿಂಗ್‌ಹಾಮ್ ಸಾಹೇಬರು
ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಾಲ್ಟ್‌ಬಿ ಸಾಹೇಬರು
ವಿಲಿಯಮ್ ಹೆನ್ರಿ ಬೆಲ್ ಸಾಹೇಬರು
} ಬೋ[illegible]

ಪ. [illegible] ಹಾರ್ಟ್ರಿಸ್ ಸಾಹೇಬರು
ರ. ಬೆರ್ಟ್ ದಿ[illegible] ಪರ್ರ್ ಸಾಹೇಬರು
} ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು.

[illegible]ನ್ ಸಲ್ಲಿವನ್ ಹಾರ್ಟ್ರಿಸ್ ಸಾಹೇಬರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
[illegible]ಸ್ ದನವ್ ಸಿವರ್ ಸಾಹೇಬರು, ಸಬ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ; ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
[illegible] ಹಾರ್ಟ್ರಿಸ್ ಸಾಹೇಬರು, ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸಬ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಪಟ್ಟಿ.

LIST OF PUBLIC SERVANTS IN THE CANARA DISTRICT.

ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತ್ಯದ್ದು.

೧. ಮಂಗಳೂರು.

ಹೆನ್ರಿ ದಾಮಿನಿಕ್ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ ಸಾಹೇಬರು, ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ.
ಟಾಮಸ್ ಹಾನ್ ಸಾಹೇಬರು, ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ.
ಜಾನ್ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಂಬರ್ಲೆ ಸಾಹೇಬರು, ಸಬಾರ್ಡಿನೆಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ.
ಹಿಮ್ಮದ್ ಹುಸೇನ್, ಮುನ್ಸಿಫ್. ೨೦೦ ರೂ. ೪ ವ.

ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಶನ್ ಕೋರ್ಟ್.

ಕನಡ ಸಿಬಂದಿ.

ಜೂಜೆ ಕೈತಾನ್ ಸ್ಟೆಲ್ಲಾ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೧೦೦ ರೂ. ೧೪ ವ.
ಅಂತೋನಿ ಮಾರ್. ವಾಜರ್, ೪೫ ರೂ. ೨೫ ವ.

ಮಂಗೇಶಯ್ಯ, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೪೫ ರೂ. ೨೬ ವ.
[illegible]
ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಮೀರ್, ಜವಾಬುದಾರ್. ೨೮ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಕೃಷ್ಣರಾಯ, ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೪ ರೂ. ೨೮ ವ.
ದೇವಪ್ಪ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ವಕೀಲ್. ೨೦ ರೂ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿಬಂದಿ.

ಅಂತಾನಿ ಜವಾನ್ ಡಿಸೋಜ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೫೦ ರೂ. ೧೨ ವ.
ಬಾಸ್ತ್ಯಾವ್ ಡಿಸೋಜ, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೫೦ ರೂ. ೧೪ ವ.
ಜುವಾವ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೪೫ ರೂ. ೨೮ ವ.
ಜುವಾವ್ ಬಾಪ್ತಿಸ್ತ್ ಡಿಸೋಜ. ೨೦ ರೂ. ೩ ವ.
[illegible], ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೪ ರೂ. ೧೩ ವ.

ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಕೋರ್ಟು.

ಕನಡ ಸಿಬಂದಿ.

ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಸರಿಶ್ತೆದಾರ್. ೯೦ ರೂ. ೩ ವ.
ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ನಾಜರ್. ೪೫ ರೂ. ೨೨ ವ.
ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೪೫ ರೂ. ೪೫ ವ.
[illegible] [illegible] ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೨ ರೂ. ೧ ವ.
ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ [illegible]. ೨೮ ರೂ. ೨೨ ವ.
[illegible] [illegible] ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೪ ರೂ. ೨೫ ವ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿಬಂದಿ.

ಮಂಗೆಲ್ ಡಿಸೋಜ, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೫೦ ರೂ. ೪೧ ವ.
[illegible], ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೪೫ ರೂ. ೧೨ ವ.
ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಅಂತಾನಿಯಾ ಡಿಸೋಜ, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೪ ರೂ. ೧೨ ವ.
[illegible] ಡಿಸೋಜ, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೦ ರೂ. ೨೭ ವ.

ಮುನಸಿಫರು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಮಂಗಳೂರು. ೨೦೦ ರೂ. ೨೦ ವ.
ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಬೈಕಲ್. ೧೦೦ ರೂ.
[illegible] ೧೫೦ ರೂ. ೨೭ ವ.
[illegible] ೨ ರೂ. ೪೪ ವ.
[illegible] [illegible]. ೧೦೦ ರೂ. ೯ ವ.
[illegible] [illegible]. ೨೭ ವ.
[illegible] . ೩೦೦ ರೂ. ೨೯ ವ.
ಕೇಶವ ಪಾಯ್ಯರ್, ಕಾಸ. ೧೨೦ ರೂ. ೨೦ ವ.
ಅಣ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಅಡ್ಡಿಶನಲ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೦೦ ರೂ. ೨೮ ವ.

೨. ಹೊನ್ನಾವರ.

ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಮಕ್ಕಿ ಮೋರ್ ಸಾಹೇಬರು, ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ.
ಜುವಾವ್ ಜೂಲಿ ಡಿಸೋಜ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಸದರಮೀನ್.
ಮುನಿರಪ್ಪ, ಮುನ್ಸಿ ಸದರಮೀನ್,
ಗಣಪಯ್ಯ, ಹಿರಿ ಸದರಮೀನ್.

ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಶನ್ ಕೋರ್ಟು.

ನಾರಾಯಣ, ಸರಿಶ್ತೆದಾರ್. ೧೦೦ ರೂ. ೨೦ ವ.
ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಡಿಸೋಜ, ಬಿಜಾಪುರ ಭಾಷಾಂತರ. ೫೦ ರೂ. ೫ ವ.
[illegible], ನಾಜರ್. ೪೫ ರೂ. ೧೫ ವ.
ಗಣಪತಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೪೦ ರೂ. ೨೨ ವ.
ಸೀತಾಪತಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಜವಾಬುದಾರ್. ೨೮ ರೂ. ೨೦ ವ.
ಬಂಡಾರ ಅಣ್ಣಪ್ಪ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೦ ರೂ. ೨೬ ವ.
ಅಣ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ವಕೀಲ್. ೨೦ ರೂ. ೧೫ ವ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿಬಂದಿ.

ಇಗ್ನಾಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೫೦ ರೂ. ೨೨ ವ.
ಲಾರೆನ್ಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೪೫ ರೂ.
ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೫ ರೂ. ೫ ವ.

[illegible], ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೪ ರೂ. ೨೨ ವ.
[illegible], ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೦ ರೂ. ೯ ವ.

ಹಿರಿ ಸದರಮೀನ್ ಕೋರ್ಟು.

ಸಿವಪ್ಪ, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಸರಿಶ್ತೆದಾರ್. ೪೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಕಾಂತಯ್ಯ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಸುಬ್ರಂಗರಾವ್, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೨೦ ರೂ. ೨೦ ವ.

ಹೊನ್ನಾವರ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಸದರಮೀನ್ ಕೋರ್ಟು.

ಕನಡ ಸಿಬಂದಿ.

ನಾರಾಯಣ, ಸರಿಶ್ತೆದಾರ್. ೮೦ ರೂ. ೧೨ ವ.
[illegible], ನಾಜರ್. ೪೦ ರೂ. [illegible] ವ.
ಶಾಂತಪ್ಪ, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೪೦ ರೂ. ೨೨ ವ.
ನಾಗೇಶಯ್ಯ, ಜವಾಬುದಾರ್. ೨೪ ರೂ.
ಶಾಮರಾವ್, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೦ ರೂ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿಬಂದಿ.

ಅಂತಾನಿ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಗಜರಿತ್, ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೫೦ ರೂ. ೯ ವ.
ಅಂತಾನಿ ಜುವಾವ್ ಡಿಸೋಜ, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೪೫ ರೂ. ೨೯ ವ.
ಸಿಮಾಂವ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಕ್ಲಾರ್ಕ್. ೨೦ ರೂ. ೧೦ ವ.

ಮುನಸಿಫರು.

ಬಂಡಾರ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ. ಸಿರಸಿ. ೧೫೦ ರೂ. ೪೨ ವ.
ನಾರಾಯಣ, ಹೊನ್ನಾವರ. ೧೫೦ ರೂ. ೨೩ ವ.
ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಕುಂದಾಪುರ. ೧೧೫ ರೂ. ೪೦ ವ.
ಮಾಧವ, ಅಂಕೋಲೆ. ೧೧೫ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಮಲ್ಲಯ್ಯ, [illegible]. ೧೧೫ ರೂ. ೨೩ ವ.
ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಕುಮಟೆ. ೧೦೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
[illegible], ಬನವಾಸಿ. ೧೦೦ ರೂ. ೨೯ ವ.
ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ, ಕಾರವಾರ. ೧೦೦ ರೂ. ೨೯ ವ.

ರೆವೆನ್ಯು.

[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಸಬ್ ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಜ್ವಾಯಂಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಸಬ್ ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು [illegible]
ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, [illegible].
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಹೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್
[illegible].
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ [illegible]
[illegible] ಹೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್.

ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಕಚೇರಿ.

ಕನಡ ಸಿಬಂದಿ.

[illegible], ಹೆಡ್ ಸರಿಶ್ತೆದಾರ್. ೨೮೦ ರೂ. ೪೦ ವ.
[illegible], [illegible] ಸರಿಶ್ತೆದಾರ್. ೧೫೫ ರೂ. ೨೮ ವ.
[illegible], ಹೆಡ್ ಮುನಶಿ. ೫೦ ರೂ. ೨೨ ವ.
[illegible], [illegible]. ೫೦ ರೂ. ೨೯ ವ.
[illegible], ಯಾದಿ ಗುಮಾಸ್ತ. ೪೦ ರೂ. ೨೫ ವ.
[illegible]
[illegible], ನಾಯಬ್ ಮುನಶಿ. ೪೦ ರೂ. ೨೭ ವ.
[illegible], [illegible] ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತ. ೪೦ ರೂ. ೨೬ ವ.
[illegible], [illegible] ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೮ ರೂ. ೧೭ ವ.
[illegible], ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೩ ರೂ. ೨೭ ವ.
[illegible], ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೫ ರೂ. ೧೯ ವ.
[illegible]
[illegible], ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೨ ರೂ. ೧ ವ.
[illegible], ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಮುನಶಿ. ೨೨ ರೂ. ೧೨ ವ.
[illegible], ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕೋರ್ಟು ಕಿವರ್. ೨೦ ರೂ. ೨೪ ವ.

ಬಂಟಬಂಡಾರ ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೧ ರೂ. ೨೩ ವ.
ಶ್ರೀನಿವಾಸಪ್ಪ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೧ ರೂ. ೧೪ ವ.
ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೩೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಹಳ್ಳದಾರ ದಿವಾಕರ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೦ ರೂ. ೨೪ ವ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿಬಂದಿ.

ಜುವಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೆಸ್, ಹೆಡ್ ರೈಟರ್. ೧೨೦ ರೂ. ೩೧ ವ.
ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಲ್ದಾನ್ಹ ವಾಸಾರಾಂಪ್ಯು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೀಪರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೬ ವ.
ವಿನ್ಸೆಂತ್ ಮಯಾನ್ ಪಚೆಕೊ, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ರೈಟರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೬ ವ.
ಸಲ್ದಾನ್ಹ ಪೆರೇರ, ರೈಟರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೧ ವ.
ಡಾಮಿಂಗ್ ಮೆ, ಅಳವಿ ರೈಟರ್. ೫೦ ರೂ. ೪ ವ.
ಜೊಜೆ ಪಚೆಕೊ, ರೈಟರ್. ೪೦ ರೂ. ೩೨ ವ.
ಸಾಲಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೆಸ್, ರೈಟರ್. ೩೦ ರೂ. ೨೫ ವ.
ಮುಸಾಯಲ್ ಪಚೆಕೊ, ರೈಟರ್. ೩೦ ರೂ. ೨೧ ವ.
ಮಾತಾಯ ಕೈತಾನ್ ರಾಸಾರಿಯೊ, ಅಳವಿ ರೈಟರ್. ೩೦ ರೂ. ೧೯ ವ.
ದಿಯೊಗೊ ಪಚೆಕೊ, ಅಳವಿ ರೈಟರ್. ೨೫ ರೂ. ೭ ವ.
ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಬಕರ್, ರೈಟರ್. ೨೦ ರೂ. ೯ ವ.

ತನ್ನಿಖಗದ ದರೋಗ ಕಚೇರಿ.

ಜಾನ್ ಬಾಲ್, ದರೋಗ. ರುಸುವರ್ ೭೫—೧೫೦ ರೂ.
ಶಾಂತಪ್ಪ, ಮರಾಠಿ ಗುಮಾಸ್ತ. ೩೦—೬೦ ರೂ.

ಖಜಾನೆ.

ಮಾಧವರಾವ್, ಮುತ್ಸದ್ದಿ. ೧೦೦ ರೂ. ೪೬ ವ.
ಶಿವಗಿರಿ, ಹೆಡ್ ಸರಾಫ್. ೩೫ ರೂ. ೧೮ ವ.
ಮಂಗೇಶರಾವ್, ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತ. ೩೦ ರೂ. ೧೮ ವ.
ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೮ ರೂ. ೨೯ ವ.
ಲಕ್ಷ್ಮ, ಯೆರಡನೇ ಸರಾಫ್. ೨೫ ರೂ. ೫ ವ.
ಬಲ್ತಸರ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೆಸ್, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೧ ರೂ. ೧೧ ವ.

ಮಂಗಳೂರ ಅಳವೇ ಹಾಯರ.

ಲಿಯಾನಾರ್ಡ್ ರಾಡ್ರಿಗೆಸ್, ಕಮಾವಿಸದಾರ್. ೮೦ ರೂ. ೪೧ ವ.
ಅಣ್ಣಾಬಂಡಾರಿ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೩೦ ರೂ. ೨೯ ವ.
ಬ್ರಿತೊ, ರೈಟರ್. ೨೫ ರೂ. ೪೨ ವ.

ಮಂಗಳೂರ ಟಪ್ಪಾಲ್.

ಜಾನ್ ಗಾಮಸ್, ರೈಟರ್. ೫೦ ರೂ.

ಕಿಲ್ಲೆ ಟಪ್ಪಾಲ್.

ಗಣಪಯ್ಯ, ರೈಟರ್. ೨೦ ರೂ.

ಕಿಲ್ಲೆ ಸಬ್‌ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಕಚೇರಿ.

ರುದ್ರಪ್ಪ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೨೦೦ ರೂ. ೩೧ ವ.
ಎಸ್ತಾವಸ್ ಲಿಯೊ ರಾಸಾರಿಯೊ, ರೈಟರ್. ೫೦ ರೂ. ೧೨ ವ.
ಮಂಗೇಶರಾವ್, ರೆವೆನ್ಯು ಮುನಶಿ. ೪೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಶಾಬಯ್ಯ, ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತ. ೩೫ ರೂ. ೩೩ ವ.
ನಾಗಪ್ಪ, ಯೆರಡನೇ ಗುಮಾಸ್ತ. ೩೦ ರೂ. ೨೨ ವ.
ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಪೋಲಿಸ್ ಮುನಶಿ. ೨೫ ರೂ. ೧೭ ವ.
ಸುಬ್ಬರಾವ್, ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೀಪರ್. ೨೫ ರೂ. ೩೧ ವ.

ಹೊನ್ನಾವರ ಅಡಿಶನಲ್ ಸಬ್‌ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಕಚೇರಿ.

ಗಣಪಯ್ಯ, ರೆವೆನ್ಯು ಮುನಶಿ. ೩೫ ರೂ. ೧೬ ವ.
ರಾಮಯ್ಯ, ರೈಟರ್. ೩೫ ರೂ. ೮ ವ.
ಶಿವಗಿರಿರಾವ್, ಪೋಲಿಸ್ ಮುನಶಿ. ೨೧ ರೂ. ೭ ವ.
ಬಾಳಪ್ಪ, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೧ ರೂ. ೧೩ ವ.
ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೀಪರ್. ೨೧ ರೂ. ೧೯ ವ.

ಮಂಗಳೂರ ಹೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಾಲೆಕ್ಟರ್ ಕಚೇರಿ.

ಜೊಜೆ ಫೆರ್ನಾಂಡೆಸ್, ರೆವೆನ್ಯು ಮುನಶಿ. ೩೫ ರೂ. ೨೩ ವ.
ಜುವಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಶಿಲ್ವಾ, ರೈಟರ್. ೩೫ ರೂ. ೧೩ ವ.

ಮಂಗಳೂರ ತಾಲೂಕು ಸಿಬಂದಿ.

ಮಂಗೇಶಯ್ಯ, ತಹಶಿಲದಾರ್. ೧೨೦ ರೂ. ೪೨ ವ.
ರಂಗರಾವ್, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೨ ವ.
ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ, ನಮ್ಮಕ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿ. ೪೦ ರೂ. ೪೧ ವ.
ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ, ಪೋಲಿಸ್ ಅಮೀನ್. ೩೫ ರೂ. ೨೬ ವ.
ಮಹಮ್ಮದಲಿ, ಮಾಗಣಿ ಹೆಸ್ಕಾರ. ೩೫ ರೂ. ೩೪ ವ.

ಬೇಕಲ್ ತಾಲೂಕು ಸಿಬಂದಿ.

[illegible]ರಾವ್, ತಹ[illegible]ದಾರ್. ೧೧೦ ರೂ. ೩೦ ವ.
[illegible] ಮಾನುವೆಲ್ ಬ್ರಿತೊ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೨ ವ.
[illegible]ವ್, ಪಿಟ್ಲ ಪೆ[illegible]ಸ್ಕಾರ್. ೩೫ ರೂ. ೧೧ ವ.
[illegible]ಮ್ಮದ್ ಜಿ ಸಾವುದಿನ್, ಕಾಸರಗೋಡ ಕಮಾವಿಸದಾರ್. ೧೫ ರೂ. ೨೬ ವ.
[illegible] [illegible]ರಿವ್, ಹೊಸಮಂಗಳೂರ ನಮ್ಮಕ್ ಮುತ್ಸ[illegible] ೨೦ ರೂ. ೧೪ ವ.

ಬಂಟವಾಳ ತಾಲೂಕು [illegible]

ನಲ್ಲದಾರ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್, ತಹಶಿಲದಾರ್. ೧೩೦ ರೂ. ೨[illegible]
ವೆಂಕಟರಾವ್, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೨೫ ವ.
ಸೇಕ್ ಇಸ್ಮಾಲ್, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಬೆಳತಂಗಡಿ ಹೆಸ್ಕಾರ್. ೩೫
ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ, ನಮ್ಮಕ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿ. ೩೫ ರೂ. ೩೧ ವ.

ಪುತ್ತೂರ ತಾಲೂಕು ಸಿಬಂದಿ.

ನಾಜೀರಾಬ, ತಹಶಿಲದಾರ್. ೧೦೦ ರೂ. ೩೬ ವ.
ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೪೦ ರೂ. ೪೦ ವ.

ಉಡುಪೀ ತಾಲೂಕು ಸಿಬಂದಿ.

ಪಸ್ಕಾಲ್ ಗಾಂಸಲ್ವಿಸ್, ತಹಶಿಲದಾರ್. ೧೦೦ ರೂ. ೨೩
ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೪೫ ರೂ. ೪೦ ವ.

ಬಾರಕೂರ ತಾಲೂಕು [illegible]

[illegible]ರಾವ್, ತಹಶಿಲದಾರ್. ೧೨೦ ರೂ. ೨೩ ವ.
[illegible]ಪ್ಪ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೪ ವ.
[illegible] ರಮಣಯ್ಯ, ಕಮಾವಿಸದಾರ್. ೨೫ ರೂ. ೩೮ ವ.
[illegible]ವ್, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೧ ರೂ. ೨೪ ವ.

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಸಿಬಂದಿ.

ರಂಗ[illegible], ತಹಶಿಲ್ದಾರ್. ೧೩೦ ರೂ. ೩೩ ವ.
ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೩೧ ವ.
ಹಿಸಾಮುದಿನ್, ಬೈದೂರ ಹೆಸ್ಕಾರ್. ೩೫ ರೂ. ೨೩ ವ.
ಮಿನ್ಗೆಸ್, ಕಮಾವಿಸದಾರ್. ೨೫ ರೂ. ೧೪ ವ.
ರಾಮಯ್ಯ, ನಮ್ಮಕ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿ. ೨೪॥ ರೂ. ೨೮ ವ.

ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕು ಸಿಬಂದಿ.

ಅಣ್ಣಪ್ಪ, ತಹಶಿಲದಾರ್. ೧೩೫ ರೂ. ೩೩ ವ.
ನಾರಾಯಣಪ್ಪ, ಶಿರಸ್ತೆದಾರ್. ೫೫ ರೂ. ೩೫ ವ.
ರಾಮರಾವ್, ಭಟಕಳ ಹೆಸ್ಕಾರ್. ೩೫ ರೂ. ೨೬ ವ.
ಮಂಗೆಲ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹ, ಕುಮಟೀ ಪೋಲಿಸ್ ಅಮೀನ್. ೩೫ ರೂ. ೨೦ ವ.
ರಮಣಯ್ಯ, ಕಮಾವಿಸದಾರ್. ೩೫ ರೂ. ೨೪ ವ.
ಅಣ್ಣಪ್ಪ, ಖಜಾನಾ ಸರಾಫ್. ೨೮ ರೂ. ೩೬ ವ.
ಶಿವಗಿರಿಯಪ್ಪ, ಅಳವಿ ರೈಟರ್. ೨೫ ರೂ. ೩೮ ವ.
ದಾನಿಯೇಲ್ ಬೂಟಿಲ್, ನಮ್ಮಕ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿ. ೨೧ ರೂ. ೯ ವ.
ರಂಗರಾವ್, ಗುಮಾಸ್ತ. ೨೧ ರೂ. ೧೮ ವ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು ಬಿಬಂದಿ.

ಅಂಕಾಪ್ ಶಿನಾರದಣ್, ತಹಸಿಲದಾರ್. ೧೦೦ ರೂ. ೭೦ ವ.
[illegible] ಮಸ್ತೇಲ್ಕರ್, ಸರಕಿಲದ ದಫ್ತರ ಮಾಮಲೆದಾರ್. ೬೦ ರೂ. ೧೯ ವ.
[illegible], ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೭೦ ವ.
[illegible], ಜಂಗ್ಲ ಶಿಪಾಯ್. ೪೦ ರೂ. ೬ ವ.
[illegible], [illegible] ಮುನ್ಸಿಫ್. ೪೦ ರೂ. ೭೨ ವ.
[illegible] ೭೦ ರೂ. ೭೫ ವ.
[illegible], [illegible] ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್. ೨೫ ರೂ. ೨೫ ವ.
[illegible] ೨೦ ರೂ. ೬ ವ.

ಸುಪಾ ತಾಲೂಕು ಬಿಬಂದಿ.

ಪಾಂಡುರಂಗಪ್ಪ, ತಹಸಿಲದಾರ್. ೧೨೦ ರೂ. ೭೮ ವ.
ವೆಂಕಟರಾವ್, ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೭೪ ವ.
[illegible], ಪಾಳೆಯಗಾರ ಶಿಪಾಯ್. ೪೦ ರೂ. ೭೭ ವ.
[illegible] ರಾಡ್ರಿಗಸ್, ಸಬ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್. ೪೦ ರೂ. ೧೦ ವ.
[illegible], ಸುಪಾ ಶಿಪಾಯ್. ೭೦ ರೂ. ೭೪ ವ.
[illegible], ದಿಗ ಬಹಾದ್ದರ್ ೨೫ ರೂ. ೭೫ ವ.
[illegible], [illegible] ದಾರ್. ೨೫ ರೂ. ೭೭ ವ.
[illegible] ರ್. ೨೫ ರೂ. ೨೦ ವ.
[illegible] ದಾರ್. ೨೦ ರೂ. ೧೯ ವ.
[illegible] ದಾರ್. ೨೦ ರೂ. ೧೬ ವ.

ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕು ಬಿಬಂದಿ.

[illegible], ತಹಸಿಲದಾರ್. ೧೨೦ ರೂ. ೨೪ ವ.
[illegible], ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್. ೫೦ ರೂ. ೭೪ ವ.
[illegible], ಬಹಾದ್ದರ್ ಶಿಪಾಯ್. ೭೦ ರೂ. ೭೦ ವ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು ಬಿಬಂದಿ.

[illegible], ತಹಸಿಲದಾರ್. ೧೦೦ ರೂ. ೨೦ ವ.
[illegible], ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್. ೪೦ ರೂ. ೭[illegible] ವ.

ಮರಣ ಹೊಂದಿದವರ ಸಾಲು.

[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನೀರ್.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನೀರ್. ದಾಪಾಳದಿಂದ [illegible] [illegible]
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಅ[illegible] ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನೀರ್. [illegible]
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನೀರ್. [illegible] ಮೃತರಾದರು.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನೀರ್. ಮೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದರು.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, [illegible], [illegible] ಮೃತರಾದರು.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, [illegible]. [illegible] ಮೃತರಾದರು.
[illegible] ಸಾಹೇಬರು, ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಸರ್ಜನ್. [illegible].
[illegible] ಸಾಹೇಬರ್, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಸರ್ಜನ್. ದಾಪಾಳದಿಂದ [illegible].
[illegible] ಸಾಹೇಬರ್, ಅ[illegible]ಸ್ಟಂಟ್ ಸರ್ಜನ್. [illegible] ಮೃತರಾದರು.
[illegible] ಸಾಹೇಬರ್, ಅ[illegible] ಸರ್ಜನ್. [illegible].

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೧೨೬೪ನೇ ೧೨೬೫ನೇ ಫಸಲಿಗಳ ಜಮಾಬಂದಿ.

REVENUES OF CANARA FOR FUSLY 1265 COMPARED WITH 1264.

	೧೨೬೪ನೇ ಫಸಲಿ.			೧೨೬೫ನೇ ಫಸಲಿ.			ಹೆಚ್ಚು.			ಕಡಿಮೆ.		
	ರೂಪಾಯಿ.	ಆ.	ಪೈ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಆ.	ಪೈ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಆ.	ಪೈ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಆ.	ಪೈ.
ಜಮೀನುಬಾಬು, ಮನೆ ತೆರಿಗೆ ಸಹಾ, ಹಿಸ್ಸೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಾರ	೧೯೩೨೯೮೭೮	೫		೧೯೫೫೬೭೯೫	೭	೯	೧೨೮೬೪	೧೪	೫	—	—	—
ಉಪ್ಪು	೭೪೧೪೮೮	೧೧	[illegible]	೭೯೦೩೭೭	೭	೮	೫೬೬೪೪	೦	೫	—		—
ಸಮುದ್ರ ಸಾಯರ	೪೬೧೦೫	೧೦	೨	೪೧೯[illegible]	೬	೫	—	—	—	೫೨೫೦	೨	೮
ಒಳಗೆ ಸಾಯರ	೧೦೪೩೬೨	೨	೨	೬೧೪೩೧	೫	[illegible]	—	—	—	೭೨[illegible]	೭	೯
ಅಬಕಾರಿ—ಸರಾಯಿ ಗುತ್ತಿಗೆ	೮೦೫[illegible]೧	೪	೦	೮೮೭೬೬	೧೪	೮	೬೮೨೩	೧೦	೮	—	—	—
ಸ್ಟಾಂಪು—ಕಾಗದ	೧೯೦೫೨	೬	೧೦	[illegible]	[illegible]	೭	—	—	—	[illegible]		೬
ತಸ್ತೀ ಕಾಗದ	[illegible]೧೯೪	೧೭	೭	೬೬೩೩	೯	೦	೫೬೫	[illegible]	[illegible]	—	—	—
ಅಮಾನತು	೨೮೦೭೮	೯	೪	೩೬೪೧	೨	೧೧	೯೬೫೨	[illegible]	೬	—	—	—
ಜುಮಲಾ	೩೮೬೭೦೯೭	೧೦	೮	[illegible]	[illegible]	೧	[illegible]೫೧೯೭	೮	೫	೭೯[illegible]	೬	೦
ವಾಟ್ಟು ಜುಮಲಾ	೨೩೨೯೯೩೪	೦	೦	೨೩೬೦೭೯೬	೧೫	೧೦	೮೮೦೫೮	೩	೧೦	೭೯[illegible]	೬	೦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	೫	೫	—		—
ಯೆಕೂಣ ಜುಮಲಾ	೨೩೮೭೪೨೧	೪	೧	೨೮೦೫೪೬೦	೯	೪	೧೫೬೩೩೩	೧೨	೭	[illegible]		

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಮದ ರಪ್ತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ.

Exports and Imports of the Canara District.

ರವ್ತು.	ಫಸಲಿ ೧೨೬೪. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೧೮೫೪—೧೮೫೫. ಅಳತೆ.	ಕಿಮ್ಮತ್ತು.	ಫಸಲಿ ೧೨೬೫. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೧೮೫೫—೧೮೫೬. ಅಳತೆ.	ಕಿಮ್ಮತ್ತು.
	ಕಾರ್ಜಿ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಕಾರ್ಜಿ.	ರೂಪಾಯಿ.
ಅಕ್ಕಿ	೪೫೬೪೪	೨೭೮೨೫೦೧	೪೭೨೯೦	೪೧೦೪೮೯೭
	ಖಂಡಿ.		ಖಂಡಿ.	
ಗಂಧ	೬೦೨	೨೯೧೯೦	೧೨೫೪	೧೦೦೮೮
ಅಡಿಕೆ	೧೧೪೦೦	೨೮೪೬೫೫	೧೦೮೪೫	೪೨೫೪೭೧
ಶುಂಠಿ	೨೪೧೫೦	೧೪೦೫೪೭೪	೨೭೪೫೪	[illegible]
ಕರಿಮೆಣಸು	೪೦೫೫	೨೮೦೬೫೬	[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ	೫೧೨೨	೪೦೫೮೪೬	೭೭೨೪	೫೨೧೯೫೭
[illegible]	೧೧೪	[illegible]	೧೯೪	೧೪೨೦೦೬
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ವಾಟ್ಟಿಗೆ		೬೧೫೬೪೮೦		[illegible]
ಆಮದು.	ಖಂಡಿ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಖಂಡಿ.	ರೂಪಾಯಿ.
ಸಕ್ಕರೆ	೪೫೮೨	೫೫೫೯೪	೨೨೧೭	೨೪೮೪೦
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಅದದು	೨೨೦೮೪೦೮	೪೪೮೨೪	೨೪೯೦೦೮೧	೪೧೪೭೦
[illegible] ಖಂಡಿ	೧೧೧೦	[illegible]	೨೪೨	[illegible]
ವಸ್ತ್ರ ಯಾವ ಸೂತಿನವು	—	೪೦೪೦೯೬	—	೫೪೯೬೭೬
ಉಪ್ಪು	೬೭೦೬೨	೬೭೦೬೨	೨೯೨೪೪	೨೫೪೯೦
ಬೆಳ್ಳಿ	—	೧೭೭೦೨೮೧	—	೧೪೮೨೭೪೫
ವಾಟ್ಟಿಗೆ		೨೪೭೯೭೦೧		೨೨೦೪೪೧೮
ಶುಂಠಿಯಪ್ಪಿಗೆ ತವಬಾಲು.	ಖಂಡಿ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಖಂಡಿ.	ರೂಪಾಯಿ.
ಅರಬಸ್ತಾನಕ್ಕೆ	೧	೮೪	೨	೧೨೦
ಮಲಬಾರಕ್ಕೆ	೫೮೬	೪೦೯೪೪	೭೪೬	೪೪೮೯೦
ಮುಂಬಾಯಿಗೆ ...	೨೨೧೫೫	೧೨೫೮೬೬೦	೨೫೪೯೫	೧೬೨೨೦೯೮
ಬೇರೆ ಬಂದ್ರಗಳಿಗೆ	೪೨೮	[illegible]	೨೧೧	[illegible]
ವಾಟ್ಟಿಗೆ	೨೪೦೫೦	೧೪೦೫೪೬೪	೨೬೪೫೪	೧೬೭೯೬೯೮
ಅಕ್ಕಿಯಪ್ಪಿಗೆ ತವಬಾಲು	ಕಾರ್ಜಿ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಕಾರ್ಜಿ.	ರೂಪಾಯಿ.
ಅರಬಸ್ತಾನಕ್ಕೆ	೧೧೬೫೯	೯೯೨೧೫೧	೧೦೪೨೫	೯೦೧೪೨೧೭
ಗುಜರಾತಿಗೆ	೨೬೧೨	೨೨೬೭೨೯	೧೫೪೪	೧೫೭೪೯೬
ಪ್ರಾಂತ ಬಂದ್ರಗಳಿಗೆ	೧೨	೯೬೯	೧೬೨	೧೪೭೨೦
ಗೋವೆಗೆ	೧೫೨೬	೧೧೧೪೮೬	೮೬೯	೭೬೧೫
ಮಲಬಾರಕ್ಕೆ	೧೨೦೭೧	೮೬೮೬೬೬	೨೦೧೪೪	[illegible]
ಮುಂಬಾಯಿಗೆ	೫೦೬೪	೪೯೯೬೭೫	೨೨೭೮	[illegible]
ಬೇರೆ ಬಂದ್ರಗಳಿಗೆ	೨೭೦೧	೧೮೨೮೨೫	೧೮೬೪	೨೫೪೯೨೪
ವಾಟ್ಟಿಗೆ	೪೫೬೪೪	೨೭೮೨೫೦೧	೪೭೨೯೦	೪೧೦೪೮೯೭
ಅಕ್ಕಿ ಹೋದ ಬಂದ್ರಗಳ ತವಬಾಲು.	ಕಾರ್ಜಿ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಕಾರ್ಜಿ.	ರೂಪಾಯಿ.
ಮಂಗಳೂರಿಂದ	೧೪೫೨೧	೧೧೫೧೪೧೮	೧೫೪೪೯	೧೪೪೫೬೮೪
[illegible]	೪೦೨೨	[illegible]	೨೮೫೬	[illegible]
[illegible]	೭೭೮೬	[illegible]	೭೦೦೪	[illegible]
ಬಾರ್ಕೂರಿಂದ	೪೮೯೪	೪೯೮೮೦೮	೫೮೪೬	[illegible]
[illegible]	೧೦೭೭	೬೦೧೪೨	೧೪೨೫	[illegible]
ಬೇರೆ ಬಂದ್ರಗಳಿಂದ....	೪೪೪೫	೨೯೯೮೫೦	೪೪೨೧	[illegible]
ವಾಟ್ಟಿಗೆ	೪೫೬೪೪	೨೭೮೨೫೦೧	೪೭೨೯೦	೪೧೦೪೮೯೭
ಬೆಲ್ಲದಪ್ಪಿಗೆ ತವಬಾಲು	ಖಂಡಿ.	ರೂಪಾಯಿ.	ಖಂಡಿ.	ರೂಪಾಯಿ.
ಅರಬಸ್ತಾನಕ್ಕೆ	೪೬೯೯	೧೮೪೪೭೫	೪೧೧೦	೧೫೫೫೦೦
ಗುಜರಾತಿಗೆ	೬	೪೨೮	೨೦೫	೧೦೨೭೫
ಪ್ರಾಂತ ಬಂದ್ರಗಳಿಗೆ....	—	—	೬	೪೦೦
ಮಲಬಾರಕ್ಕೆ	೪೧೫	೨೭೧೯೪	೧೮೯೦	೧೬೬೪೦೮
ಮುಂಬಾಯಿಗೆ	೧೦೪೫	೮೯೭೬೮	೧೯೬೫	[illegible]
ಬೇರೆ ಬಂದ್ರಗಳಿಗೆ	—	—	೫೪೮	[illegible]
ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ	೫೭	೪೫೮೨	—	—
ವಾಟ್ಟಿಗೆ	೫೧೨೨	೪೦೫೮೪೬	೭೭೨೪	೫೨೧೯೫೭

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿ ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ.

Statement showing the Area, Population &c. of each of the Talooks of the Canara District.

ತಾಲೂಕುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು.	ಮಾತಾಡುವ ಭಾಷೆ.	ಚದರ ಮೈಲುಗಳು.	ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸಂ ೧೨೬೫ನೇ ಫಸಲಿ ಬಾಬ್ತು ಜಮೀನಬಾಬು.	ಬ್ಯೇರೆ ಆದಾಯ.	[illegible]	[illegible]
ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ.												
ಮಂಗಳೂರು.	ತುಳು.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬೇಕಲ್.	ತುಳು-ಮಲೆಯಾಳ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮುಲ್ಕಿ.	ತುಳು.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬಂಟ್ವಾಳ.	"	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಉಡುಪಿ.	"	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬಾರಕೂರು.	ತುಳು. ಕನ್ನಡ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕುಂದಾಪುರ.	ಕನ್ನಡ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹೊನ್ನಾವರ.	"	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಅಂಕೋಲ.	ಕೊಂಕಣಿ. ಕನ್ನಡ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬಾಲಾಘಾಟ್.												
ಸೂಪಾ.	ಕನ್ನಡ. ಮರಾಠಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಸೋಂದಾ.	ಕನ್ನಡ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	"	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಒಟ್ಟು		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಇದೇ ೧೮೫೭ನೇ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ ವರುಷದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೮ನೇಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ವಿಷಯ.

THE ECLIPSE OF THE SUN OF THE 18TH SEPTEMBER 1857.

ಹೋದ ವರುಷದ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ತಪ್ಪು [...]ಂತಾ ಕಂಡು, ಪಂಚಾಂಗಗಾರನಿಗೆ ಬಹಳ ಸರಸ ಆಯಿತು. ಹೋದ ವರುಷದ ಲೆಖ್ಖ ಮಾಡುವಾಗ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇದದ್ದ[...]ರಿಂದ, ಒಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ೧೫ನೇಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಚಂದ್ರ ಗ್ರಹಣವು ಹಾತಾಳಗ್ರಹಣ ಯೆಂಬದಾಗಿ ಬರೆದನು. ಅದು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ೨ ಘಂಟೆ ೨೧ನೇ [...] ಮಿಷದಲ್ಲಿ ಆ[...]ಭವಾಗಿ ೫ ಘಂಟೆ ೪೮ನೇ ನಿಮಿಷದ [...] ರುವದೆಂತಾ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

[...]ನೇ ವರುಷದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೮ನೇಯಲ್ಲಿ [...] ಗ್ರಹಣದ ಕಾಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಂಗದ ೨ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಸರ್ವ ನಾವಿರುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಸಮವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಕಣಗ್ರಹಣವಾಗಿ ಕ[...] ಆದರೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹ[...] ಬಂದೀತು. ಬರುವ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೮ನೇ [...] ಈ ಗ್ರಹಣವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಘಂಟೆ ೧೮ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ, ೭ ಘಂಟೆ [...] ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ನಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಸೂರ್ಯನ [...]ಗು ಕಾನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣದ ಆರಂಭ ಕಂಡೀತು. (ನಸ್ಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೭ ಘಂಟೆ ೪೨ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಣ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂತಾ ಪಂಚಾಂಗದ ೨ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು.) ಈ ಗ್ರಹಣವು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೮ ಘಂಟೆ ೪೧ ನಿಮಿಷ ಪರ್ಯಂತರಕ್ಕೂ, ಹಾಸ್ನಪುರದಲ್ಲಿ ೮ ಘಂಟೆ ೫೭ ನಿಮಿಷದ ಪರ್ಯಂತರಕ್ಕೂ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಸೂರ್ಯನ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕಪ್ಪಾಗುವದು. ತರುವಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೧ ಘಂಟೆ ೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ, ಹಾಸ್ನಪುರದಲ್ಲಿ ಸಮಾ ೧೧ ಘಂಟೆಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಮೂದಲು ಕ[...]ಯುವ ಸ್ಥಿತಿ ಹೊಂದುವನು.

ಆದರೆ ಪಂಚಾಂಗಗಾರನು ಹೇಳದ ಮೊದಲಿಗೆ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ದೇಶದ ಜನರು ಗ್ರಹಣಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬಹಳ ಹೆದರಿ, ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತೆಂಬದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅವನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಖ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವದು ಅಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ; ಅದು ಪಾಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇವರು ತನ್ನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾದಿ ಯೆರೆಮಿಯನ ಮುಖಾಂತ್ರವಾಗಿ (ಸಂಧಿ ೧೦, ಶ್ಲೋಕ. ೧—೪) ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇನಂದರೆ,—ಕರ್ತನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ! ಕರ್ತನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ,—ಪರಜನರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸ ಬೇಡಿರಿ ಪರಜನರು ಹೆದರುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಆಕಾಶದ ಗುರುತುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹೆದರ ಬೇಡಿರಿ! ಯಾಕಂದರೆ ಪರಜನರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತವೆ.—ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲವನ್ನು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ತನ್ನ ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕರ್ತನು, ತನ್ನ ಮಹಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಳುವ ಕಾರಣ, ಯಾವದಾದರೂ ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗದು. ಆತನ ಹರಿಸುವ ಚಿತ್ತವು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಸ್ತ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನ[...]ತ್ತೇಕು.

ಆದರೆ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ,—ದೇವರ ಭೂಮಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಸಹಾ [...]ಯಂತ್ರಪಡಿಸಿದ. ಹುಟ್ಟಿದ ಗೋಳವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ; ಭೂಮಿಗೂ ಚಂದ್ರನಿಗೂ ಸೂರ್ಯನಿಂದ [...] ಬರ ಬೇಕೆಂತಲೂ, ಚಂದ್ರನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಾ[...] ಸರ್ತಿ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗ ಬೇಕೆಂತಲೂ ನಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಚಂದ್ರನು ಭೂಮಿಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಬಹಳ ಸಮೀಪವಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತಾ [...] ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ, ಚಂದ್ರನು ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, [...]

ಕ್ಕೂ ಭೂಮಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಟಿ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೇನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ,—ಸೂರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ಚಂದ್ರದ ಭಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಕಾಶ ಹೊಂದುವದರಿಂದ, ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ಚಂದ್ರಗೋಳದ ಭಾಗವು ಕಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಹೀನದಿರುವದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಮವಾಸೆ ಯೆಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚಂದ್ರವು ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ತಿರುಗುವಾಗ್ಯೆ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಚಂದ್ರಭಾಗವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣ ಬಂದು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಚಂದ್ರದ ಅರ್ಧಗೋಳವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಚಂದ್ರವು ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸೂರ್ಯವು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲುವಾಗ್ಯೆ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚಂದ್ರವು ತಿರಿಗಿ ಮುಂದೆ ನಡದು, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಸೂರ್ಯಕ್ಕೂ ಭೂಮಿಗೂ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಗತಿಸುವದರಿಂದ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಚಂದ್ರದ ಭಾಗವು ಕಡಿಮೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಭಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಮಗೆ ಯೆದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಿರಿಗಿ ಅಮವಾಸೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಓದುವವರು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾದರೆ, ಚಂದ್ರವು ಭೂಮಿಗೂ ಸೂರ್ಯಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗತಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಅಮವಾಸೆ ದಿವಸ ಸೂರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮರೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಯೆಂಬದನ್ನು ತಾವೇ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ಮಾತು ಖರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನರು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವೆಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಓದುವವನು ಈ ಸಂಗತಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಟ್ಟರೆ, ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಮವಾಸೆ ದಿವಸ ಮಾತ್ರವೆ, ಬರುತ್ತದೆ ಯೆಂಬದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸ್ಯಾನು. ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಮರೆ ಮಾಡುವ ಕಪ್ಪು ಮಂಡಲವು ಚಂದ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದಲ್ಲಾ. ಆಗ್ಯೆ ಚಂದ್ರವು ಭೂಮಿಗೂ ಸೂರ್ಯಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುವ ಚಂದ್ರದ ಅರ್ಧಭಾಗವು ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಕಾಣುವ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಭಾಗವಲ್ಲಾ, ಅದು ಕಪ್ಪು ಚಂದ್ರಾರ್ಧ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾದರೆ ಯಾಕೆ ಪ್ರತಿ ಅಮವಾಸೆ ದಿವಸ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಬರುವದಿಲ್ಲಾ ಯೆಂತ ಓದುವವರು ಕೇಳ್ಯಾರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವುಂಟು, ಯೇನಂದರೆ,—ಸೂರ್ಯದ ಸುತ್ತಲು ಭೂಮಿ ತಿರುಗುವ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಚಂದ್ರ ಸಹ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದಿಲ್ಲಾ, ನಾವು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸೂರ್ಯದ ವರೆಗೆ ಒಂದು ... ಯೆಳದರೆ, ಅಮವಾಸೆ ದಿವಸ ಚಂದ್ರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಗೆರೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ... ಕೆಳಗಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದಾಟಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಆ ... ಮಾತ್ರವೇ ಚಂದ್ರವು ಆ ಗೆರೆಯನ್ನ ... ಆಗ್ಯೆ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲು ಚಂದ್ರದ ಗತಿಯನ್ನೂ, ಸೂರ್ಯದ ಸುತ್ತಲು ಭೂಮಿಯ ಗತಿಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲವನು, ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವು ಯಾವಾಗ್ಯೆ ಬರುವದು ಯೆಂಬದನ್ನು ಸಹ ಮುಂದಾಗಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಹೇ... ದಾಗ್ಯೆ ಚಂದ್ರವು ಭೂಮಿಗಿಂತ ... ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ... ಭೂಮಿಯು ಸೂರ್ಯ ... ರದ ಗರುತ್ತದೆಂತಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗೆ ಸೂರ್ಯದ ಪೂರ್ಣ ಗ್ರಹಣವೂ ಅಥವಾ ಕಂಕಣ ಗ್ರಹಣವೂ ಕಾಣ ಬರುವಾಗ್ಯೆ, ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಗ್ರಹಣ ಮಾತ್ರವೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಹ್ಯಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಬದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೂವರು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪರ್ವತವನ್ನು, ಕುದುರೇಮುಖ ಪರ್ವತವನ್ನು ನೋಡಲಿ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕೊಡೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಪರ್ವತವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇರಲಿ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಆಗ್ಯೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಪರ್ವತದ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆಂತ ಚನ್ನಾಗಿ

ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಹಾಲ್ಗನಿಗೆ ಹಾಂಡು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮನ್ನಿಂದು ಯಂತಾ ಕಳಕಾಂಡಾರು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತವನ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವವನಿಗೆ ಪರ್ವತದ ಯಡಭಾಗವು ಮರೆಯಾದೀತು; ಆದರೆ ಯಡಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವವನಿಗೆ ಪರ್ವತದ ಬಲಭಾಗವು ಕಾಣದು, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತವನಿಗೆ ಪರ್ವತದ ಯಡಕಡೆಯೂ ಬಲಗಡೆಯೂ ಕಾಣ ಬಂದರೂ, ಪರ್ವತದ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗದು. ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ. ಆದಕಾರಣ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ [illegible] ಪಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಕಾಣುತ್ತದೆ, [illegible] ವು ಸಹಾ ಯಸ್ಟು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಂಡೇ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಇದಲ್ಲದೆ ಚಂದ್ರನು [illegible] ಕಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಇರುವ ಗೋಳವಲ್ಲ; ಭೂಮಿ ಸಹಾ [illegible] ಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಅದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಹಣಗಳನ್ನು ಲೆಖ್ಖ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಗಳು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. [illegible]; ಅವರು ಚಂದ್ರನ [illegible] ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಿ, ಆ ಗ್ರಹಣಗಳಂತೆ [illegible] ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರಶ ವಿದ್ಯೆ ಸಹಾ ಬೇಡಾ; ಲೆಖ್ಖ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರ[illegible] ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಹಿಂದು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಾರರು [illegible] ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಗಳನ್ನು ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಲೆಖ್ಖ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲವರೆಂದು ನಾವು ಕಂಡು, ಅವರಿಗೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಚಲನೆಗಳ ಗಣಿತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಆಲೋಚಿಸಿ [illegible]. ಆದರೆ ಈ ಜ್ಯೋತಿಷಗಾರರು, ಗ್ರಹಣಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲಕೊಂಡು ಇದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಸತ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳದೆ, ಸುಳ್ಳಾಗಿರುವ ಕಟ್ಟು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವದು ಅವರಿಗೆ [illegible]ಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಲಿಯದ ಜನರಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದರೆಂಬದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಈ ಜ್ಯೋತಿಷಗಾರರು ಸತ್ಯವಂತರಲ್ಲವೆಂದಲೂ, ಅವರ ಮಾತು ಅಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಂಬ ತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂದಲೂ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಸತ್ಯವಂತರೆಲ್ಲರು ತಾನೇ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವವನ, ಅಂದರೆ ಕರ್ತನಾದ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅವನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಸತ್ಯವನ್ನು [illegible]ತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಸತ್ಯವು ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ; ಆದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ.

ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ರಾಣಿಯು ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತಸಭಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು.

QUEEN VICTORIA ARRIVING AT THE HOUSE OF LORDS.

ಈ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಂಗದ ಮುಂಚಿನಯಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀಮಂತಸಭಾಲಯದ ಗೃಹವಾಗಿರುವ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಗೋಪುರವೆಂಬುದರ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದ ಚಿತ್ರವು ಇದೆ. ಮಹಾ ಯೆತ್ತರವಾದ, [illegible] ಈ ಸುಂದರವಾದ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು (ಹಿಂಗಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸುಂದರವಾದ [illegible] ಇದೆ. ಅದು [illegible]) ಆ ಕಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಆಲೋಚಿಸುವದಾದರೆ, ರಾಣಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ರಾಜಸಭೆಯ ಯಂದು [illegible] ಸಂಗಡಲು ಕೂಡಿ ಬರುವ ಆರಮನೆಯ [illegible] ಯಥಾರ್ಥ[illegible] ಗ್ರಹಿಸ್ತಾರೆ [illegible] ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೇನಂದರೆ,—ರಾಣಿಯು [illegible] ದು ಕುದುರೆಗಳುಳ್ಳ, ಬಹಳ ಶೃಂಗಾರವಾದ [illegible] ದ ಕಿರೀಟವುಳ್ಳ ರಾಜರಥದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತಸಭಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾಳೆ ಮಾತ್ರ. ರಾಣಿ

...ಲಾಕೆಯ ಪತಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜಶ್ರೀಮಂತ ಅ...ತುಕೆ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಯೆದುರಾಗಿ ಪರಿವಾರದ ವೊಬ್ಬ ಮಹಾಶ್ರೀಮಂತನೂ ಮಹಾಶ್ರೀಮಂತೆಯೂ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ರಥದ ಆಚೆ ಈಚೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ನಡದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸೋತುಕೆ ವೊಬ್ಬ ಸವಾರನು ಯೆಳದ ಕತ್ತಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಕೊಂಡು, ರಥದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಇಬ್ಬರು ಸವಾರರು ದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ರಾಣಿಯ ಪರಿಚರರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ವಾದ್ಯದವರು ಸಮೂಹವಾಗಿ, ಶೃಂಗಾರದ ಕೆತ್ತಿಗೆ ಇರುವ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ, ಕೊಂಬು ತುತ್ತೂರಿ ನಗಾರಿಗಳ ಶಬ್ದಘೋಷದಿಂದ ರಾಣಿಯನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಜನಸಮೂಹವು ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ತಮಗೆ ಅತಿ ಪ್ರಿಯವಾದ ರಾಣಿಗೆ ಜಯಧ್ವನಿಯಿಂದ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋದ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಂ… …ಗಟುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

SOLUTION OF THE RIDD… OF LAST YEAR.

೧.) ಬೆಂಕಿಯೂ ಹೊಗೆಯೂ. ೨.) ಸವಾರನು. ೩.) [illegible] ೪.) ಮರುಧ್ವನಿ. ೫.) ರಹಾ.

ಹೊಸ ವೊಗಟುಗಳು.

NEW RIDDLES.

೧). ವೊಂದು ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಇಳಿಯಿತು; ಅದರಲ್ಲಿ ವೊಬ್ಬ ಕುರುಡ, ವೊಬ್ಬ ಡೊಂಕ, ವೊಬ್ಬ ಬತ್ತಲೆ ಕೂತಿದ್ದರು. ಆಗ್ಯೆ ವೊಂದು ನರಿ ಹಾದು ಹೋಯಿತು. ಕುರುಡನು ಅದನ್ನು ಕಂಡನು, ಡೊಂಕನು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದನು, ಬತ್ತಲೆಯವನು ಅದನ್ನು ಅಂಗಿಯ ಕೀಲದಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡನು. ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳಿ ನೋಡುವಾ!

೨.) ನಾಲ್ವರು ಸಹೋದರರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯವ ಯೆಷ್ಟು ವೋಡಿದರೂ ಆಯಾಸಪಡ[ನು, ಯೆ]ರಡನೆಯವ ಯೆಷ್ಟು ತಿಂದರೂ ತೃಪ್ತಿ ಆಗ, ಮೂರನೆಯವ ಯೆಷ್ಟು ಕುಡಿದರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬದು, ನಾ[ಲ್ಕನೆ]ಯವ ಯೆಷ್ಟು ಊದಿದರೂ ದಪ್ಪವಾಗದು.

೩.) ...ತ್ತಲಾಗೆ ಮೂವರು ಕುರುಬ ಹುಡುಗರು ಮಂದೆ ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡು, ವೊಂದು ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಯೇನೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಿರಲಾಗಿ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಮೊದಲನೆಯವನು ಯೆರಡನೆಯವಗೆ,—ನೀನು ನನಗೆ 4 ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಿನಗಿರುವಷ್ಟು ನನಗೂ ಇರುವದು, ಅಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಯೆರಡನೆಯವನು ಮೊದಲನೆಯವಗೆ,—ನೀನು ನನಗೆ 4 ಕೊಟ್ಟರೆ, ನನಗೆ ನಿನಗಿಂತ ಯೆರಡಷ್ಟು ಇರುವದು, ಅಂದನು.—ಆದರೆ ಮೂರನೆಯವನು ಯೆರಡನೆಯವಗೆ,—ನೀನು ನನಗೆ ಯೆರಡು ಸಹಿತ 4 ... ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ, ಆಗ್ಯೆ ನಮಗೆ ಮೂವರಿಗೂ ಸಮ ಸಮ ಆಗುವದು, ಅಂದನು. ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಯೆಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇತ್ತು?

೪.) ಮುತ್ತುಗಳ ಸಂತ ಬಹು ಚಲುವದದು ಸತ್ವ,
ಕಡಲ ತೆರೆಗಳ ಮೇಲೆ, ವಿಪರೀತ ಸತ್ವ;
ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಸ…
ಅತಿರೇಕ ಯೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಅದು ಯೆ…
ಮಹಾಮಹಾ ಹಡಗಗಳು ಹ… …ಳು,
ಸಂಚದ ಕಮ್ಮೊನಿಗಳು. ಕೆಳಗಾಗಿ ... ಬ್ಯವು.
ತಾನೆಂದು ಶಿರವದು ಹೊತ್ತದ್ದು ಇಲ್ಲಾ.
ಮುಟ್ಟ ಹೋಸವನಿಗದು ಮುಟ್ಟುವದು ಅಲ್ಲಾ.
ಜಲದೊಡನೆ ಸೇರುವದು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗ್ಯತು,
ನೀರೊಳಿಯ ಹಿತನೊಡನೆ ಬಾಲ ಸಹಾ ಹೋಯ್ತು.
ಯೆಲ್ಲಿಯದ ನೀ ಹೇಳು ಈ ತರದ ಸೇತು?
ಯಾರಯ್ಯ ಈ ಸೂಕ್ತತಾಯಕ್ಕೆ ಹೋತು?

೫.) ಯಾರನ್ನು ಅರಸನು ಅಪರೂಪವಾಗಿ, ವೊಕ್ಕಲಿಗನು ದಿನದಿನ ನೋಡುತ್ತಾನೆ?

೬.) ಮಾಂಸದಿಂ ಹುಟ್ಟಿದರು ತಾ ಮಾಂಸವಲ್ಲಾ,
ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಬಾಯಿ ಅದಕೊಂದಾದರಿಲ್ಲಾ;
ಕುತ್ತಿಗೆಯು ಕೊಯ್ದವನ ತುದಿಯು ನೀ ಕೊಡುವಿ,
ಬಲಯದಕೆ ಅದನ ನೀ ಕೂಡಾಡ ಬಿಡುವಿ.

ಸಮಾಪ್ತಿ

ಈ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಬೇಕು.

ಆದಾಗ್ಯೂ [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ರಾಜ [illegible] [illegible] [illegible] ವಿದ್ಯಾ[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ಪಂಚಾಂಗ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು [illegible]

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಆರಂಭ[illegible] ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಪಂಚಾಂಗ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರು ಸುಮಾರು ೫೦೦ [illegible] ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

